

Univerzitet Crne Gore
Cetinjska br. 2

Broj : 530
Godina : 2021.
Podgorica, 14. maj 2021.

Broj primjeraka : 50

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: Italijanistika – Italijanski jezik na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost Filološkog fakulteta u Nikšiću.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu “Pobjeda” od 12.02.2021. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR CVIJEETA BRAJIČIĆ.**

BIOGRAFIJA

Rođena sam 11. 04. 1982. godine u Nikšiću. Osnovnu školu završila sam u Boanu, a srednjoškolsko obrazovanje sam nastavila u Podgorici, gdje sam 2000. godine završila Filološku gimnaziju. Iste godine sam upisala studije italijanskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost diplomirala sam u februaru 2005. godine sa prosječnom ocjenom 9,44. Iste godine upisala sam magistarske studije na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, gdje sam u maju 2009. godine odbranila magistarski rad pod naslovom „Razvoj jezika mladih u Italiji“ pod mentorstvom prof. dr Mile Samardžić. U februaru 2017. godine na Filološkom fakultetu Univerziteta u Banja Luci odbranila sam doktorsku tezu „Leksika italijanskog porijekla u zaostavštini Petra I Petrovića, Petra II Petrovića i Stefana Mitrova Ljubiša“, takođe kod mentorke prof. dr Mile Samardžić. Kao student osnovnih i postdiplomskih studija boravila sam u Italiji gdje sam pohađala kurseve usavršavanja italijanskog jezika (septembar 2002 – Università degli studi “Aldo Moro”, Bari; jul 2007 – Istituto italiano, Firenca). Osim toga, u periodu od 1. do 5. jula 2019. godine, u okviru projekta *ERASMUS + staff mobility for teching and training*, pohađala sam kurs „Making Systematic Literature Reviews Work for You“ u okviru Ljetnje škole Radboud Univerziteta u Nijmehenu u Holandiji.

PODACI O RADNIM MJESTIMA

Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću Univerziteta Crne Gore u okviru Studijskog programa za italijanski jezik i književnost angažovana sam kao saradnik u nastavi od 2005. godine. Na ovom Studijskom programu izvodila sam vježbe na predmetima Savremeni italijanski jezik I, Savremeni italijanski jezik II, Savremeni italijanski jezik III, Savremeni italijanski jezik IV, Savremeni italijanski jezik V, Savremeni italijanski jezik VI, Italijanski jezik I, Italijanski jezik II, Italijanski jezik V, Italijanski jezik VI (drugi strani jezik), a od sticanja zvanja doktora filoloških nauka pod mentorstvom držim predavanja na predmetima Savremeni italijanski jezik 1 – nivo A1, Savremeni italijanski jezik 2 – nivo A2, Italijanska civilizacija 1, Italijanska civilizacija 2, Istorija italijanskog jezika 1, Istorija italijanskog jezika 2, Italijanski jezik 3, Italijanski jezik 4, Italijanski jezik 5 i Italijanski jezik 6 (drugi strani jezik). Pored ovoga, u nekoliko navrata obavljala sam i dužnost sekretara Studijskog programa za italijanski jezik i književnost.

Aktivno se bavim prevodenjem na italijanski i sa italijanskog jezika. Aorka sam prevoda knjige, »Crnogorci internirani u Kampelu i Kolfjoritu (1942 – 1943)«, Dina Renata Nardelija i Đovanija Kaczmareka, koju je 2012. godine objavio Savez udruženja boraca NOR-a i antifasista Crne Gore. Pored toga, sa kolegicom Oliverom Popović uradila sam više prevoda istorijske građe, od kojih je najznačajniji prevod studije Federika Godija pod naslovom »Crnogorski front. Italijanska vojna okupacija 1941-1943«, u izdanju Matice crnogorske 2017. godine. Bila sam angažovana i kao jedan od prevodilaca za prvi tom edicije »Monumenta Montenegrina Vaticana: Konkordat između Svete Stolice i Knjaževine Crne Gore iz 1886. godine« u izdanju Ministarstva kulture Crne Gore 2020. godine.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Brajičić, C. (2020) “Words of Italian Origin in the Written Legacy of Stefan Mitrov Ljubiša“, u: <i>Annales Series Historia et Sociologia</i> , god. 30, br. 3, Koper, pp. 499-512, ISSN 2591-1775 (online), ISSN 1408-5348 (štampano).	15	15
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama			
1.	Brajičić, C. (2014) „Italijanizmi u Jeziku Petra II Petrovića Njegoša“, u: <i>Lingua montenegrina</i> , god. VII/1, br. 13, Podgorica, pp. 3-29, ISSN 1800-7007.	4	4
2.	Brajičić, C. (2014) „Italijanizmi u jeziku Petra I Petrovića Njegoša“, u: <i>Lingua montenegrina</i> , god. VII/2, br. 14, Podgorica, pp. 25-46, ISSN 1800-7007.	4	4
3.	Brajičić, C. (2020) „Italianismi appartenenti alla lingua parlata quotidiana negli scritti di Petar I e Petar II Petrović Njegoš“, u: <i>Folia linguistica et litteraria</i> , Filološki fakultet, Nikšić, pp. 159-173, ISSN 2337-0955 (online), ISSN 1800-8542 (štampano).	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja			
1.	Brajičić, C., Burzanović, S. (2017) „Crnogorska pisma u arhivu Antonija Baldačija“, u: <i>Istorijski zapisi</i> , god. XC, br. 3-4, Podgorica, pp. 155-173, ISSN 0021-2652.	2	2

Radovi na naučnim konferencijama, učesća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Brajičić, C., Popović, O. (2011). "One example of balkanistic discourse", u: <i>1st Foreign Language Teaching and Applied Linguistics Conference, FLTAL 2011 Proceedings: Linguistic and Cultural Diversity within Learning Communities – Crosscultural and Trans-national Perspectives</i> , A. Akbarov (ed), Sarajevo, Burch University, str. 1011–1017, ISBN: 978-9958-9965-9-7.	2	2
2.	Brajičić, C., Dizdarević L. (2010) „Razvoj jezika mladih u Italiji”, u: <i>Jezik, književnost, promene – jezička istraživanja (zbornik radova)</i> , Mišić Ilić, B., Lopičić, V. (ur.), Niš, Filozofski fakultet, pp. 160 – 166, ISBN: 978-86-7379-206-4.	2	2
K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)			
1.	Brajičić, C. (2017) „Zastupljenost italijanske leksičke komponente u almanahu Grlica (1835-1839)”, <i>Crna Gora i Italija – književne, kulturne i jezičke veze</i> , Martinović N. (ur.), Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, pp. 149-159, ISBN: 978-86-7215-403-0.	1	1
2.	Brajičić, C., Dizdarević L. (2009) „Motivacija strane publike u učenju italijanskog jezika: od opšte kulturne motivacije do novih motivacionih faktora”, u: <i>Individualizacija i diferencijacija u nastavi jezika i književnosti (zbornik radova)</i> , Vučo, J, Milatović, B. (ur.), Nikšić, Filozofski fakultet, pp. 318-323, ISBN:978-86-7798-039-9.	1	1
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Brajičić, C. (2019) „Adattamento degli italianismi presenti negli scritti di Petar I Petrović, Petar II Petrović e Stefan Mitrov Ljubiša”, Međunarodni naučni skup <i>L'italianistica nel terzo millennio: le nuove sfide nelle ricerche linguistiche, letterarie e culturali</i> , Università "SS. Cirillo e Metodio" di Skopje, Facoltà di Filologia "Blaze Koneski", Skoplje 27 – 28. 09. 2019.	0.5	0.5
2.	Brajičić, C., Bogojević, S. (2014) „Il linguaggio dell'altro nel cinema di Lina Wertmüller”, Međunarodni naučni skup <i>XXI Congresso Associazione internazionale dei professori di italiano – Frontiere – Passaggi – Incontri culturali</i> , Università degli studi di Bari Aldo Moro, Bari 27 – 30. 08. 2014.	0.5	0.5
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Međunarodni časopis „Folia Linguistica et Litteraria” – četiri naučna rada	0.5	2
2.	Međunarodni časopis „Italica Belgradensia” – dva naučna rada	0.5	1
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST			39

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Na osnovu anketa studenata i izvještaja prodekana za nastavu	do 5	5

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Cvijeta Brajičić rođena je u Nikšiću 11. 04. 1982. godine. Nakon završene Filološke gimnazije u Podgorici, 2000. godine upisuje Filozofski fakultet u Nikšiću, gdje je 2005. diplomirala na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost sa prosječnom ocjenom 9,44. Magistrirala je 2009. godine na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu pod mentorstvom prof. dr Mile Samardžić, odbranivši magistarski rad pod naslovom „Razvoj jezika mladih u Italiji”. Doktorirala je 2017. godine na Filološkom fakultetu Univerziteta u Banja Luci s tezom „Leksika italijanskog porijekla u zaostavštini Petra I Petrovića, Petra II Petrovića i Stefana Mitrova Ljubiše”, takođe kod prof. dr Mile Samardžić.

Dr Brajičić je od 2005. godine angažovana u Nikšiću kao saradnik u nastavi na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost, najprije na Filozofskom a kasnije na Filološkom fakultetu. I kao jedan od najboljih studenata i kasnije tokom rada na fakultetu, imala je prilike da više puta boravi u Italiji na usavršavanju

(Bari 2002, Università degli studi “Aldo Moro”; Firenca 2007, Istituto italiano). Takođe, 2019. godine, u okviru projekta ERASMUS + *staff mobility for teaching and training*, boravila je u Najmehenu (Holandija) na kursu usavršavanja „Making Systematic Literature Reviews Work for You” kao stipendista Ljetnje škole Radboud Univerziteta.

Uza svoj primjermi naučni rad, dr Cvijeta Brajičić se bavi i prevodenjem s italijanskog i na italijanski jezik. Među njenim prevodima su naslovi „Crnogorci internirani u Kampelu i Kolforitu (1942–1943)“ Dina Renata Nardelija i Đovanija Kaczmareka, prevod (s Oliverom Popović) studije Federika Godija „Crnogorski front. Italijanska vojna okupacija 1941-1943“, kao i učešće u prevodu prvog toma edicije „Monumenta Montenegrina Vaticana: Konkordat između Svete Stolice i Knjaževine Crne Gore iz 1886. godine“ u izdanju Ministarstva kulture Crne Gore (v. bibliografiju).

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Naučno-istraživački rad dr Cvijete Brajičić usmjeren je pretežno na istorijsku i kontaktnu lingvistiku, i bavi se najviše uticajem italijanskog jezika na crnogorski u određenim istorijskim razdobljima. Objavila je više radova u relevantnim međunarodnim

naučnim časopisima i zbornicima sa naučnih skupova u zemlji i inostranstvu.

U skladu sa Mjerilima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore, izdvojila sam tri rada koji po mom mišljenju najbolje predstavljaju izuzetan naučni doprinos dr Cvijete Brajičić na polju kako italijanistike tako i montenegristike.

Rad objavljen 2020. u časopisu *Annales Series Historia et Sociologia*, koji se nalazi u bazi podataka Web of Science, pod naslovom *Words of Italian Origin in the Written Legacy of Stefan Mitrov Ljubiša*, bavi se uticajem italijanskog jezika i njegovih dijalekata na pisanu zaostavštinu Stefana Mitrova Ljubiše. Taj uticaj se najbolje ogleda kroz prisustvo velikog broja italijanizama u njegovom djelu, premda je on sam bio ubijedeni protivnik stranih uticaja na tlu Crne Gore. Autorka u uvodu daje hronološki pregled dosadašnjih istraživanja ove teme, da bi u nastavku koncizno izložila istorijsku pozadinu odnosa između Crne Gore i područja na kojima se govorio italijanski i njegovi dijalekti, počev od XIV do početka XX vijeka, stavljajući tako Ljubišino političko i književno djelovanje u odgovarajući kontekst. Nakon toga pristupa analizi obimnog korpusa sačinjenog od sabranih djela Stefana Mitrova Ljubiše, koji se poredi sa postojećim rječnicima romanizama (v. bibliografiju). Primijećeno je da su italijanizmi u najvećem broju zastupljeni u Ljubišinih književnim djelima, kroz narodski govor njegovih likova, dok ih u njegovim pismima, govorima i ostaloj pisanoj zaostavštini nalazimo manji broj, a i to najčešće u manje formalnoj komunikaciji. Sva ova zapažanja potkrijepljena su konkretnim primjerima i kvantitativnom analizom, pri čemu autorka nije propustila da istakne pojedine bitnije semantičke specifičnosti. Na kraju, dolazi se do zaključka da Ljubišina politička opredjeljenja nisu mogla da presudno utiču na njegovu upotrebu italijanizama u smislu potpunog otklona, ali i da je broj italijanskih posuđenica vidno veći u književnim nego ostalim djelima, kao i da preovlađuju u neformalnijim vidovima komunikacije.

Rad *Italianismi appartenenti alla lingua parlata quotidiana negli scritti di Petar I e Petar II Petrović Njegoš* dr Cvijeta Brajičić je objavila 2020. godine u časopisu *Folia linguistica et litteraria*, koji je indeksiran između ostalog u bazama podataka Scopus i Web of Science (Emerging Sources Citation Index). U radu dr Brajičić obrađuje prisustvo italijanizama koji pripadaju sferi svakodnevnog govora u pisanoj zaostavštini crnogorskih vladika i pisaca Petra I i Petra II Petrovića Njegoša. Ako se uzme u obzir činjenica da su obojica odabranih autora bili u prilici da se na različite načine upoznaju sa italijanskim jezikom, i da je u narodnim govorima njihovog doba bio prisutan italijanski uticaj, bilo je opravdano pretpostaviti da u njihovoj pisanoj zaostavštini mora biti elemenata italijanske leksike. Autorka ističe kako je tema značajna i zbog toga što se, nakon analize postojeće literature posvećene pisanoj zaostavštini Petra I i Petra II, došlo do zaključka da se do sada niko nije upustio u detaljnu analizu prisustva italijanske leksičke komponente u djelima ove dvojice autora, iako je bilo sporadičnih i usputnih osvrtu na postojanje leksičkog materijala venecijanskog ili italijanskog porijekla u njihovom jeziku. Na osnovu obrađenog materijala, autorka zaključuje da je kod obojice autora prisustvo italijanizama izraženije u pismima nego u ostalim djelima, ali da je Petar II koristio izvjesne termine u drugačijim značenjima nego što su se koristili u narodnom govoru. Posebna zasluga ovog rada, koji se oslanja na rezultate doktorske disertacije dr Brajičić, leži u osvjetljavanju i produbljivanju ove dosad nedovoljno istražene teme.

Rad iz 2014, *Italijanizmi u jeziku Petra I Petrovića*, objavljen je u časopisu *Lingua montenegrina* i analizira prisustvo riječi iz italijanskog jezika i dijalekata u pisanoj zaostavštini Petra I. U obrađeni korpus ušle su njegove poslanice i pisma, *Istorija Crne Gore*, *Zakonik*, *Stega*, *Testament*, kao i pjesme čije mu se autorstvo pripisuje. Dr Brajičić polazi od pretpostavke da u pisanoj zaostavštini Petra I nužno mora biti elemenata italijanske leksike, budući da je on u svom stvaralaštvu koristio upravo narodni jezik. Prikupljeni materijal uporedila je sa italijanskom leksikom registrovanom u narodnim govorima Boke Kotorske, Budve i Paštrovića, kako bi utvrdila u kojoj se mjeri italijanizmi Petra I podudaraju sa onima koji su ušli u narodne govore. Nakon uvodne biografije Petra I Petrovića i pregleda istorijske pozicije Crne Gore u njegovo doba, srž istraživanja čini obrada korpusa i analiza italijanskih posuđenica u njemu, uz priloženu iscrpnu listu pronađenih termina. Italijanizmi pronađeni u pisanoj zaostavštini Petra I pripadaju kategoriji prilagođenih pozajmljenica, kako na fonološkom tako i na morfološkom nivou. Najviše italijanizama zabilježeno je u *Poslanicama* i pismima, dok ih je u ostaloj pisanoj zaostavštini znatno manje. I u ovom radu posebna pažnja je posvećena specifičnim značenjima koja pojedini italijanski izrazi poprimaju kod Petra I i u crnogorskim narodnim govorima.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Cvijeta Brajičić za sobom ima zavidan pedagoški staž kao saradnik u nastavi na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost. Tokom svog višegodišnjeg rada sa studentima, držala je najprije vježbe, na predmetima Savremeni italijanski jezik I, Savremeni italijanski jezik II, Savremeni italijanski jezik III, Savremeni italijanski jezik IV, Savremeni italijanski jezik V, Savremeni italijanski jezik VI, Italijanski jezik I, Italijanski jezik II, Italijanski jezik V, Italijanski jezik VI (drugi strani jezik), a od reakreditacije po novom programu pod mentorstvom drži predavanja na predmetima Savremeni italijanski jezik 1 – nivo A1, Savremeni italijanski jezik 2 – nivo A2, Italijanska civilizacija 1, Italijanska civilizacija 2, Istorija italijanskog jezika 1, Istorija italijanskog jezika 2, Italijanski jezik 3, Italijanski jezik 4, Italijanski jezik 5 i Italijanski jezik 6 (drugi strani jezik). Bila je u više navrata i sekretar Studijskog programa za italijanski jezik i književnost.

Kvalitet pedagoškog pristupa i rada sa studentima dr Brajičić očigledan je po izvanrednim rezultatima svih studentskih anketa. Za studente je uvijek dostupna i spremna da pruži pomoć i savjet, dok sve kolege izuzetno uvažavaju njenu stručnost i vanredan doprinos kvalitetu nastave, kao i opšte organizacije rada na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	9		9	39		39
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD				5		5
UKUPNO	9		9	44		44

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svih informacija proisteklih iz priložene dokumentacije i iscrpne analize očiglednog naučnog doprinosa, uzornog pedagoškog rada, stručnog prevodilačkog doprinosa crnogorskoj kulturi, kao i ukupnog broja bodova, jasno je da dr Brajičić ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje docenta, te mi je stoga zadovoljstvo da predložim Vijeću Filološkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Cvijetu Brajičić **izabere u zvanje docenta** za oblast: Italijanistika – Italijanski jezik na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Doc. dr Radmila Lazarević
Filološki fakultet
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRADOVANJA

Dr Cvijeta Brajičić rođena je u Nikšiću. Godine 2000. završila je Filološku gimnaziju u Podgorici i upisala se na studije italijanskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost diplomirala je februara 2005. (s prosečnom ocenom 9,44). Iste godine upisala je postdiplomske magistarske studije na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Magistrirala je 2009. odbranivši magistarski rad „Razvoj jezika mladih u Italiji“ pod mentorstvom prof. dr Mile Samardžić. Na Filološkom fakultetu Univerziteta u Banja Luci februara 2017. odbranila je doktorsku tezu „Leksika italijanskog porijekla u zaostavštini Petra I Petrovića, Petra II Petrovića i Stefana Mitrova Ljubiše“ (mentor prof. dr Mile Samardžić).

Za vreme osnovnih i postdiplomskih studija u više navrata boravila je u Italiji gde je pohađala kurseve usavršavanja italijanskog jezika (u Bariju 2002. pri Univerzitetu Aldo Moro i u Firenci 2007. pri Italijanskom institutu) i bavila se naučnoistraživačkim radom. U okviru projekta *ERASMUS + staff mobility for teching and training*, jula 2019. pohađala je kurs „Making Systematic Literature Reviews Work for You“ u okviru Letnje škole Radboud Univerziteta u Nijmehenu u Holandiji.

Dr Cvijeta Brajičić angažovana je kao saradnik u nastavi od 2005. na Filozofskom fakultetu u Nikšiću Univerziteta Crne Gore u okviru Studijskog programa za italijanski jezik i književnost, a u više navrata bila je sekretarka Studijskog programa za italijanski jezik i književnost.

Dr Cvijeta Brajičić bavi se prevodenjem na italijanski i sa italijanskog jezika. Prevela je knjigu „Crnogorci internirani u Kampelu i Kolfjoritu (1942 – 1943)“, Dina Renata Nardelija i Đovanija Kaczmareka. Pored toga, sa kolegicom Oliverom Popović autorka je više prevoda istorijske građe, od kojih je najznačajniji prevod studije Federika Godija „Crnogorski front. Italijanska vojna okupacija 1941-1943“, u izdanju Matice crnogorske 2017. godine. Bila je angažovana i kao jedan od prevodilaca za prvi tom edicije „Monumenta Montenegrina Vaticana: Konkordat između Svete Stolice i Knjaževine Crne Gore iz 1886. godine“ u izdanju Ministarstva kulture Crne Gore (2020).

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Dr Cvijeta Brajičić je tokom svoje dosadašnje univerzitetske karijere objavila više naučnih radova iz oblasti italijanske istorijske lingvistike, kontaktne lingvistike i didaktike, o čemu svedoči njena klasifikaciona biografija. Učestvovala je na nekoliko međunarodnih naučnih kongresa. Autorka je šest recenzija u dva međunarodna časopisa. Saglasno Mjerilima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore ovde će prikazati tri rada kolegice dr Cvijete Brajičić koji po mom mišljenju predstavljaju njen najznačajniji doprinos italijanskoj lingvistici, a ukratko će izneti sadržaj i značaj njene doktorske disertacije budući da se kolegica Brajičić prvi put bira u zvanje docenta.

U radu *Words of Italian Origin in the Written Legacy of Stefan Mitrov Ljubiša*, objavljenom 2020. u časopisu *Annales Series Historia et Sociologia* (god. 30, br. 3, Koper, pp. 499-512, ISSN 2591-1775, ISSN 1408-5348), indeksiranom u Web of Science, dr Cvijeta Brajičić istražuje prisustvo reči poreklom iz italijanskog jezika i njegovih dijalekata u pisanoj zaostavštini crnogorskog pisca i političara Stefana Mitrova Ljubiše. Uprkos činjenici da se ovaj autor zalagao za upotrebu narodnog jezika u književnim delima i što je bio ubeđen protivnik dominacije stranih jezika i kultura u svojoj rodnoj zemlji, autorka ipak, pod pretpostavkom da je u narodni jezik vremenom morao ući određeni broj italijanizama i venecijanizama, bavi njihovim prisustvom u Ljubišinom delu. Na osnovu sprovedenog istraživanja, autorka zaključuje da je učestalost italijanizama kod ovog autora uslovljena tekstualnom tipologijom i publikom kojoj je određen tekst namenjen. U njegovim književnim delima italijanizmi su zastupljeni, ali je zanimljivija činjenica da se ti italijanizmi uglavnom poklapaju sa onima koji su prisutni i u narodnim govorima primorja. Šta se tiče zastupljenosti italijanske leksike u Ljubišinih pismima, istaknuta je razlika između zvanične korespondencije sa različitim funkcionerima i pisama upućenih članovima porodice i prijateljima. U drugoj grupi reči italijanskog porijekla su znatno zastupljenije, dok je njihov broj u zvaničnim pismima, kao i u govorima i interpelacijama zanemarljiv.

U radu iz 2017, *Zastupljenost italijanske leksičke komponente u almanahu Grlica (1835-1839)*, ISBN: 978-86-7215-403-0, dr Cvijeta Brajičić analizira zastupljenost leksike italijanskog porekla u prvoj crnogorskoj periodičnoj publikaciji, almanahu Grlica (1835-1839). Imajući u vidu raznovrsnost priloga koji su u Grlici objavljivani tokom pet godina njenog izlaženja, moglo se pretpostaviti da je u jednom njihovom delu zastupljen i izvestan procenat leksičkih elemenata koji vode poreklo iz italijanskog jezika ili njegovih dijalekata. U analiziranom korpusu zabeleženo je ukupno 117 različitih italijanizama. Zastupljenost italijanske leksike uslovljena je vrstom tekstova, ali i njihovim autorima. U pojedinim sastavima, kao što je poezija Sime Milutinovića Sarajlije i Petra II Petrovića Njegoša, pozajmljenice iz italijanskog jezika u potpunosti su isključene iz jezičkog izraza. Slični zaključci izvedeni su i kad je reč o narodnim epskim pesmama. S druge strane, stihovi napisani u duhu narodne epske poezije, čijim se autorima smatraju Petar I i Petar II, sadrže određeni broj italijanskih posuđenica, ali njihov broj značajno varira. Najinteresantniji u tom smislu je sastav „O boju

ruskome i turskome kod Čizme“ Petra I Petrovića u kome je zabeleženo čak 11 italijanizama. Osim toga, italijanska leksička komponenta znatno je prisutnija u proznim sastavima nego u poeziji. Od svih analiziranih prozih tekstova, najveći broj italijanskih posuđenica pronađeno je u tekstu naslovljenom „Kratko geografičko-statističko opisanje dubrovačkoga okružja“, čiji je autor Dimitrije Milaković.

U radu iz 2014, *Italijanizmi u Jeziku Petra II Petrovića Njegoša*, Cvijeta Brajičić analizira prisustvo reči porijeklom iz italijanskog jezika i njegovih dijalekata u pisanoj zaostavštini Petra II Petrovića Njegoša. Obradeni korpus, koji je sastavni deo rada, obuhvata Njegoševo književno stvaralaštvo, pisma i *Bilježnicu*. Ako se uzmu u obzir tvrdnje stručnjaka da su italijanizmi predstavljali sastavni deo narodnih govora Crne Gore u Njegoševo vreme, kao i činjenica da je vladika imao prilike da se na različite načine direktno upozna s tim jezikom, opravdanom se čini pretpostavka da u njegovoj pisanoj zaostavštini mora biti elemenata italijanske leksike. Prikupljeni materijal upoređen je s italijanskom leksikom registrovanom u narodnim govorima Boke Kotorske, Budve i Paštrovica, kako bi se utvrdilo u kojoj se meri italijanizmi zabeleženi u Njegoševoj pisanoj zaostavštini podudaraju s onima koji su ušli u narodne govore, bez obzira na to što nisu u pitanju govori Njegoševog zavičaja. Na taj način autorka je utvrdila u kojoj meri je prisustvo italijanizama u Njegoševom jeziku uslovljeno činjenicom da je on italijanski jezik i poznavao, što je u svojim istraživanjima dokazalo više autora koji su se bavili ovom tematikom.

Izuzetno važan naučni doprinos Cvijeta Brajičić dala je svojom doktorskom disertacijom „Leksika italijanskog porijekla u zaostavštini Petra I Petrovića, Petra II Petrovića i Stefana Mitrova Ljubiše“ u kojoj se bavi prisustvom italijanizama i venecijanizama u pisanoj zaostavštini Petra I, Petra II i Stefana Mitrova Ljubiše. Ovakvim izborom teme autorka disertacije utvrdila je koliko je viševekovno direktno ili indirektno prisustvo Venecije na prostorima Crne Gore uticalo na upotrebu italijanizama u pisanoj tradiciji, što je tema koja do ove disertacije nije bila sveobuhvatno istražena. Pomenutu trojicu autora autorka je izabrala budući da je svaki od njih u svom stvaralaštvu koristio narodni jezik, a u manjem ili većem stepenu poznavao i italijanski. Osim toga, prva dvojica potiču iz krajeva koji nisu bili deo Mletačke republike, dok je treći poreklom iz oblasti koje su bile pod direktnom kontrolom Venecije, pa je autorka ispitala da li je i ta činjenica imala uticaja na zastupljenost italijanizama u zaostavštini svakog od njih.

Na osnovu obavljenog istraživanja autorka je zaključila da je italijanska leksička komponenta u Ljubišinom stvaralaštvu znatno zastupljenija nego što neki smatraju. Kao drugo, učestalost italijanizama kod ovog autora uslovljena je vrstom teksta koji piše i publikom kojoj je namenjen. U njegovim književnim delima italijanizmi su zastupljeni, ali je zanimljivija činjenica da se ti italijanizmi uglavnom poklapaju sa onima koji su prisutni i u narodnim govorima primorja. Autorka zaključuje da je Ljubiša političar u službenoj prepisci i jezičkim izborima isticao svoje protivljenje italijanskom kao tuđinskom jeziku, dok u književnom stvaralaštvu i u privatnoj korespondenciji nije uspevaio da u potpunosti isključi italijansku leksičku komponentu koja je bila sastavni dio njegovog narodnog jezika za čiju se upotrebu svesrdno zalagao.

Obavljeno istraživanje potvrdilo je prisustvo reči poreklom iz italijanskog jezika i u pisanoj zaostavštini vladike Petra I. U istraživanju je utvrđeno da Petar I koristi prilično ograničen fond italijanizama koji se ponavljaju, i najčešće su u pitanju termini koji se odnose na pojmove nepoznate u njegovom maternjem jeziku, kao i određeni broj oblika ukorenjenih u narodnim govorima.

Kad je reč o Petru II, autoru čijem je stvaralaštvu na ovim prostorima posvećeno najviše pažnje, stručnjaci do ove teze nisu posvećivali posebnu pažnju izučavanju italijanske leksike, iako je nesumnjivo potvrđeno da bi ta leksička komponenta morala biti prisutna u njegovim delima iz više razloga. Naime, kao i njegov prethodnik i on je u stvaralaštvu koristio narodni jezik u koji su prodirale i reči italijanskog porijekla. Osim toga, Petar II je bio u prilici i da se na različite načine, direktno ili indirektno, upozna sa italijanskim jezikom, pa bi se dalo pretpostaviti da je i to moglo imati uticaja na zastupljenost italijanske leksike u njegovom opusu. Istraživanje je potvrdilo te pretpostavke, s tim što se pokazalo da su reči italijanskog porijekla u većoj meri prisutne u njegovoj korespondenciji nego u književnim delima. Deo tih italijanizama prisutan je i u narodnim govorima, i najčešće su u pitanju pojmovi koji se odnose na različite sfere svakodnevnog života.

U jednom od poglavlja autorka je uporedila italijanizme prisutne kod svakog od trojice autora. Ono što se prvo može primetiti

i što je možda neočekivano, jeste činjenica da je kod Stefana Mitrova Ljubiše najniži procenat reči italijanskog porijekla koje se javljaju i u narodnim govorima, svega 55,37%. Od italijanizama zabeleženih u stvaralaštvu Petra I i u narodnim govorima prisutno je 61,94%, a kod Njegoša je taj procenat najviši – 62,13%. Međutim, važno je napomenuti da je italijanska leksička komponenta koja se poklapa sa italijanizmima u narodnim govorima kod Ljubiše najzastupljenija u njegovim književnim delima (od 78, 12 do 86, 2%), dok je kod druge dvojice autora italijanska leksika u književnom opusu slabo zastupljena. Kod sve trojice autora prisutno je 12 reči italijanskog porijekla i svaka od njih je registrovana i u narodnim govorima. Od pojmova zajedničkih Petru I i Petru II u narodnim govorima prisutno je njih 30 od 43 što čini 69,76%. Kod Petra I i Stefana Mitrova Ljubiše javlja se 14 zajedničkih oblika, od kojih je 12 (85,71%) prisutno i u govornom jeziku primorskih oblasti. Samo kod Petra II i Ljubiše javlja se 25 pojmova, od kojih su 22 (88%) prisutna i u govornom jeziku. Samo kod Petra I prisutno je 106, kod Petra II 155, a kod Ljubiše 200 reči.

Prikupljeni leksički materijal analiziran je i sa aspekta njegove prilagođenosti jezičkom sistemu jezika primaoca. Obrađena je adaptacija posuđenica koja je, u zavisnosti od trenutka odvijanja, primarna i sekundarna, a s obzirom na jezički nivo na kome se dešava – fonološka, ortografska, morfološka i semantička. Italijanizmi su u jezik ovih prostora prodirali u više navrata. Najstariji potiču iz perioda balkanskog vulgarnog latiniteta i oni su rasprostranjeni na gotovo čitavom području nekadašnje Jugoslavije. Elementi italijanske leksike iz kasnijih faza ograničeni su uglavnom na primorske oblasti. Jezički stručnjaci koji su se bavili zastupljenošću reči italijanskog porijekla u govorima primorskih oblasti došli su do zaključka da se ova leksička komponenta relativno lako uklopila u jezički sistem narodnih govora crnogorskih primorskih oblasti i prilagodila se na svim jezičkim nivoima. Analizom prikupljenog materijala autorka je došla do zaključka da posuđenice zabeležene u korpusu ispoljavaju iste karakteristike kao i one prisutne u narodnim govorima, kao i da se prilagođavaju po istim pravilima kao i one registrovane u govornom jeziku crnogorskog primorja. Ukazano je na najčešće promene na fonetskom i morfološkom nivou, ali i na uticaje na poljima sintakse i semantike. Kao i u govornom jeziku, taj uticaj je zanemarljiv ako se uporedi sa sferom leksike, ali prilično značajan ukoliko se za poređenje uzme oblast morfologije. Uticaj u sferi semantike ogleda se prevashodno u preuzimanju nekih italijanskih konstrukcija sa glagolom *fare* koje se u jeziku primaocu javljaju kao prevodni kalkovi sa glagolom *činiti* i imenicom u akuzativu. Osim ovih, javljaju se i neki drugi izrazi koji predstavljaju doslovan prevod italijanskih konstrukcija. Disertacija na svom kraju sadrži veoma dragocen glosar italijanizama i venecijanizama pronađenih u obrađenom korpusu. Ovim istraživanjem otvorena je velika tema prisutva italijanske leksike u crnogorskoj pisanoj tradiciji, kao i put za analizu njihovog prisutva i u stvaralaštvu drugih autora s kraja 19. i početka 20. veka i u prvim crnogorskim novinama i časopisima.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Cvijeta Brajičić ima šesnaest godina pedagoškog iskustva na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Naime, od 2005. angažovana je kao saradnik u nastavi u okviru Studijskog programa za italijanski jezik i književnost. Na ovom Studijskom programu držala je vežbe na sledećim predmetima: Savremeni italijanski jezik I, Savremeni italijanski jezik II, Savremeni italijanski jezik III, Savremeni italijanski jezik IV, Savremeni italijanski jezik V, Savremeni italijanski jezik VI, Italijanski jezik I, Italijanski jezik II, Italijanski jezik V, Italijanski jezik VI (drugi strani jezik). Od sticanja zvanja doktora filoloških nauka pod mentorstvom drži predavanja na predmetima Savremeni italijanski jezik I – nivo A1, Savremeni italijanski jezik 2 – nivo A2, Italijanska civilizacija 1, Italijanska civilizacija 2, Istorija italijanskog jezika 1, Istorija italijanskog jezika 2, Italijanski jezik 3, Italijanski jezik 4, Italijanski jezik 5 i Italijanski jezik 6 (drugi strani jezik).

Dr Cvijeta Brajičić je u svom dosadašnjem pedagoškom radu ostvarila izvanredne rezultate u radu s kolegama i studentima. Uzorno organizuje svoje kurseve i održava stalnu komunikaciju sa studentima. Pruža im savete i pomaže im u nastojanjima da nastave školovanje i posle osnovnih i specijalističkih studija, kao i da ostvare stipendije za usavršavanje u Italiji i drugim zemljama. O njenom uspešnom pedagoškom radu svedoče i studentske ankete.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	9		9	39		39
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD				5		5
UKUPNO	9		9	44		44

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Iz svega gore navedenog, na osnovu nespornog naučnog doprinosa, akademskih aktivnosti, odličnih rezultata pedagoškog rada i broja bodova, predlažem Vijeću Filološkog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore izbor dr Cvijete Brajičić u zvanje **docent** za oblast Italijanistika - Italijanski jezik na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost, Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Mila Samardžić, Redovni profesor
Filološkog fakulteta, Univerziteta u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Cvijeta Brajičić je, sa veoma visokom prosječnom ocjenom (9,44), diplomirala na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, Studijski program Italijanski jezik i književnost 2005. god., čime je stekla zvanje profesora italijanskog jezika. Iste godine, na Univerzitetu u Beogradu dr Brajičić je upisala magistarske studije, koje je završila u maju 2009. godine odbranivši magistarski rad pod naslovom *Razvoj jezika mladih u Italiji* pod mentorstvom prof. dr Mile Samardžić. Kod iste mentorke, 2017. godine, na Filološkom fakultetu Univerziteta u Banja Luci, dr Cvijeta Brajičić je odbranila doktorsku disertaciju pod naslovom *Leksika italijanskog porijekla u zaostavštini Petra I Petrovića, Petra II Petrovića i Stefana Mitrova Ljubiše*, čime je stekla zvanje doktora filoloških nauka.

Kao student osnovnih i postdiplomskih studija usavršavala se i u Italiji (u Bariju i Firenci) gdje je pohađala kurseve usavršavanja italijanskog jezika. U periodu od 1. do 5. jula 2019. godine, u okviru projekta *ERASMUS + staff mobility for teaching and training*, pohađala je i uspješno završila obuku „Making Systematic Literature Reviews Work for You“ u okviru Ljetnje škole Radboud Univerziteta u Nijmegen u Holandiji.

Dr Cvijeta Brajičić ima šesnaest godina iskustva u nastavi na Filozofskom, kasnije na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Dr Cvijeta Brajičić se aktivno bavi prevodjenjem sa italijanskog i na italijanski jezik. Objavljeno je više njenih prevoda od kojih mnogi, između ostalog, predstavljaju i značajan izvor građe za proučavanje kako različitih epoha istorije Crne Gore, tako i njenih istorijskih i kulturnih veza sa Italijom.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Dr Cvijeta Brajičić je tokom svoje dosadašnje akademske karijere učestvovala na više naučnih skupova i napisala više naučnih radova, koje je objavila na italijanskom, engleskom i crnogorskom jeziku u različitim naučnim časopisima i zbornicima radova sa naučnih konferencija. Najveći broj njenih radova spada u oblast kontaktne lingvistike i italijanske istorijske lingvistike. Sve njene radove karakteriše izuzetno precizan naučni stil, sistematičnost u izlaganju i temeljit istraživački postupak.

U nastavku recenzije, u skladu sa Mjerilima za izbor u akademska zvanja na Univerzitetu Crne Gore, ukratko ću prikazati tri njena rada uz osvrt na njihov naučni doprinos.

Rad „Words of Italian Origin in the Written Legacy of Stefan Mitrov Ljubiša“, dr Cvijeta Brajičić objavila je 2020. god. na engleskom jeziku, u časopisu *Annales Series Historia et Sociologia* (god. 30, br. 3) indeksiranom u Web of Science bazi naučnih članaka. U ovom radu autorka se bavi analizom prisustva leksike italijanskog porijekla u pisanoj zaostavštini crnogorskog pisca i političara Stefana Mitrova Ljubiše. Imajući u vidu istorijski kontekst, dr Cvijeta Brajičić polazi od pretpostavke prisustva određenog broja venecijanizama i italijanizama u narodnom jeziku kojim se u svojim djelima služi ovaj autor, veliki pobornik upotrebe narodnog jezika u književnim delima i glasni protivnik dominacije stranih jezika i kultura u svojoj rodnoj zemlji. Na osnovu sprovedenog istraživanja, autorka potvrđuje svoju hipotezu primjećujući uz to da je učestalost leksike italijanskog porijekla uočene na korpusu Ljubišinih tekstova uslovljena tekstualnom tipologijom i predviđenom ciljnom publikom. Autorka, naime, nalazi da se italijanizmi prisutni u djelima Stefana Mitrova Ljubiše uglavnom poklapaju sa italijanizmima prisutnim u narodnim govorima primorja, s tim što, u pogledu stepena njihove prisutnosti, primjećuje razliku između Ljubišine službene korespondencije i neformalnih pisama upućenih članovima porodice i prijateljima. Kod ovih posljednjih, elementi italijanske leksike su znatno prisutniji, dok je njihov broj u zvaničnim pismima, govorima i interpelacijama gotovo zanemarljiv.

Rad „Italianismi appartenenti alla lingua parlata quotidiana negli scritti di Petar I e Petar II Petrović Njegoš“, dr Cvijeta Brajičić je objavila 2020. godine u tematskom broju časopisa *Folia linguistica et litteraria*, koji izdaje Filološki fakultet, Nikšić, a koji je indeksiran u Scopos bazi naučnih časopisa. U ovom radu, pisanom na italijanskom jeziku, autorka analizira prisustvo italijanizama koji pripadaju sferi svakodnevnog govora u pisanoj zaostavštini Petra I i Petra II Petrovića Njegoša. Polazeći od u naučnoj literaturi postojećih tvrdnji da italijanske posuđenice čine sastavni dio crnogorskih narodnih govora iz vremena dvojice navedenih crnogorskih vladika i pisaca, kao i od činjenice da su obojica bili u prilici da se na različite načine upoznaju sa italijanskim jezikom, dr Cvijeta Brajičić iznosi hipotezu o postojanju elemenata italijanske leksike u pisanoj zaostavštini obojice autora. Nakon opšteg osvrta na jezik Petra I i na jezik Petra II Petrovića Njegoša, te na karakteristike crnogorskog govora s kraja 18. i početka 19. vijeka, dr Cvijeta Brajičić se u ovom radu koncentriše na detaljnu analizu istraživačkog korpusa koji obuhvata sva djela navedenih autora. Analizom potvrđuje postavljenu hipotezu, a zabilježene italijanizme uočene u djelima oba autora analizira sa aspekta stepena njihove integrisanosti u crnogorski jezik. Autorka zaključuje da je leksika italijanskog porijekla značajno prisutnija u djelima Petra II Petrovića Njegoša u odnosu na djela Petra I, što obrazlaže činjenicom da je Petar II i sam poznao italijanski jezik a i da je imao mnogo više direktnog kontakta sa oblastima u kojima ovaj jezik u tom periodu bilježi snažno prisustvo.

Značajan doprinos ovog djela ogleda se u činjenici da se, ne računajući sporadične i usputne osvrte na postojanje leksičkog materijala venecijanskog ili italijanskog porijekla u jeziku Petra I i Petra II Petrovića Njegoša, detaljnom analizom prisustva italijanske leksike u djelima ove dvojice autora, prije dr Cvijete Brajičić nije bavio.

Uvidom u bibliografiju dr Cvijete Brajičić može se uočiti i njena raspoloživost za timski rad, što doprinosi ostvarenju šireg zamaha istraživanja i interdisciplinarnih rezultata. Rezultate jednog takvog istraživanja dr Cvijeta Brajičić, kao prvi autor, objavila je u koautorstvu sa dr Slavkom Burzanovićem kroz rad publikovan 2017. god. u časopisu *Istorijski zapisi*. Rad nosi naslov „Crnogorska pisma u arhivu Antonija Baldačija“ i naučnoj javnosti otkriva šesnaest pisama koji pripadaju fondu bogate prepiske Antonija Baldačija, koji se čuva u biblioteci *dell'Archiginnasio* u Bolonji kao poseban *Fond Antonio Baldači*. Antonio Baldači (1867-1950) je, kako autori ističu, bio botaničar, geograf i publicista koji zauzima najznačajnije mjesto među italijanskim naučnicima koji su krajem 19. i početkom 20. vijeka izučavali Crnu Goru. Odabrana pisma iz pomenutog fonda predstavljaju Baldačijevu prepisku sa poslovnim ljudima, političarima, naučnicima, umjetnicima, ali i sa običnim ljudima koji su mu na različite načine pomagali tokom boravaka na ovim prostorima. Analiza datog korpusa pisama, koja je predstavljena u ovom radu, značajna je ne samo za rekonstrukciju Baldačijevih ekonomskih i političkih aktivnosti vezanih za Crnu Goru, već predstavlja veoma važan izvor za razumijevanje političkih, ekonomskih i kulturnih veza između Crne Gore i Italije s kraja 19. i početka 20. vijeka.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Cvijeta Brajičić je angažovana kao saradnik u nastavi na SP Italijanski jezik i književnost Filozofskog, kasnije Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, počev od 2005. godine. Na tom studijskom programu izvodila je vježbe na različitim predmetima: Savremeni italijanski jezik I, Savremeni italijanski jezik II, Savremeni italijanski jezik III, Savremeni italijanski jezik IV, Savremeni italijanski jezik V, Savremeni italijanski jezik VI, Italijanski jezik I, Italijanski jezik II, Italijanski jezik V, Italijanski jezik VI (drugi strani jezik).

Od sticanja zvanja doktora filoloških nauka (2017) pod mentorstvom drži predavanja na predmetima Savremeni italijanski jezik 1 – nivo A1, Savremeni italijanski jezik 2 – nivo A2, Italijanska civilizacija 1, Italijanska civilizacija 2, Istorija italijanskog jezika 1, Istorija italijanskog jezika 2, Italijanski jezik 3, Italijanski jezik 4, Italijanski jezik 5 i Italijanski jezik 6 (drugi strani jezik).

Među kolegama i studentima Dr Cvijeta Brajičić je izuzetno je cijenjena i kao stručnjak i kao profesor. Svoje kurseve organizuje na savremen način, a o njenom izvanrednom pedagoškom radu svjedoče i odlični rezultati studentskih anketa.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	9		9	39		39
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD				5		5
UKUPNO	9		9	44		44

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Iz podataka navedenih u gornjem tekstu može se zaključiti da dr Cvijeta Brajičić ispunjava sve uslove i kriterijume za izbor u akademsko zvanje docent na Univerzitetu Crne Gore.

Imajući u vidu nesporni naučni doprinos njenih radova, njeno pedagoško iskustvo i odlične rezultate pedagoškog rada, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Vijeću Filološkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Cvijetu Brajičić izabere u zvanje docenta za oblast: Italijanistika – Italijanski jezik na Studijskom programu za italijanski jezik i književnost, Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Doc. dr Deja Piletić
Filološki fakultet, Univerzitet Crne Gore

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Anglistika – Metodika nastave/Anglistika – Engleski jezik**, na Filološkom fakultetu.

Konkurs je objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje i u dnevnom listu „Pobjeda“ od 30.12.2020. godine. Na raspisani Konkurs javile su se dvije kandidatkinje i to: **DR MARIJA MIJUŠKOVIĆ** i **DR BRANKA ŽIVKOVIĆ**

KANDIDATKINJA: DR MARIJA MIJUŠKOVIĆ

BIOGRAFIJA

Rođena sam 24. septembra 1977. godine u Nikšiću (Crna Gora) gdje sam osnovnu školu i gimnaziju društveno-jezičkog smjera završila sa najboljim ocjenama. Studije Engleskog jezika i književnosti započela sam 1996. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Okončavši osnovne studije u januaru 2001. godine stekla

sam zvanje diplomiranog profesora engleskog jezika i književnosti. Na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu sam, 24. decembra 2008. godine, odbranila magistarsku tezu pod nazivom *Usvajanje leksike engleskog kao stranog jezika kod djece ranog uzrasta (istraživanje između teorije i prakse)* kod mentora prof. dr Ivane Trbojević, čime sam stekla zvanje magistra filoloških nauka.

Doktorirala sam 24. novembra 2016. godine na Filološkom fakultetu u Nikšiću pod mentorstvom prof. dr Draginje Jeftić, odbranivši disertaciju na temu *Metakognitivne strategije u obradi i razumijevanju teksta*, čime sam stekla zvanje doktora filoloških nauka.

PODACI O RADNOM ISKUSTVU

Nakon diplomiranja (2001) radila sam kao profesor engleskog jezika u J. P. U. „Dragan Kovačević” u Nikšiću gdje sam sprovela istraživanje vezano za temu mog magistarskog rada. Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, Univerziteta Crne Gore, angažovana sam najprije kao honorarana saradnica od septembra 2003. godine, a onda i po osnovu ugovora o radu kao saradnica u nastavi od septembra 2009. godine za vježbe jezičke grupe predmeta na SP Engleski jezik i književnost. Držala sam vježbe i predavanja na SP Srpski jezik i književnost za predmete Engleski jezik I i II, na SP Ruski jezik i književnost za predmete Engleski jezik I i II. Takođe na SP Francuski jezik i književnost, SP Italijanski jezik i književnost, kao i za SP Njemački jezik i književnost držala sam vježbe za predmete Engleski jezik V i VI.

Studijske 2014/2015. godine držala sam vježbe iz jezičke grupe predmeta, kao i predavanja iz Metodike nastave engleskog jezika na SP Engleski jezik i književnost u Nikšiću i u Beranama. Od februara do avgusta 2017. godine držala sam predavanja i vježbe na Studijskom programu Primijenjena fizioterapija za predmete Engleski jezik II, IV i V.

Od septembra 2019. godine do februara 2020. godine držala sam predavanja i vježbe na Studijskom programu Visoka medicinska škola za predmete Engleski jezik III (osnovne studije) i Engleski jezik na specijalističkim studijama (Zdravstvena njega).

Od septembra 2017. godine držim predavanja i vježbe na SP Engleski jezik i književnost za predmete Osnovi metodike nastave stranih jezika, Metodika nastave engleskog jezika sa školskim radom, Nastavni sadržaji u predškolskom i osnovnom obrazovanju (Obrada jezičkih i književnih sadržaja), Nastavni sadržaji u srednjoškolskom

obrazovanju (Obrada jezičkih i književnih sadržaja). Takođe, držim vježbe na Studijskom programu Psihologija za predmet Engleski jezik u struci III.

Od septembra 2018. do avgusta 2019. godine bila sam sekretar SP Engleski jezik i književnost.

Bila sam u radnom timu za izradu programa zasnovanih na ishodima učenja za opšte srednje obrazovanje, specijalistička odjeljenja matematičke i jezičke gimnazije (programi za Engleski jezik: opšta gimnazija, specijalističko odjeljenje filološke gimnazije i specijalizovano odjeljenje matematičke gimnazije).

Recenzent sam radova objavljenih u renomiranim međunarodnim časopisima (Q1), kao i u međunarodnim časopisima (Q5), a takođe i radova objavljenih u zbornicima sa skupova međunarodnog značaja.

Članica sam Udruženja anglista Crne Gore *MONTESSE*.

Bila sam stipendista ljetnje škole u Holandiji (Erasmus + program) gdje sam pohađala obuku u vezi sa primjenom savremenih metoda i tehnika u nastavi stranog jezika („How to Become an Excellent Lecturer”, avgust 2017). U Evropskom centru za moderne jezike u Gracu, pohađala sam seminar u okviru projekta o nastavničkim kompetencijama u jezičkom obrazovanju („Towards A Common European Framework for Language Teachers”, oktobar 2018). Na Univerzitetu Humboldt u Berlinu, pohađala sam seminar pod nazivom „English as a Medium of Instruction” u okviru projekta *Open Dialogue Opportunities and Challenges in Training Future Educators* (novembar 2019). U okviru Erasmus + programa nastavničke mobilnosti boravila sam u Poljskoj na Univerzitetu u Šćećinu (2019), održala sam dva predavanja studentima nastavnog smjera na tom Univerzitetu kao i dva predavanja gimnazijalcima u Šćećinu. Imala sam priliku da promovisem način školskog rada koji primijenjujem sa studentima Filološkog fakulteta u Nikšiću i razmijenim iskustva sa kolegama, profesorima engleskog jezika u srednjoj školi. Na Univerzitetu Ca' Foscari u Veneciji (2019) kao gostujući profesor (Erasmus + nastavnička mobilnost) održala sam predavanja iz metodike nastave engleskog jezika studentima osnovnih, master i doktorskih studija. Ca' Foscari Univerzitet u Veneciji se trenutno nalazi na 116. mjestu za studije umjetnosti i humanističkih nauka u kategoriji od skoro 1200 univerziteta širom svijeta. Takođe se nalazi i među prvih 300 fakulteta u svijetu za studije društvenih nauka.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Mijušković, M. (2014): „Mapping the Importance of Metacognitive Strategies in Foreign Language Reading Classroom” in Nikčević-Batričević, A. and Knežević, M. (eds.) Monografska publikacija sa IX međunarodne konferencije” Visions and Revisions: Mapping the World of Anglo-American Studies at the Turn of the Century”, Cambridge Scholars Publishing, pp. 243–253, ISBN (10): 1-4438-7659-3; ISBN (13): 978-1-4438-7659-9	6	6
Radovi u naučnim časopisima			
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa po Scopovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
2.	Mijušković, M. and Simović S. (2016): „The 21st Century English Language Reading Classroom in Montenegro: the Influence of Metacognitive Strategies on University Students' Attitudes Regarding the Process of Reading in English”, in JORGE JIMÉNEZ-RAMÍREZ (ed.) <i>Porta Linguarum</i> , junio 2016, No 26, Facultad de CC. de la Educación de la Universidad de Granada, pp. 23–36. Deposito Legal: GR'43'2004. ISSN: 1697-7467 https://www.ugr.es/~portalin/articulos/PL_numero26/ART2_Marija%20Mijuškovic.pdf	12	12
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
3.	Simović, S., Mijušković, M. (2017). „Rethinking Romance in the Age of American Romanticism” u Marija Krivokapić (ur.) <i>Folia Linguistica et Litteraria: Journal of Language and Literary Studies</i> , Number 17, Nikšić:	4	2

	Institute for Language and Literature, Faculty of Philosophy, pp. 45–59, ISSN: 18008542, UDK 821.111 (73).09		
4.	Simović, S., Mijušković, M. (2016): „American Romanticism. Poe and ”The rationale of Verse”, in Šarka Bubikova (ed.) American & British Studies Annual. Volume 9. University of Pardubice. Pardubice, pp. 65–75. ISSN 1803-6058. ISBN 978-80-7560-039-4 (SCOPUS) https://ff.upce.cz/ff/volume9#Sasa%20Simovic%20and%20Marija%20Mijuskovic	4	2
5.	Simović, S., Mijušković, M. (2016) „The Nineteenth Century American Fiction: Hawthorne, The House of the Seven Gables and Its Reception: A Brief Overview” in Armenian Folia Anglistika, Issue 1 (15), pp. 133–147, ISSN 1829-2429	4	2
6.	Stefanović, S., Mijušković, M. (2015). „Upotreba anglicizama u televizijskim reklamama”, u Marija Krivokapić (ur.) Folia Linguistica et Litteraria: Journal of Language and Literary Studies, Number 12, Nikšić: Institute for Language and Literature, Faculty of Philosophy, pp. 39–51, ISSN: 18008542, UDK 811.163.4'373.45:811.111]:659.1	4	2
7.	Mijušković, M. , Simović, S. (2015). „Metacognitive Strategies that Enhance Reading Comprehension in the EFL University Classroom”, Andragoške studije, br. 1, Beograd, str. 145–174, ISSN: 0354-5415	4	4
8.	Mijušković, M. (2014): „Assessment in the EFL Reading Classroom”, u Marija Krivokapić (ur.) Folia Linguistica et Litteraria: Journal of Language and Literary Studies, Number 9, Nikšić: Institute for Language and Literature, Faculty of Philosophy, pp. 29–43, ISSN: 18008542, UDK 81'243:371.3	4	4
9.	Simović, S., Mijušković, M. (2014): „Nathaniel Hawthorne, Romance and the Beauty of Literary Expression” – Buletin Științific, Fascicula Filologie, Baia Mare, Seria A, vol. XXIII, pp. 305–317, ISSN: 1583-1264	4	2
10.	Simović, S., Mijušković, M. (2014) „Transcendentalna misao Ralfa Valda Emersona”, Studii de stiinta si cultura, Vol. X, Num. 4 (39), pp. 91–98, ISSN (print) 1841-1401; ISSN (online) 2067-5135	4	2
11.	Mijušković, M. (2014): „Metakognitivne strategije i razumijevanje teksta”, u Mladenko Sadžak (ur.) Filolog, Časopis za jezik, književnost i kulturu, V/9, Univerzitet u Banjoj Luci, Filološki fakultet, str.105–115, ISSN: 1986-5864, UDK 81' 243/159.953.5, DOI 10.7251/fil1409105m	4	4
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
12.	Mijušković, M. (2019): „Attitudes Towards Interactive Lecturing Techniques Among Montegrin University Students” in Lokman, C. and Sogutlu, E. (Eds). Proceedings Book. 6th ICELL International Conference on English Language and Literature, University College Bedër, Tirana, pp. 74–80, ISBN: 978-9928-4345-9-3	2	2
13.	Stefanović S., Mijušković, M. (2009): „Computer Based Tests of English” in Knežević, M. (ed.) Zbornik radova sa Međunarodne konferencije „On the Borders of Convention”, Filozofski fakultet Nikšić, pp.142–148, ISBN: 978-86-7798-036-8	2	1
14.	Stefanović S., Mijušković, M. (2009): „Improvement of Quality in the Process of Education through Individualization” in Vučo, J., Milatović, B. (eds.) Zbornik radova sa Međunarodnog naučnog skupa „Individualizacija i diferencijacija u nastavi jezika i književnosti”, Filozofski fakultet Nikšić, pp. 102–106, ISBN: 978-86-7798-037-5	2	1
15.	Mijušković, M. (2008): „Evaluacija udžbenika korišćenih u nastavi engleskog jezika na predškolskom uzrastu” u Vučo, J. (ur.) Zbornik radova sa Međunarodnog naučnog skupa „Evaluacija u nastavi jezika i književnosti”, Filozofski fakultet Nikšić, str. 379–385, ISBN: 978-86-7798-023-8	2	2
16.	Mumin (Mijušković), M. (2008): „Psiholingvistika u nastavi stranog jezika” u Vučo, J. (ur.) Zbornik radova sa Međunarodnog naučnog skupa „Multidisciplinarnost u nastavi jezika i književnosti”, Filozofski fakultet Nikšić, str. 53–61, ISBN: 978-86-7798-017-7	2	2
17.	Mijušković, M. (2007): „The Role of Culture within the Second Language Classroom” in Nikčević-Batričević and Knežević, M. (eds.) Zbornik radova sa Međunarodne konferencije „Language and Culture”, Filozofski fakultet Nikšić, pp. 235–241, ISBN: 978-86-7798-015-3	2	2
18.	Mumin (Mijušković), M. (2007): „Nastavnik kao organizator, pomoćnik i tutor u nastavi engleskog jezika na ranom predškolskom uzrastu” u Vučo, J. (ur.) Zbornik radova sa naučnog skupa „Uloga nastavnika u savremenoj nastavi jezika”, Filozofski fakultet Nikšić, str. 301–307, ISBN: 978-86-7798-011-5	2	2
19.	Mumin (Mijušković), M. (2005): „The Nature and Process Pertaining to the Skill of Listening and Overcoming its Difficulties within the Classroom” in Nikčević-Batričević A. and Knežević, M. (eds.) Zbornik radova sa Međunarodne konferencije „Reading Across Borders”, Filozofski fakultet Nikšić, pp. 283–287, ISBN: 86-7798-009-1	2	2

K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
20.	Mijušković, M. (2014): „Strategijski pristup čitanju – metakognitivne strategije u fokusu” u Lakić, I. (ur.) Zbornik radova sa 3. konferencije Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore „Primijenjena lingvistika u fokusu”, Institut za strane jezike i DPLCG, Podgorica, str. 73–86, UDK 371.3:81*2431:028.1	1	1
21.	Stefanović, S., i Mijušković, M. i Danilović, J. (2008): „Unapređenje procesa pisanja u nastavi engleskog jezika” u Arsovski, S., Lazić, M. i Stefanović, M. (ur.) Zbornik radova sa 35. nacionalne konferencije o kvalitetu „Festival kvaliteta 2008.”, Mašinski fakultet, Kragujevac, str. 117–121, ISBN: 978-86-86663-25-2	1	0,5
22.	Mumin (Mijušković), M. (2007): „How Do We Develop Reading Skills in the Second Language Classroom?” in Stojković, M. (ed.) Zbornik radova sa Interkatedarske konferencije anglističkih katedri, Univerzitet u Nišu, Filozofski fakultet Niš, pp. 291–298, ISBN: 978-86-7379-143-2	1	1
Uredivačka i recenzentska djelatnost			
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
23.	Društvena istraživanja, Časopis za opća društvena pitanja. Journal for General Social Issues, UDK 1:3/33 CODEN DSTRES ISSN 1330-0288. Institut društvenih znanosti. Institute of Social Sciences Pilar, Zagreb, 2018. – 1 rad, Q1 http://www.drustvena-istrazivanja.pilar.hr	2	2
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
24.	Folia linguistica et litteraria, Časopis za nauku o jeziku i književnosti. Institut za jezik i književnost. Filološki fakultet Nikšić. ISSN 2337-0955 (Online). 1800-8542 (Print) – 7 radova, SCOPUS http://www.folia.ueg.ac.me	0.5x7	3,5
25.	Društvene i humanističke studije, Časopis Filozofskog fakulteta u Tuzli, Tuzla, ISSN: 2490-3604 (Print), 2490-3647 (Online) – 1 rad http://www.dhs.ff.untz.ba	0,5x1	0,5
R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
26.	Međunarodni znanstveni simpozij <i>Trendovi i izazovi u učenju i proučavanju stranih jezika</i> . Međunarodna znanstvena i umjetnička konferencija <i>Suvremene teme u odgoju i obrazovanju – STOO</i> , Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, ISBN 978-953-8115-67-7, – 1 rad http://www.ufzg.unizg.hr	0.2x1	0,2
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
27.	„Towards a Common European Framework for Language Teachers”, European Centre for Modern Languages, Graz, 3–4 October 2018. www.ecml.at/Teachercompetences	4	4

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE REZULTATA U OBLASTI UMJETNOSTI

2. UMJETNIČKA DJELATNOST			
U 5			
U 5.2 Učešće u radu žirija, selektorskoj komisiji, umjetničkom savjetu na takmičenjima, konkursima, Manifestacijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Predsjednica Komisije u izradi programa za Engleski jezik za Filološku, Opštu i Matematičku gimnaziju, Zavod za školstvo, Podgorica, 2019. http://www.zzs.gov.me	do 4	4
2.	Članica udruženja anglista Crne Gore MONTESE (The European Society for the Study of English https://esseenglish.org/)	do 4	4

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Gostujući profesor			
P7 Gostujući profesor na inostranim univerzitetima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Erasmus + nastavnička mobilnost na Univerzitetu Ca' Foscari, Venecija (oktobar 2019. godine)	5	5
Mentorstvo			
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
2.	Lejla Adrović, 18/17, Forms of Assessing Knowledge in English Language Classes, Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Nikšić, jul 2018.	1	1
3.	Emil Halilović, 31/17, The Role of Listening in Teaching English Language, Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Nikšić, jul 2018.	1	1
4.	Dženana Ajdarpašić, 19/17, The Role of Grammar in Teaching English Language (primary school), Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Nikšić, jul 2018.	1	1
5.	Nikola Perović, 39/17, Teaching Grammar in the Second Cycle of Teaching English in Primary School, Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Nikšić, septembar 2018.	1	1
6.	Sladana Milić, 14/17, Listening Skills in the Second Cycle of EFL, Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Nikšić, oktobar 2018.	1	1
7.	Anđela Sestović, 13/17, Active Learning Methods in the Second Cycle, Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Nikšić, oktobar 2018.	1	1
8.	Ivana Draganić Nenezić, 30/17, Learner-Centered English Language Teaching (Active Learning Methods), Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Nikšić, oktobar 2018.	1	1
9.	Doris Pavićević, 35/17, Lesson Contents and Methods of Teaching English with Preschool-age Children, Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Nikšić, novembar 2018.	1	1
10.	Aleksandar Krković, 28/18, Teaching Methods and Techniques for Developing Reading Skills in Elementary English Language Textbooks, Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Nikšić, jun 2019.	1	1
11.	Aleksandar Knežević, 38/17, Development of Speaking Skills in the Third Cycle of Teaching English as a Foreign Language, Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, Nikšić, jun 2019.	1	1
12.	Lekić Stefan, 40/17, Mastering Vocabulary in English Language Classes with Preschool-Age Children, Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, jul 2019.	1	1
13.	Mitrović Nikola, 20/18, The Role of Games in Teaching English Vocabulary to Primary School Children, Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, septembar 2019.	1	1
14.	Milena Matanović, 31/18, Listening Skills in the First Cycle of Teaching English as a Foreign Language, Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, septembar 2019.	1	1
15.	Tamara Đukić, 20/17, Teaching Methods and Techniques for Developing Reading Skills in High School English Language Textbooks, Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, novembar 2019.	1	1
16.	Bojana Tepavčević, 26/17, Teaching Methods and Techniques for Developing Writing Skills in High School English Language Textbook, Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore, novembar 2019.	1	1
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
17.	Na osnovu anketa studenata i izvještaja prodekana za nastavu broj 01-3085 od 29. XII 2020. (Kvalitet pedagoškog rada u anketama studenata u posljednjih pet godina kreće se od 4,69 do 5,00)	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD		27		83,2
2. UMJETNICKI RAD		2		8
3. PEDAGOŠKI RAD		17		25
UKUPNO		46		116,2

KANDIDATKINJA : DR BRANKA ŽIVKOVIĆ

BIOGRAFIJA

Rođena sam 5. 2. 1982. godine u Nikšiću, gdje sam završila osnovnu i srednju školu kao đak generacije i nosilac diplome "Luča", zbog čega sam bila nagrađena od SO Nikšić. Studije engleskog jezika i književnosti upisala sam na Filozofskom fakultetu u Nikšiću akademske 2000/2001. godine i završila akademske 2004/2005 (26. 4. 2005) s prosječnom ocjenom **9,44**, čime sam stekla zvanje profesora engleskog jezika i književnosti. Za vrijeme osnovnih studija bila sam korisnik stipendije za talentovane studente koju dodjeljuje SO Nikšić. Na četvrtoj godini, za postignute rezultate, dobila sam nagradu od Zavoda za međunarodnu saradnju Crne Gore (ljetnja škola engleskog jezika).

Postdiplomske magistarske studije upisala sam akademske 2005/2006. godine na istoj univerzitetskoj jedinici (smjer: Nauka o jeziku), a završila akademske 2009/2010. sa prosječnom ocjenom **9,87**, odbranivši magistarsku tezu *Analiza žanra: apstrakti naučnih radova u političkim naukama* 12. 7. 2010. Time sam stekla akademski naziv magistra lingvističkih nauka.

Doktorske studije upisala sam akademske 2010/2011. godine na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore (smjer: Nauka o jeziku), a završila akademske 2015/2016. s prosječnom ocjenom **A**, odbranivši doktorsku disertaciju *Funkcionalne strukture i njihovi lingvistički eksponenti u diskursu univerzitetskih predavanja* 1. 6. 2016. godine.

Magistarski i doktorski rad pripada oblasti analize diskursa i žanra, korpusne, primijenjene lingvistike i metodike nastave. Magistarski rad bavi se strukturalnom i lingvističkom analizom pisanog akademskog žanra – apstrakata naučnih radova na engleskom jeziku, i njegovi rezultati imaju pedagoške implikacije u nastavi pisanja, te mogu pospešiti vještinu pisanja ovog žanra kroz razumijevanje i primjenu njegovih strukturalno-lingvističkih obilježja. Doktorski rad ispituje strukturu i lingvističke karakteristike govornog akademskog žanra univerzitetskih predavanja, žanra iz učionice, na originalnom korpusu predavanja iz lingvistike na engleskom i crnogorskom jeziku, uključujući njene različite podoblasti: fonetiku i fonologiju, akcentologiju, dijalektologiju, leksikologiju, sintaksu, semantiku, analizu diskursa, istoriju jezika i metodiku nastave. Disertacija sadrži poglavlje *Pedagoški i eksplanatorni potencijal istraživanja*, koje pruža uvid u načine praktične primjene rezultata, posebno u metodici nastave: kako strukturirati predavanje na najefikasniji način kako bi se uticalo na njegovo bolje razumijevanje od strane studenata, kako kod studenata razviti određene podvještine slušanja, kao što su sposobnost identifikacije svrhe i opsega predavanja, sposobnost detektovanja teme i njenog razvoja, sposobnost prepoznavanja odnosa među jedinicama unutar predavanja (glavnim idejama, generalizacijama, hipotezama, primjerima), sposobnost identifikacije uloge diskursnih markera u signaliziranju strukture predavanja, sposobnost detektovanja odnosa zaključivanja, sposobnost prepoznavanja ključnih leksičkih jedinica u vezi sa temom, sposobnost detektovanja stavova govornika prema temi o kojoj je riječ i sposobnost prepoznavanja funkcije markera naglašavanja i markera stava (doktorska disertacija dostupna je na linku: <http://eteze.ucg.ac.me/application/showtheses?thesesId=132>).

Tokom doktorskih studija, kao dobitnik stipendije fondacije *British Scholarship Trust for citizens of former Yugoslavia* i Zavoda za međunarodnu saradnju Crne Gore, u periodu od avgusta do oktobra 2011. godine boravila sam u Londonu, obavljajući istraživanje na prestižnom Univerzitetskom koledžu (*UCL, Research Department of Linguistics, Division of Psychology and Language Sciences*) rangiranom kao 7. najbolji, odnosno 20. najbolji univerzitet na svijetu u 2011. godini prema QS World University Rankings i ARWU (tzv. šangajska lista). U januaru 2011. godine takođe sam boravila na Univerzitetu u Gracu kao stipendista *Go Styria programa* u organizaciji provincije Štajerska, koja u saradnji sa Univerzitetom u Gracu dodjeljuje stipendije izuzetnim studentima iz zemalja jugoistočne Evrope.

Nakon završenog doktorata, zahvaljujući dobijenim stipendijama *Erasmus+* programa mobilnosti akademskog osoblja, imala sam priliku da boravim u Irskoj (*University of Limerick, MIC*) i da, pored ostalih aktivnosti, učestvujem na internacionalnoj ljetnjoj školi *IRMSS-6 The Sixth International Research Methods Summer School* (maj 2017). Obuku za korišćenje kvalitativnih metoda u nastavi i istraživanjima završila sam pohađanjem ljetnje škole

Qualitative Methods na Univerzitetu u Najmehenu, Holandija (Radboud University, avgust 2017). Od značaja za moj naučno-istraživački rad takođe se izdvaja učešće na seminaru *Empirical Data in Linguistics: From Research Design to Data Analysis* u Sloveniji (jun 2017), koji je organizovan pod okriljem institucionalnog projekta Švajcarske, Srbije i Hrvatske – *ReLDI | Regional Linguistic Data Initiative*, a finansiran od strane Švajcarske nacionalne naučne fondacije (Swiss National Science Foundation) u okviru programa *SCOPES* (Scientific co-operation between Eastern Europe and Switzerland).

Učestvovala sam na brojnim međunarodnim i nacionalnim naučnim i stručnim skupovima, i kourednik sam monografije od međunarodnog značaja. Autor sam više **originalnih naučno-istraživačkih radova**, među kojima je najznačajniji naučni rad iz Q1 kategorije, gdje sam prvi autor – *Is investigating discipline-specific academic lecture introductions a goal worth pursuing? A corpus-based study of the rhetorical organization of mathematics lecture introductions*. Ovaj originalni naučni rad analizira funkcionalnu strukturu i lingvističke signale uvoda na opsežnom korpusu od 100 akademskih predavanja na engleskom jeziku. Kako predavanja predstavljaju žanr koji studentima, govornicima engleskog kao nematernjeg jezika, može biti zahtjevan za praćenje, a time i razumijevanje, ukazuje se na pedagoški značaj uvoda predavanja. Oni mogu znatno pospešiti vještinu slušanja i razumijevanja cjelokupnog predavanja budući da pružaju informacije o strukturi, cilju, temi i kontekstualizovanju teme primjenom različitih tehnika. Poznavanje i praćenje strukture uvoda predavanja i njihovih lingvističkih karakteristika može imati za rezultat kreiranje mapa uma koje studentima mogu biti od pomoći u procesuiranju daljeg sadržaja predavanja.

Učestvujem u realizaciji više međunarodnih projekata. Član sam užeg tima *Erasmus+ Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro (Re-FLAME)* – CBHE 609778, 2019–2022, kojim koordinira Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore. Učestvovala sam i u pisanju projektne dokumentacije za koju je uži projekti tim nagrađen odlukom Univerziteta, br. 01/0-359, za uspješno apliciranje sa međunarodnim projektom po *Erasmus+* pozivu 2019. Od mnogobrojnih projektnih aktivnosti, izdvajam pohađanje dva metodička seminaara koja su držali predavači sa Univerziteta u Varšavi, Univerziteta za strance u Perudi i Sveučilišta u Zagrebu: *From Texts to Handouts and Textbooks: Developing Teaching Materials for LSP* (29. 6. 2020–21. 7. 2020) i *From Foreign Language Teaching Methodology to Syllabus Design* (21. 9. 2020–2. 10. 2020).

U okviru *Erasmus+ CBHE PROJECT Fostering Internationalization at Montenegrin HEIs through Efficient Strategic Planning – IESP*, kojim koordinira Rektorat UCG, predavač sam intenzivnog kursa engleskog jezika za akademsko osoblje na Univerzitetu Crne Gore – cilj obuke jeste da nastavno osoblje unaprijedi znanje i vještine kako bi u procesu internacionalizacije držalo nastavu iz svojih stručnih predmeta na engleskom jeziku u zimskom semestru akademске 2021/2022, na osnovnim i na master studijama.

Dio sam pojeiktne tima bilateralnog naučnog projekta *The Treatment of Vulnerable Groups in Media Discourse in Slovenia and Montenegro* pod koordinatorsvom prof. dr Igora Lakića (saradnja između Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore i Filozofskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani, 2020–2022). Projekat ima za cilj da otkrije kako se jezik koristi u medijskom diskursu u Crnoj Gori i Sloveniji u kreiranju slike o ranjivim grupama u ovim dvjema državama, odnosno kako mediji stvaraju različite percepcije o ljudima koji pripadaju ranjivim grupama u različitim društvima.

Aktivno učestvujem i u međunarodnom projektu *NexusLinguarum: European Network for Web-centred Linguistic Data Science, COST Action CA18209* (2019–2023), koji okuplja naučnike iz 42 zemlje. Član sam četvrte radne grupe WG 4 – Use Cases and Applications, sa posebnim fokusom na lingvistiku (Use Cases in Linguistics).

PODACI O RADNOM ISKUSTVU

Odmah po završetku osnovnih studija radila sam kao prevodilac u preduzeću *Neksan*, Nikšić (avgust–decembar 2005), a potom u dvjema osnovnim školama: OŠ *Maksim Gorki*, Podgorica (decembar 2005) i OŠ *Milija Nikčević*, Nikšić (februar–mart 2006). Iskustvo u nastavi u srednjoškolskom obrazovanju stekla sam u JU *Ekonomsko-ugostiteljskoj školi*, Nikšić (2006–2007), gdje sam položila stručni ispit sa ocjenom 10.

U periodu od 2006. do 2008. godine radila sam kao honorarni saradnik u nastavi na Institutu za strane jezike Univerziteta Crne Gore i izvodila nastavu engleskog jezika struke na Pravnom, Ekonomskom i Fakultetu političkih nauka. Angažman honorarnog saradnika na Filozofskom fakultetu započela sam 2006. godine, a od septembra 2008. zasnovala sam radni odnos kao saradnik u nastavi po ugovoru o radu. Na studijskom programu Engleski jezik i književnost Filološkog fakulteta izvodim nastavu iz predmeta *Savremeni engleski jezik 3 – Nivo C1.1* (Prevod na engleski jezik) i *Savremeni engleski jezik 4 – Nivo C1.2* (Prevod na engleski jezik), *Funkcionalna i Transformaciona sintaksa* (vježbe), *Prevod ekonomskih tekstova sa engleskog jezika sa osnovama terminologije* i *Prevod pravnih tekstova sa engleskog jezika sa osnovama uređivanja teksta i revizije* (vježbe). Akademске 2017/18. i 2018/19. godine držala sam predavanja iz *Savremenog engleskog jezika 3 – Nivo C1.1* (Gramatika) i *Savremenog engleskog jezika 4 – Nivo C1.2* (Gramatika), a 2019/20. predavanja i vježbe iz *Prevođenja*

ekonomskih tekstova sa engleskog jezika i *Prevođenja pravnih tekstova sa engleskog jezika*. Izvodila sam i vježbe iz *Fonetike* i *Fonologije engleskog jezika* i *Jezika struke I i II* (Prevod na engleski i sa engleskog jezika). Na Građevinskom, Elektrotehničkom i Medicinskom fakultetu (SP Farmacija) predajem engleski jezik *građevinske, informatičke i farmaceutске struke*. Na Filozofskom fakultetu (studijski programi Istorija, Geografija, Predškolsko vaspitanje, Pedagogija i Psihologija) izvodila sam nastavu iz predmeta *Engleski jezik I, II, III i IV*, a na studijskim programima Njemački, Italijanski, Ruski i Francuski jezik i književnost Filološkog fakulteta predavanja iz predmeta *Engleski jezik V i VI*.

Akademске 2019/20. godine bila sam sekretar SP Engleski jezik književnost Filološkog fakulteta. Aktivni sam član Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore, Udruženja anglista Crne Gore MONTESSE, Udruženja ESSE European Society for the Study of English i Crnogorskog udruženja tumača.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Zivković, B. (2015) "The Discourse of university lectures in linguistics: Structural, lexical and syntactic variations across cultures". In: Lakić, I., Živković, B. and Vuković, M. (Eds.) <i>Academic Discourse across Cultures</i> , Cambridge Scholars Publishing (Newcastle upon Tyne, United Kingdom), pp. 150–162, ISBN(13): 978-1-4438-7801-2, ISBN (10): 1-4438-7801-4	6	6
M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Zivković, B. (2014) „Analiza konverzacije: od sociologije do lingvistike“, u Perović, S. (ur.) <i>Analiza diskursa: teorije i metode</i> , Podgorica: Univerzitet Crne Gore, Institut za strane jezike, str. 77–95. ISBN: 978-86-85263-12-5	2	2
2.	Zivković, B. (2014) „Analiza žanra: apstrakti naučnih radova i univerzitetska predavanja“, u Perović, S. (ur.) <i>Analiza diskursa: teorije i metode</i> , Podgorica: Univerzitet Crne Gore, Institut za strane jezike, str. 135–156. ISBN: 978-86-85263-12-5	2	2
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scoposovom rangiranju)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Zivković, B. and Vuković-Stamatović, M. (2021) "Is investigating discipline-specific academic lecture introductions a goal worth pursuing? A corpus-based study of the rhetorical organization of mathematics lecture introductions", <i>Revista Signos. Estudios de Lingüística</i> , 54 (105), pp. 120–140, ISSN 0718-0934, DOI 10.4067/S0718-09342021000100120 http://revistasignos.cl/index.php/signos/article/view/516	15	15
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Zivković, B. (2014) „Evaluacija u diskursu univerzitetskih predavanja: evaluativni pridjevi i amplifikatori“, <i>Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku</i> , Novi Sad: Matica srpska, 57(2), str. 247–269. ISSN 0352-5724 http://www.maticasrpska.org.rs/stariSajt/casopisi/ZMSFL_57_2.pdf	4	4
2.	Zivković, B. (2014) „Evaluativni pridjevi u predavanjima iz lingvistike na Univerzitetu Crne Gore“, <i>Filolog</i> , Univerzitet u Banja Luci: Banja Luka, str. 71–80, ISSN 1986-586, UDK811.163.41:378(497.16), DOI: https://doi.org/10.7251/fil1410071z	4	4
3.	Zivković, B. (2013) „Akademski diskurs: struktura uvoda predavanja iz lingvistike na Univerzitetu Crne Gore“, <i>Rijec</i> , 9, str. 89–104. ISSN 0354-6039, http://www.rijec.ac.me/rijec9.html	4	4
4.	Zivković, B. (2012) "Genre analysis in written and spoken academic discourse", <i>Primenjena lingvistika</i> , 13, Društvo za primijenjenu lingvistiku Srbije, Filološki fakultet u Beogradu i Filozofski fakultet u Novom Sadu, str. 111–123, ISSN 1451-7124, UDK 81'33	4	4
5.	Zivković, B. (2011) "Discursive and grammatical features of research article abstracts", <i>Folia Linguistica et Litteraria</i> , 5, Univerzitet Crne Gore: Filološki fakultet, Nikšić, pp. 55–67, ISSN 2337-0955 (Online), ISSN 1800-8542 (Print), UDK 81'36:001.814, http://www.folia.ac.me/image/fofia5.pdf	4	4
6.	Zivković, B. (2010) "The rhetorical structure of research article abstracts in political science", <i>Journal of Linguistic Studies</i> , 3(2), BUASVM: Timișoara, Romania, pp. 79–88. ISSN: 2065–2429.	4	4
Radovi na naučnim konferencijama, učesća na izložbama, i slično			

K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Živković, B. (2014) "A corpus-based study of the structure of university lecture introductions". In: Savaneli, B., Krivokapić, M., Pikhart, M. (Eds.) <i>4th ICHSS, 4th International Conference of Humanities and Social Sciences</i> , Budva: Faculty of Philosophy of the University of Montenegro and Mediterranean Center of Social and Educational Research-Rome, Italy, pp. 107–112, ISBN: 978-88-9091-63-04	2	2
2.	Živković, B. (2013) "The discourse of research article abstracts in political science". In: Lakić, I., Kostić N. (Eds.) <i>Across Languages and Cultures</i> , Podgorica: Institute of Foreign Languages, pp. 49–58, UDK 811.111'42:001.813	2	2
3.	Živković, B. (2011) "Writers' perspective in research article abstracts". In: Knežević, M., Nikčević-Batričević, A. (Eds.) <i>On the Limits of Theory: Papers on English Language and Literary Studies</i> , Nikšić: Faculty of Philosophy, pp. 74–83, ISBN: 978-86-7798-058-0	2	2
4.	Živković, B. (2010) "Lexical signals in research article abstracts in political science". In: Nikčević-Batričević, A., Knežević, M. (Eds.) <i>Constructing, Deconstructing, Reconstructing Language and Literary Matters</i> , Nikšić: Faculty of Philosophy, pp. 99–110, ISBN: 978-86-7798-045-0	2	2
K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Živković, B. (2012) „Ograđivanje u apstraktima naučnih radova“, u Perović, S. (ur.) <i>Zbornik radova sa druge konferencije Društva za primijenjenu lingvistiku „Mi o jeziku, jezik o nama“</i> (21.10.2010), Podgorica: Društvo za primijenjenu lingvistiku Crne Gore, str. 77–85, ISBN 978-9940-9423-0-4, COBISS.CG-ID 20024848, UDK 81'27:[001.814:316.774	1	1
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Živković, B. (2017) "Discourse of university lectures: Evaluative adjectives", Conference <i>Languages & Linguistics: International Perspectives</i> , Limerick, Ireland, 17–25 May 2017 (Margaret Healy, T.J. Ó Ceallaigh & Joan O'Sullivan: Seminar Executive Committee); Book of abstracts, p. 3.	0,5	0,5
2.	Živković, B. (2010) "Some grammatical aspects of research article abstracts in political science", <i>The Second International Conference on Linguistic and Intercultural Education (CLIE2): Linguistic and Cultural Diversity within European Learning Communities: Cross-cultural and Trans-national Perspectives</i> , organised by the European Network for Intercultural Education Activities (ENIEDA), The Centre for Research and Innovation in Linguistic Education (CIEL) of the University of Alba Iulia, Romania, and The Institute for Foreign Languages (IFL) of the University of Montenegro, Herceg Novi, 10-12 June, 2010; Book of abstracts, p. 119.	0,5	0,5
Stručne monografije i knjige			
S4 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vuković-Stamatović, M., Bratić, V., Đurović, Z., Dževerdanović-Pejović, M., Knežević, Ž. and Živković, B. (2020) "English for Science". In: Vuković Stamatović, M. and Božović, P. (Eds.), <i>From texts to handouts and textbooks: Developing teaching materials for LSP</i> , Seminar proceedings (A collection of original LSP teaching and learning materials), compiled and edited within the Erasmus+ Re-FLAME project, pp. 36–48. https://www.reflame.ucg.ac.me/IMAGE/Zbornik%20radova.pdf	1	0,2
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R5 Uređivanje monografije međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lakić, I., Živković, B. and Vuković, M. (Eds.) (2015) <i>Academic Discourse across Cultures</i> . UK, New Castle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing: ISBN (10): 1-4438-7801-4, ISBN (13): 978-1-4438-7801-2	4	2
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<i>Folia linguistica et litteraria</i> (Scopus), 4 rada	0,5*4	2
2.	<i>Logos & Littera: Interdisciplinary Approaches to Text</i> , 2 rada	0,5*2	1
R14 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Zbornik radova sa IV konferencije Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore, 1 rad	0,1	0,1

Ostala stručna djelatnost			
Učešće u ostalim stručnim djelatnostima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Zivković, B. Lektura: Lučić, D. (Ed.), <i>Faculty of Civil Engineering in Podgorica - 40 Years/1980–2020</i> , Podgorica: University of Montenegro, 2020, pp. 1–136, monografija, ISBN 978-86-82707-33-2, COBISS.CGID 16055044 https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_1287/objava_100801/fajlovi/Gradje_vinski%20fakultet%20u%20Podgorici%20-%2040%20godina.pdf	3	3
2.	Sekretar SP Engleski jezik i književnost (2019/20)	1	1
3.	Član udruženja <i>ESSE European Society for the Study of English</i>	0,5	0,5
4.	Član Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore	0,5	0,5
5.	Član Udruženja anglista Crne Gore <i>MONTESE</i>	0,5	0,5
6.	Član Crnogorskog udruženja tumača	0,5	0,5
7.	Aktivnosti u Ispitnom centru Crne Gore: a. Maturski i stručni ispit iz engleskog jezika: - Obučeni ocjenjivač za ocjenjivanje maturskih i stručnih ispita iz engleskog jezika. Ocjenjivala probnu i redovnu maturu i stručni ispit od 2008. godine. - Obučeni ocjenjivač maturskih i stručnih ispita iz engleskog jezika u svojstvu „trećeg” ocjenjivača (period 2018-2020) b. Takmičenja iz engleskog jezika: - Ocjenjivač testova za osnovnu i srednju školu i ispitivač na usmenom dijelu ispita na državnom takmičenju za predmet Engleski jezik (2019/20) - Član Komisije za prigovore na rezultate pismenog i usmenog ispita na državnom takmičenju za predmet Engleski jezik (2018/19) - Završila obuku za izradu test-zadataka (konstrukcija ajtema – specifikacija testa, pitanja otvorenog tipa, pitanja višestrukog izbora) za potrebe maturskog i stručnog ispita za predmet Engleski jezik (oktobar 2018)	3	3
8.	Učešće na stručnim konferencijama i seminarima: a. konferencija Britanskog Savjeta Crne Gore: - <i>Teacher of the 21st century: Continuing Professional Development</i> i radionica <i>Online Teacher Development: What's out there?</i> (16. 5. 2012) - <i>English for Development</i> (5. 10. 2016) b. konferencija Udruženja nastavnika engleskog jezika Crne Gore ELTAM: - <i>Unapređenje nastave engleskog jezika</i> (7. 5. 2016) c. predavač na seminaru pod nazivom Principi pisanja naučnih radova iz oblasti društvenih nauka – praktični savjeti , u organizaciji Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore (14. 11. 2014) http://www.spucg.ucg.ac.me/pages/clanak.php?id=289	1,5	1,5
9.	Položen stručni ispit za rad u osnovnim i srednjim školama sa ocjenom 10, 7. 6. 2007.	0,2	0,2
10.	Tumač za engleski jezik, Rješenje Ministarstva pravde br. 03-745-11257/18-2 (decembar 2018 – decembar 2023)	1	1
Projekti			
18 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Erasmus+ <i>Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro (Re-FLAME)</i> – CBHE 609778, 2019–2022, kojim koordinira Filološki fakultet Univerziteta Crne Gore. Član sam užeg projektnog tima (kopija ugovora dostavljena). Učestovala sam i u pisanju projektne dokumentacije – odlukom Univerziteta br. 01/0-359 uži projekti tim nagrađen je za uspješno apliciranje sa međunarodnim projektom <i>Reforming Foreign Languages in Academia in Montenegro (Re-FLAME)</i> po Erasmus+ pozivu 2019, br. projektne dokumentacije 609778-EPP-I-2019-1-ME-EPPKA2-CBHE-JP. Pored ostalih mnogobrojnih projektnih aktivnosti, pohađala sam dva metodička seminara koja su držali predavači sa Univerziteta u Varšavi, Univerziteta za strance u Perudi i Sveučilišta u Zagrebu: 1. <i>From texts to handouts and textbooks: Developing teaching materials for LSP</i> , 29. 6. 2020–21. 7. 2020 https://www.reflame.ucg.ac.me/dokumenta/Seminar%20program.pdf , dostavljen sertifikat o uspješno završenom seminaru. 2. <i>From foreign language teaching methodology to syllabus design</i> , 21. 9. 2020–2. 10. 2020 https://www.reflame.ucg.ac.me/dokumenta/September%20course%20Schedule.pdf , dostavljen sertifikat o uspješno završenom seminaru.	4	4
2.	Erasmus+ CBHE PROJECT <i>Fostering Internationalization at Montenegrin HEIs through Efficient Strategic Planning</i> – IESP, Project no. 609675-EPP-1-2019-1-ME-EPPKA2-CBHE-SP, 2019–2021, kojim koordinira Rektorat UCG (kopija ugovora dostavljena). Predavač sam intenzivnog kursa engleskog jezika za akademsko osoblje na Univerzitetu Crne Gore – cilj obuke jeste da nastavno osoblje unaprijedi znanje i vještine kako bi u procesu internacionalizacije držalo nastavu iz svojih stručnih predmeta na engleskom jeziku u zimskom semestru akademske 2021/2022. godine. https://www.iesp.ucg.ac.me/news.php?id=19	4	2

3.	Bilateralni naučni projekat <i>The Treatment of Vulnerable Groups in Media Discourse in Slovenia and Montenegro</i> pod koordinatorsvom prof. dr Igora Lakića (saradnja između Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore i Filozofskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani, 2020–2022). Član sam projektnog tima (potvrda dostavljena). Projekat se bavi ispitivanjem upotrebe jezika u medijskom diskursu u Sloveniji i Crnoj Gori u kreiranju slike o ranjivim grupama u ovim dvjema državama. https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1247/objava/94500-cetiri-bilateralna-naucna-projekta-za-filoloski-fakultet	4	4
4.	<i>NexusLinguarum, the European network for Web-centred linguistic data science, COST Action CA18209</i> – okuplja naučnike iz 42 zemlje. Dio sam tima četvrte radne grupe (WG4 Use cases and applications) sa posebnim fokusom na lingvistiku (Use cases in linguistics); potvrda dostavljena. https://nexuslinguarum.eu/the-action/working-groups	4	3
5.	U okviru ERASMUS+ projekta između UCG i Radboud University of Nijmegen boravila sam u Holandiji, pohađala i uspješno završila internacionalnu ljetnju školu organizovanu kroz intenzivan kurs <i>Qualitative Methods</i> , Radboud Summer School, 14. 8. 2017–18. 8. 2017 (ugovor, program i sertifikat o uspješno završenom kursu dostavljeni) https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1247/objava/7049-ljetnja-skola-u-holandiji	4	4
6.	U okviru ERASMUS+ projekta između UCG i Univerziteta u Limeriku (University of Limerick, Mary Immaculate College) boravila sam u Irskoj na Univerzitetu u Limeriku u periodu 18.05.2017–24.05.2017. Učestvovala sam na internacionalnoj ljetnjoj školi <i>IRMSS-6 The Sixth International Research Methods Summer School</i> , konferenciji <i>Languages and Linguistics: International Perspectives</i> , i na istraživačkom danu <i>Centre for Applied Language Studies (CLAS) Research Day</i> (ugovor i sertifikat o učešću dostavljeni). https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1247/objava/4044-posjeta-irskoj	4	4
7.	U okviru internacionalnog projekta <i>ReLDI Regional Linguistic Data Initiative</i> koji je organizovan pod okriljem istraživačkih institucija iz Švajcarske, Srbije i Hrvatske i finansiran od strane Švajcarske nacionalne naučne fondacije (<i>Swiss National Science Foundation</i>) kroz program <i>SCOPEs (Scientific co-operation between Eastern Europe and Switzerland)</i> , učestvovala sam na <i>ReLDI seminaru</i> “Empirical Data in Linguistics: From Research Design to Data Analysis” u Ljubljani, Slovenija, 21–23 jun 2017 (program i sertifikat o učešću dostavljeni). https://reldi.spur.uzh.ch/seminars/seminar-5/	4	3
8.	U realizaciji programa <i>TRAIN Univerziteta Crne Gore</i> , uz podršku fondacije <i>King Baudouin iz Brisela</i> i saradnji sa partnerima Univerzitet u Beogradu, Univerzitet u Novom Sadu i Univerzitet u Sarajevu, a sa ciljem razvijanja, implementiranja i evaluiranja programa treninga profesionalnog razvoja akademskog osoblja, usmjerenog na buduće profesore i saradnike u nastavi, pohađala sam seminar posvećene metodologiji naučnoistraživačkog rada (2015/2016; dostavljen sertifikat o učešću). Glavni cilj je bio razvoj novog kadra na univerzitetima Zapadnog Balkana. https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1024/objava/25-train	4	2

2. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Udžbenici			
P2 Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<ul style="list-style-type: none"> - Vince, M., Sunderland, P. (2003) <i>Advanced Language Practice</i> (2003), Oxford: Macmillan Education. - Leech, G., Deuchar, M. & Hoogenraad, R. (2006) <i>English Grammar for Today</i> (2nd ed.). New York: Palgrave Macmillan. - Jeffries, L. (2006) <i>Discovering Language, The Structure of Modern English</i>, Red Globe Press. - Martin Hewings (2013) <i>Advanced Grammar in Use</i>, CUP. - Talaván, N. (2016) <i>A University Handbook on Terminology and Specialized Translation</i>, Universidad Nacional de Educación a Distancia. - Caruzzo, P. (2012) <i>Flash on English for Construction</i>, ELI S.r.l. - Špiranec, I. (2010) <i>English for Civil Engineers</i>, Tehničko veleučilište u Zagrebu. - Grussendorf, M. (2008) <i>English for Presentations</i>, Oxford University Press España, S.A. - Glendinning, E. H. & McEwan, J. (2006) <i>Oxford English for Information Technology</i>, 2nd edition, Oxford University Press. - Büchler, M., Jaehnig, K., Matzig, G. & Weindler, T. (2014) <i>English for the Pharmaceutical Industry</i>, Oxford University Press. - Leontina Kernić Varga (2011) <i>English Language in Pharmacy Practice</i>. Grafopan – Beograd. 	4	4

Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Na osnovu anonimnih anketa studenata i izvještaja prodekana za nastavu broj 01-1 od 11. 1. 2021.	do 5	5

IZVEŠTAJ RECENZENTA

Kandidatkinja: DR MARIJA MIJUŠKOVIĆ

I OCENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na sednici Senata Univerziteta Crne Gore, održanoj 10. marta 2021. godine, Odluka br. 03- 110/2-1, imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Anglistika – Metodika nastave/Anglistika – Engleski jezik. Na konkurs za izbor u akademsko zvanje za oblast Anglistika – Metodika nastave/Anglistika – Engleski jezik, objavljen na sajtu Zavoda za zapošljavanje i u dnevnom listu „Pobjeda” 30. 12. 2020. godine, javile su se dve kandidatkinje – dr Marija Mijušković i dr Branka Živković. Na osnovu dostavljenog materijala mogu da izvedem sledeće zaključke.

Iz biografije dostavljene povodom konkursa za izbor u akademsko zvanje na predmetima Anglistika – Metodika nastave/Anglistika – Engleski jezik, zaključujem da je kandidatkinja dr Marija Mijušković osnovne studije završila na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore gde je dobila titulu profesora engleskog jezika i književnosti. Na Univerzitetu u Beogradu, Katedri za anglistiku, kandidatkinja je stekla zvanje magistra filoloških nauka odbranivši magistarsku tezu koja pripada oblasti metodike nastave engleskog jezika (*Usvajanje leksike engleskog kao stranog jezika kod djece ranog uzrasta (istraživanje između teorije i prakse)*). Na Univerzitetu Crne Gore, Filološki fakultet, kandidatkinja je odbranila doktorsku tezu takođe iz oblasti metodike nastave engleskog jezika (*Metakognitivne strategije u obradi i razumijevanju teksta*) i stekla titulu doktora filoloških nauka.

Konstatujući gore navedene činjenice, uz uvažavanje Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore i akata Univerziteta Crne Gore, potvrđujem da su ispunjeni svi uslovi u pogledu stepena obrazovanja za kandidatkinju dr Mariju Mijušković.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Na osnovu priložene biografije i bibliografije može se zaključiti da je **naučnoistraživački rad dr Marije Mijušković preventivno vezan za metodiku nastave i za engleski jezik**. Uvidom u materijal koji je podnela dr Mijušković, zaključujem da u naučnoistraživačkoj delatnosti kandidatkinja ima 22 rada i to sledećim kategorijama: M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja (1 rad), Rad u eminentnom međunarodnom časopisu indeksiranom na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiranom u prvih 50% časopisa po Scopusovom rangiranju (Q2 kategorija – 1 rad), Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama (Q5 kategorija – 9 radova od kojih je jedan indeksiran u SCOPUS bazi), K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (8 radova), K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (3 rada). Na osnovu klasifikovane bibliografije konstatujem da je dr Marija Mijušković publikovala naučni rad u časopisu koji je indeksiran u najreferentnijim naučnim bazama SCI/SCIE/SSCI/A & HCI, što potvrđuje i njeno kategorizacija u bibliografiji – Q2, kao i poglavljem objavljeno u monografiji renomiranog britanskog izdavača *Cambridge Scholars Publishing*. Takođe, kandidatkinja je objavila i rad u kategoriji Q5, koji je indeksiran u SCOPUS bazi. Treba izdvojiti i niz drugih naučnih radova koji se odnose na različite tematske celine i bave se temama iz oblasti Metodika nastave i Engleski jezik. Kandidatkinja je ostvarila i zapaženo učešće na značajnim međunarodnim naučnim konferencijama u kojima isključivo prevladava interesovanje za oblasti koje su predmet ovog Konkursa.

Sve navedeno ukazuje da se radi o ozbiljnoj kandidatkinji, o čijem bih se naučnoistraživačkom radu, osvrnula kroz tri rada iz

njene bibliografije. To je naučni rad *Metakognitivne strategije i razumijevanje teksta* koji objavljen u časopisu *Filolog, Časopis za jezik, književnost i kulturu* koji se indeksira u kategoriji Q5, naučni rad *Upotreba anglicizama u televizijskim reklamama* objavljen u časopisu *Folia Linguistica et Litteraria: Journal of Language and Literary Studies*, koji je indeksiran u međunarodnim bazama CEOOL, MLA, ANVUR i ulazi u kategoriju Q5 i rad *Transcendentalna misao Ralfa Valda Emersona*, objavljen u časopisu *Studii de stiinta si cultura* koji se indeksira u naučnim bazama CEEOL, EBSCO HOST, INDEX COPERNICUS, DOAJ, SCPIO, THE LINGUIST LIST, ERIH PLUS i ulazi u kategoriju Q5.

U originalnom naučnom radu *Metakognitivne strategije i razumijevanje teksta*, koji se indeksira u kategoriji Q5, kandidatkinja se bavi temama koje su predmet ovog konkursa. Ovaj naučni članak sam izdvojila zbog jedinstvenog metodološkog obrasca koji kandidatkinja koristi u analizi jednog veoma važnog pitanja u metodici nastave engleskog jezika. Kandidatkinja je za potrebe ovog naučnog članka obavila empirijsko istraživanje kojim je pokušala utvrditi da li i u kojoj meri primena metakognitivnih strategija u razvijanju jezičke veštine čitanja utiče na uspešno razumevanje teksta. Istraživanje je obuhvatilo testiranje razumevanja teksta na početku i na kraju istraživanja, vođenje dnevnika o nastavi čitanja i sprovođenje upitnika sa studentima engleskog jezika i književnosti C1.1 nivoa znanja engleskog jezika. Navedeno istraživanje je trebalo da pruži bliže odgovore o efikasnosti odabranog modela istraživanja za unapređivanje veštine razumevanja teksta. Jedinstvenim i originalnim metodološkim postupkom kandidatkinja je uspjela da istakne najbitnije karakteristike procesa čitanja na engleskom jeziku, da predstavi postojeće stanje u realizaciji ove veštine u nastavi engleskog jezika u Crnoj Gori, da istakne značaj i povezanost ove jezičke veštine sa ostalim jezičkim veštinama i da u kontekstu univerzitetske nastave ukaže na ključnu ulogu primene savremenih modela u složenom nastavnom procesu čitanja na stranom jeziku. Kandidatkinja je osim istraživanja, u ovom radu koristila raznovrstan repertoar referentne literature koja je omogućila kontekstualizaciju odabranog nastavnog modela u univerzitetski okvir. Dr Mijušković je ovim člankom pokazala da dobro poznaje oblast kojom se bavila u ovom radu, da razume jezičke procese koji se odvijaju u različitim fazama čitanja (u radu je istakla da postoje tri faze koje je obradila u posebnim poglavljima) i da ih pravilno postavlja u odgovarajući kontekst univerzitetske nastave.

Drugi naučni rad na koji bih želela da ukažem, kandidatkinja je objavila u koautorstvu i pod naslovom *Upotreba anglicizama u televizijskim reklamama*. U ovom radu predstavljena je komparativna analiza upotrebe anglicizama u televizijskim reklamama sa četiri TV kanala. Istraživanje je obavljeno na korpusu primera reklama direktno preuzetih tokom trodnevnog praćenja odabranih TV kanala. Kandidatkinja je u pogledu komparativne analize odabranih TV kanala, uspjela da pokaže da se odlično snalazi u odabiru metodoloških postupaka analize tema koje su isključivo jezičke prirode. Za potrebe analize kandidatkinja je koristila reč engleski jezik da bi opisala svaku reč, izraz i rečenicu koje pripadaju izvornom ili varijetetu engleskog jezika. Takođe je naglašeno da se engleski jezik pojavljivao u reklamama u svim svojim oblicima kroz monolog, dijalog, nazive robnih marki i u natpisima. Poseban doprinos ovog rada ogleda se u analizi izabranih primera, kao i u izboru matematičkog metoda sa ciljem da se utvrdi frekventnost upotrebe anglicizama po bloku reklama. Odabrani model analize takođe je omogućio da se utvrde i tipovi anglicizama koji se pojavljuju u analiziranim TV reklamama, a to su: ortografski, fonološki i vizuelni. Pored toga, kandidatkinja je posvetila jednaku pažnju i funkciji upotrebljenih anglicizama, a to su simbolička, afektivna i komunikativna. U zaključku rada naglašeno je da je mešanje jezika, prelazak sa maternjeg na engleski, jedna od karakteristika TV reklama na ispitanim uzorcima. Istaknuto je da engleski jezik apsolutno dominira kada su u pitanju nazivi kompanija, robnih marki, loga, kao i, u većini slučajeva, osobenosti proizvoda koji se reklamira. Kandidatkinja Mijušković je pokazala da veoma dobro poznaje principe komparativne analize jedne jezičke teme, da te procese razume i da ih je na odgovarajući način uklopila u

istraživački kontekst koji joj je omogućio da uspešno razvije ideje koje su postavljene na samom početku rada.

Poslednji rad kandidatkinje Mijušković koji bih izdvojila predstavlja još jedan vredan i zanimljiv koautorski rad pod nazivom *Transcendentalna misao Ralfa Valda Emersona*. Doprinos rada ogleda se u isticanju bitnih odlika američkog transcendentalizma u kontekstu nastave književnosti, ali i u vannastavnom kontekstu. U članku je posebna pažnja posvećena osnovnim odlikama transcendentalizma koje bi trebalo uvesti i prezentovati u nastavi književnosti. Dr Mijušković zapaža da se osnovni principi transcendentizma najbolje mogu pronaći i analizirati u Emersonovom delu *Priroda* te je u radu stavljen akcenat na prvom poglavlju tog dela. U ovom članku dolazi se do zaključka da je stvaralaštvo Emersona, kao jednog od najznačajnijih predstavnika transcendentalizma, ostavilo traga. Takođe, u radu je primećeno da se i danas, u različitim životnim kontekstima i primerima može prepoznati ono čemu je stremio Emerson i što je u svojim delima propagirao. Uvažavajući ove činjenice, istaknuto je zanimljivo tumačenje, prepoznavanje i primenljivost Emersonovog dela na kontekst sadašnjice i vannastavnog procesa. Ukazano je da se na početku 21. veka Emersonovo ime pominje ne samo u akademskim krugovima već i u političkim govorima, njegove sentencije koriste se u televizijskim reklamama i razglednicama. Emerson je povezan sa trgovačkim „impulsima”, pojedini njegovi stavovi su „komercijalizovani”, što se posebno može videti na primeru čuvene reklame za Nike sportsku opremu iz 90-ih godina prošlog veka. Uz pomenutu reklamu puštan je niz aforizama iz Emersonovog eseja „Samopouzdanje”, što je kulminiralo u samom sloganu „Just do it”.

Tri naučna rada kandidatkinje dr Marije Mijušković, koji su bili predmet naše analize, ali i ostatak bibliografije ukazuju da se radi o ozbiljnoj kandidatkinji sa izuzetnim rezultatima. U svim radovima kandidatkinje je pokazala zavidno znanje iz oblasti koje su predmet ovog konkursa. O tome svedoči i činjenica da je kandidatkinja u prethodnom periodu ispunila neophodan broj bodova, posebno onaj deo koji se odnosi na član 7. Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja, koji referira na pitanje objavljivanja naučnih radova u časopisima koji se indeksiraju u najreferentnijim naučnim bazama. Kandidatkinja je ispunila uslove ne samo referentnošću naučnih baza časopisa, u kojima je objavila svoje radove, već i zavidnim kvalitetom samih radova. Dodatno, odgovorila je svojim referencama dostavljenim u prijavi da je ispunila uslov i u pogledu oblasti za koje je ovaj Konkurs raspisan, a to su Anglistika – Metodika nastave /Anglistika – Engleski jezik.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidatkinja dr Marija Mijušković više od sedamnaest godina izvodi nastavu na Univerzitetu Crne Gore. Nakon diplomiranja radila je kao profesor engleskog jezika u J. P. U. „Dragan Kovačević” u Nikšiću gde je sprovedla istraživanje vezano za temu njenog magistarskog rada. Akademsku karijeru na Univerzitetu Crne Gore započela je 2003. godine, najpre kao honorarana saradnica, a kasnije po osnovu ugovora o radu kao saradnica u nastavi. Od 2003. godine ova kandidatkinja je uspešno izvodila vežbe i predavanja iz više predmeta koji, bez izuzetka, ulaze u oblasti koje su predmet ovog Konkursa i to: 4 predmeta iz metodike nastave (Osnovi metodike nastave stranih jezika, Metodika nastave engleskog jezika sa školskim radom, Nastavni sadržaji u predškolskom i osnovnom obrazovanju (Obrada jezičkih i književnih sadržaja), Nastavni sadržaji u srednjoškolskom obrazovanju (Obrada jezičkih i književnih sadržaja) i više predmeta koji se odnose na oblast Engleski jezik (jezik struke na Univerzitetu Crne Gore – Studijski program Primijenjena fizioterapija u Igalu, Studijski program Visoka medicinska škola u Beranama, Studijski program Psihologija Filozofskog fakulteta Crne Gore, kao i Engleski jezik na studijskim programima za druge strane jezike Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore koje je podnela u biografiji). Njen rad je u kontinuiranom periodu bio prepoznat kao posvećen i veoma inovativan. O tome svedoče i sve studentske ankete u kojima je kandidatkinja dobijala izuzetno visoke ocene, koje se kreću od 4.69 do 5. uz konstatacije da je u radu sa studentima posvećena, dostupna i da su predmeti iz kojih izvodi nastavu dobro organizovani uz upotrebu najsvremenijih metoda prezentacije. Dr Mijušković je takođe samostalno izvodila nastavu na dva inostrana univerziteta kao gostujući profesor, a u okviru Erasmus + nastavničke mobilnosti. Održala je predavanja na svim nivoima studija – na osnovnim, master i doktorskim studijama dominantno se baveći temama iz metodike nastave engleskog jezika. U tom kontekstu, kandidatkinja je pokazala pedagošku i metodološku osposobljenost za analizu i prezentaciju tema koje se odnose na oblasti raspisane ovim Konkursom, a to su Anglistika – Metodika

nastave/Anglistika – Engleski jezik.

Uvidom u dokumentaciju koju je kandidatkinja dr Mijušković podnela u delu koji se tiče njenog pedagoškog rada, ističem njeno mentorstvo velikom broju studenata pri izradi diplomskih radova čije se teme dominantno odnose na oblasti koje su predmet ovog Konkursa. Petnaest studenata je uspešno odbranilo diplomski rad pod njenim mentorstvom.

Imajući u vidu sve ove pokazatelje, smatram da kandidatkinja dr Marija Mijušković poseduje neophodnu pedagošku osposobljenost za samostalno izvođenje nastave na Studijskom programu Engleski jezik i književnost na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore za oblasti koje su propisane Konkursom za izbor u akademsko zvanje i koje apsolutno dominiraju u njenom naučnoistraživačkom i pedagoškom radu.

ANALIZA STRUČNE DELATNOSTI

Dr Marija Mijušković pokazuje interesovanje za kontinuirani profesionalni razvoj u oblastima kojima se bavi, i koje su predmet ovog Konkursa, o čemu svedoče stipendije koje je koristila i projekti u kojima je učestvovala. Bila je stipendista letnje škole u Holandiji i pohađala kurs koji se odnosi na usavršavanje profesora metodike nastave stranog jezika (*How to Become an Excellent Lecturer*). Da je ova oblast njena struka i dominantno interesovanje, pokazala je tako što je bila deo projekta Evropskog centra za strane jezike u Gracu gde je pohađala seminar o nastavničkim kompetencijama u jezičkom obrazovanju (*Towards A Common European Framework for Language Teachers*) kao i seminar koji je pohađala na Univerzitetu Humboldt u Berlinu, pod nazivom *English as a Medium of Instruction* u okviru projekta *Open Dialogue Opportunities and Challenges in Training Future Educators*.

Da poseduje izuzetnu stručnu osposobljenost, prepoznale su kolege iz Zavoda za školstvo Crne Gore i ukazale joj poverenje tako što je, kao predsednica komisije svojom ekspertizom i stručnim kvalifikacijama doprinela u izradi programa za Engleski jezik zasnovanih na ishodima učenja za opšte srednje obrazovanje, specijalistička odeljenja matematičke i jezičke gimnazije.

Od stručne delatnosti kandidatkinje dr Marije Mijušković takođe izdvajam recenzentsku delatnost u časopisu koji se nalazi u SCOPUS bazi (7 radova). Takođe, kandidatkinja je recenzirala 1 rad koji je objavljen u časopisu Q1 kategorije, 1 rad u ostalim časopisima i 1 rad u zborniku radova sa međunarodne konferencije o trendovima i izazovima u učenju i proučavanju stranih jezika. Dr Mijušković je i članica udruženja anglista Crne Gore MONTESSE.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	27		27	83,2		83,2
2. UMJETNIČKI RAD	2		2	8		8
3. PEDAGOŠKI RAD	17		17	25		25
4. STRUČNI RAD						
UKUPNO	46		46	116,2		116,2

Analizom dostavljene konkursne dokumentacije saglasna sam da je kandidatkinja dr Marija Mijušković sve radove podovala na ispravan način u skladu sa Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Dr Marija Mijušković je u prethodnom periodu pokazala da se radi o ozbiljnoj i uspešnoj kandidatkinji, koja je u kratkom vremenskom periodu postigla ozbiljne rezultate u naučnoistraživačkom radu (22 rada u naučnoistraživačkoj delatnosti). Kandidatkinja je objavila poglavlje u monografiji međunarodnog značaja u kome se bavila temama iz oblasti metodike nastave engleskog jezika. Svoj naučnoistraživački rad je bazirala na recentnoj inostranoj i domaćoj literaturi i u publikovanim radovima otvorila veliki broj raznovrsnih tema vezanih za oblasti kao što su

Metodika nastave i Engleski jezik. Objavlivanjem rada u časopisu koji se indeksira u najreferentnijim naučnim bazama SCI/SCIE/SSCI/A&HCI (Q2 kategorija), kao i u časopisu koji se indeksira u SCOPUS bazi ukazuje da su rezultati njenog naučnoistraživačkog rada merljivi u pomenutim oblastima, i da je kandidatkinja na taj način ispunila neophodne i osnovne uslove za izbor u akademsko zvanje u koje ulazi i doktorat dr Marije Mijušković koji je iz oblasti metodike nastave.

Pedagoški rad na Univerzitetu Crne Gore koji je kandidatkinja ostvarila u prethodnih 17 godina u oblastima koji su predmet ovog Konkursa ukazuju da je u potpunosti ovladala svim didaktičkim i metodološkim zahtevima nastave. Pored 17 godina radnog iskustva na Univerzitetu Crne Gore u oblastima koje su predmet ovog Konkursa, Dr Mijušković je svoje pedagoške veštine primenila kada je kao gostujući profesor na inostranim Univerzitetima u Italiji i Poljskoj iz oblasti metodike nastave engleskog jezika održala predavanja studentima svih nivoa studija – osnovnih, master i doktorskih studija. Takođe je u istom periodu Erasmus plus nastavničke mobilnosti održala dva predavanja u prestižnoj Gimnaziji u Šćecinu, u Poljskoj. Tamo je razmenila iskustvo sa kolegama nastavnicima engleskog jezika u pogledu metodike nastave engleskog jezika na nivou srednje škole. Da se konstantno bavi temama koje su predmet ovog Konkursa, dokazuje i mentorski rad sa studentima koji su odbranili diplomski rad sa temama iz metodike nastave engleskog jezika (15 odbranijenih diplomskih radova pod njenim mentorstvom).

Učešće u projektima, seminarima i stručnim komisijama koje je kandidatkinja navela u kontekstu svog stručnog rada i koji istovremeno pokazuju njenu želju sa kontinuiranim profesionalnim razvojem u domenu oblasti kojima se bavi i koje su predmet ovog Konkursa, dodatno preporučuju dr Mariju Mijušković za izbor u zvanje docenta u pomenutim oblastima.

Uvažavajući sve navedeno, predlažem Veću Filološkog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore da se kandidatkinja dr Marija Mijušković izabere u akademsko zvanje docenta za naučne oblasti Anglistika – Metodika nastave/Anglistika – Engleski jezik na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Kandidatkinja: DR BRANKA ŽIVKOVIĆ

I OCENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja dr Branka Živković, završila je osnovne studije engleskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu u Nikšiću Univerziteta Crne Gore. Magistrirala je na istoj univerzitetskoj jedinici (smer: Nauka o jeziku) i odbranila magistarsku tezu *Analiza žanra: apstrakti naučnih radova u političkim naukama* – time stekla akademski naziv magistra lingvističkih nauka. Kandidatkinja Živković je doktorirala na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore 2016. godine, kada je odbranila doktorsku tezu *Funkcionalne strukture i njihovi lingvistički eksponenti u diskursu univerzitetskih predavanja* koja pripada naučnoj oblasti lingvistike i užoj naučnoj oblasti: analiza diskursa, analiza žanra, analiza konverzacije, korpusna i kontrastivna lingvistika.

Uvidom u dokumentaciju koju je priložila dr Branka Živković, konstatujem da kandidatkinja ispunjava potrebne uslove u pogledu stepena obrazovanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Uvidom u materijal koji je podnela kandidatkinja Dr Živković može se zaključiti da u naučno-istraživačkoj delatnosti kandidatkinje dominiraju radovi koji su **isključivo vezani za korpusnu, primenjenu lingvistiku, kao i za oblast analize diskursa i žanra** i to u sledećim kategorijama: M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja (1 rad), M4 Poglavlje u monografiji nacionalnog značaja (2 rada), kao i jedan rad u vodećem međunarodnom časopisu koji je indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju (Q1 kategorija). Ostatak naučnoistraživačkog rada kandidatkinja svrstava u kategoriju radova u međunarodnim časopisima koji nisu indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama – Q5 (6 radova), K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (4 rada), K3 Naučni rad na nacionalnom naučnom skupu (1 rad), K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (2 saopštenja), kao i S4 Poglavlje u

stručnoj monografiji izdatoj kod nas, gde se u toj publikaciji pojavljuje kao šesti autor.

U analizi naučnoistraživačkog rada dr Živković izdavam tri rada: naučni rad pod rednim brojem 5. – *Discursive and grammatical features of research article abstracts* koji je objavljen 2011. godine u časopisu *Folia Linguistica et Litteraria* i koji je indeksiran u međunarodnim bazama CEOOL, MLA, ANVUR i ulazi u kategoriju Q5; poglavlje u monografiji međunarodnog značaja renomiranog izdavača *Cambridge Scholars Publishing*, pod rednim brojem 1. – *The Discourse of university lectures in linguistics: Structural, lexical and syntactic variations across cultures*; naučni rad pod rednim brojem 4. – *Genre analysis in written and spoken academic discourse* koji je objavljen u časopisu *Primenjena lingvistika* i koji se svrstava u Q5 kategoriju međunarodnih časopisa koji nisu indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama.

Rad *Discursive and grammatical features of research article abstracts* objavljen je u Časopisu za nauku o jeziku i književnosti, *Folia linguistica et litteraria* br. 5 za 2011. godinu. U ovom članku kandidatkinja proučava diskurzivne i gramatičke karakteristike apstrakata naučnih radova. Na početku članka, tvrdi da se godišnje u svetu objavi oko sto hiljada naučnih i stručnih časopisa i ističe da je apstrakt od presudnog značaja kada se članovi akademske diskursne zajednice suočavaju sa problemom pronalazjenja određenih podataka u opširnim naučnim člancima. U uvodnom delu članka kandidatkinja, uz navođenje adekvatne literature iz oblasti analize žanra, ukazuje na pojam apstrakta kao nezavisnog žanra i predmet istraživanja u radu usmerava na akademski kontekst. U nastavku, autorka analizira kontekst u kome se prilikom pronalazjenja određenih podataka u opširnim naučnim člancima, čitaoci susreću sa problemom da li da odgovarajući naučni članak pročitaju. U tom delu članka autorka postavlja istraživački okvir opredeljujući se za analizu apstrakata naučnih članaka koji su napisani na engleskom jeziku. Kandidatkinja dr Branka Živković je analizu zasnovala na 48 apstrakata tako što je izabrala istaknute britanske časopise, po principu slučajnog uzorka i pritom uzela u obzir tri oblasti političkih nauka: socijalne, izborne i inostrane politike. U tom pogledu kandidatkinja je usmerila pažnju na ispitivanje retoričke strukture apstrakata i istraživanje zasnovala na izabranom jedinstvenom modelu. Autorka opisuje određene distinktivne diskurzivne i gramatičke odlike pomenutih obrazaca. Odabranom metodologijom rada je veoma precizno i uz primenu odgovarajućih referenci uspešla da dođe do određenih rešenja i rezultata, posebno u pogledu upotrebe prošlog vremena na uzorku koji je analizirala. Kandidatkinja dr Živković na kraju zaključuje da bi rezultati njenog istraživanja mogli u značajnoj meri unaprediti pisanje apstrakata kao žanra pisanog diskursa.

U monografiji *Academic Discourse across Cultures*, izdatoj od strane renomiranog međunarodnog izdavača *Cambridge Scholars Publishing*, dr Branka Živković je objavila 2015. godine poglavlje pod naslovom *The Discourse of university lectures in linguistics: Structural, lexical and syntactic variations across cultures*. U tom radu bavi se diskursom univerzitetskih predavanja u lingvistici u dvema kulturama na strukturalnom, leksičkom i sintaksičkom nivou poredeći univerzitetska predavanja u engleskom i crnogorskom kontekstu. Kandidatkinja u analizi istraživačkog problema polazi od tvrdnje da univerzitetska predavanja predstavljaju najvažnije sredstvo za učenje u univerzitetskom kontekstu. Autorka tu konstataciju potvrđuje tezom da su predavanja i dalje primarna u poređenju sa vežbama, seminarima, projektnim radom koje u isto vreme isključivo imenuje pomoćnim sredstvima. Osim uvoda i zaključka, dr Živković je rad podelila u još dve celine i tako predstavila metod rada, kao i rezultate tog rada. U poglavlju u kome se bavi metodama i analizom istraživanja, kandidatkinja se opredeljuje za analizu korpusa sastavljenog od uvodnih predavanja iz lingvistike na engleskom i crnogorskom jeziku. U ovom poglavlju autorka je istraživanje zasnovala na poređenju dve grupe predavanja i to osam predavanja na engleskom jeziku koji su preuzeti iz Korpusa britanskog govornog akademskog engleskog jezika, kao i osam snimljenih predavanja na crnogorskom. U ovom istraživanju kandidatkinja se opredelila za metod analize žanra. U trećem poglavlju ovog rada dr Živković se bavi diskusijom dobijenih rezultata. Analizirajući uvode predavanja na pomenutom korpusu, kandidatkinja dr Živković dolazi do zaključka da postoji određena struktura u uvodima predavanjima pri čemu posebnu pažnju posvećuje analizi stavova i fraza u uvodima analiziranih predavanja. Rezultati do kojih je autorka došla predstavljaju veoma vredne pokazatelje za oblast lingvistike i analize žanra.

Treći članak koji izdavam iz naučnoistraživačke delatnosti dr Branke Živković objavljen je u časopisu *Primenjena lingvistika* (broj 13. za 2012. godinu) pod nazivom *Genre Analysis in written and spoken academic discourse* i kojeg je kandidatkinja u bibliografiji

rasporedila u kategoriju Q5 (rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama). I u ovom članku, kao i u većini radova koje je navela u bibliografiji, autorka se bavi analizom žanra, ovde konkretno, pisanim i govornim akademskim diskursom. Predmet ovog rada dr Živković pozicionira u oblast lingvistike i odlučuje se za analizu formalnih i funkcionalnih karakteristika jezika. Jedan deo korpusa sadrži 48 apstrakata na engleskom jeziku koji su podeljeni u tri podgrupe: socijalna, izborna i inostrana politika. Drugi deo korpusa čini osam uvoda univerzitetskih predavanja na engleskom jeziku koji su preuzeti iz Korpusa britanskog govornog akademskog engleskog jezika. Kandidatkinja je došla od sledećih rezultata: poznavanje strukture apstrakata kao žanra pisanog diskursa i uvoda predavanja kod žanra govornog akademskog diskursa od velike su važnosti za pisanje apstrakata i za razumevanje predavanja budući da uvodi pripremaju publiku za ostatak predavanja.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidatkinja dr Branka Živković poseduje reference u svom pedagoškom radu. U svom dosadašnjem profesionalnom radu, ona je u više navrata bila nastavnik engleskog jezika i to u dvema osnovnim školama i u jednoj srednjoj školi. Kandidatkinja Živković je započela akademsku karijeru kao honorarni saradnik Instituta za strane jezike i Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, da bi kasnije zasnovala na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore radni odnos kao saradnik u nastavi po ugovoru o radu. U tom svojstvu, od 2008. godine, na studijskom programu Engleski jezik i književnost Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore izvodi nastavu na jezičkoj grupi predmeta, funkcionalnoj i transformacionoj sintaksi i prevodenju pravnih i ekonomskih tekstova. Izvodila je nastavu iz Fonetike i fonologije, i na osecima za druge strane jezike Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore. Nastavu engleskog jezika je takođe izvodila na studijskim programima Istorija, Geografija, Predškolsko vaspitanje, Pedagogija i Psihologija. Na Građevinskom, Elektrotehničkom i Medicinskom fakultetu predaje engleski jezik građevinske, informatičke i farmaceutске struke. Na Institutu za strane jezike Univerziteta Crne Gore izvodila je nastavu na Pravnom, Ekonomskom i Fakultetu političkih nauka. Kandidatkinja je priložila i izveštaj prodekan za nastavu o rezultatima anonimne ankete studentata kao dokaz o kvalitetu nastave koju izvodi na Univerzitetu Crne Gore. Studenti su kvalitet njenog pedagoškog rada ocenili visokim ocenama, koje se kreću od 4.14 do 5. Najveći broj studenata smatra da su predmeti iz kojih izvodi nastavu dobro organizovani.

Na osnovu svega gore navedenog u vezi sa kandidatkinjinom pedagoškom delatnošću, zaključujem da dr Branka Živković poseduje pedagošku osposobljenost za izvođenje univerzitetske nastave.

ANALIZA STRUČNE DELATNOSTI

Kandidatkinja dr Branka Živković je u svojoj bibliografiji navela reference u vezi sa svojom stručnom delatnošću od kojih izdvajam aktivnosti u Ispitnom centru Crne Gore – ocenjivač na matorskim i stručnim ispitima iz engleskog jezika i na takmičenjima iz engleskog jezika za osnovnu i srednju školu. U pogledu stručnih konferencija i seminara, učestvovala je na konferenciji Udruženja nastavnika engleskog jezika Crne Gore, kao i na konferenciji i radionici u organizaciji Britanskog Savjeta Crne Gore. U organizaciji Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore učestvovala je na seminaru na kojem se bavila metodologijom naučnoistraživačkog rada i govorila o principima pisanja naučnih radova iz oblasti društvenih nauka. Dr Živković notira u bibliografiji učešće u osam međunarodnih projekata u kojima prevladava interesovanje za lingvistiku, medijski diskurs i metodologiju naučnoistraživačkog rada. Članica je nekoliko udruženja i sudski je tumač za engleski jezik. Lektorisala je jednu monografiju i recenzirala 6 radova u međunarodnim časopisima (od kojih su 4 recenzirana rada objavljena u časopisu koji je indeksiran u SCOPUS bazi) i u jednom međunarodnom zborniku radova. Učestvovala je, kao drugi autor, u uređivanju jedne monografije međunarodnog značaja.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD						
2. UMJETNICKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD						
4. STRUČNI RAD						
UKUPNO	37		37	107		107

U pogledu zbirnog pregleda ukupnog broja referenci po oblastima delatnosti i bodova, kandidatkinja dr Branka Živković ima ukupno 107 poena za naučnoistraživački, stručni i pedagoški rad. Udžbenici koje navodi u pedagoškoj delatnosti ne mogu se svrstati u kategoriju P2 Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas. Smatram da tu treba navesti udžbenike u kojima je kandidatkinja autor ili koautor i da ih kao takve koristi u nastavi. Shodno tome, kandidatkinja ovu kategoriju u tabeli za pedagošku delatnost nije adekvatno bodovala pa su ti bodovi korigovani.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

U pogledu naučnoistraživačkog rada dr Branke Živković u prethodnom periodu može se konstatovati da je reč o kandidatkinji u čijoj bibliografiji isključivo dominiraju teme iz lingvistike, analize diskursa i žanra, primenjene i korpusne lingvistike. Objavljivanjem rada u časopisu koji je indeksiran u najreferentnijim naučnim bazama SCI/SCIE/SSCI/A&HCI (Q1 kategorija) i pogaavlja u monografiji renomiranog međunarodnog izdavača (*Cambridge Scholars Publishing*), dr Živković ukazuje da su rezultati njenog naučnoistraživačkog rada prepoznati i merljivi u oblasti lingvistike, analize diskursa i žanra i analize konverzije. Naučni radovi koje je navela u bibliografiji ne ulaze u oblast Metodike nastave. Takođe, doktorat kandidatkinje dr Branke Živković ne pripada oblasti Metodike nastave. U tom pogledu, kandidatkinja ne ispunjava bazični uslov, a to je, prema Članu 4 Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja od 16. aprila 2019. godine (Broj: 631-3/2019-3), da ima doktorat nauka za oblast ovog konkursa (dominantna oblast konkursa je Metodika nastave) za koju se bira, a koji je neophodan za izbor u akademsko zvanje saglasno Zakonu o visokom obrazovanju i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanja koju je utvrdio Savjet za visoko obrazovanje. Dodatno pojašnjenje da kandidatkinja ne ispunjava neophodne uslove u pogledu oblasti Metodika nastave, obrazlažem činjenicom da dr Živković, u tekstu njene pedagoške delatnosti, ne prilaže dokaze da je držala predavanja ili vežbe iz Metodike nastave.

Uvažavajući sve navedeno, zaključujem da dr Branka Živković ne ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje, te ne mogu predložiti Veću Filološkog fakulteta u Nikšiću i Senatu Univerziteta Crne Gore da bude izabrana u zvanje docenta za oblast Anglistika – Metodika nastave/Anglistika – Engleski jezik na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Nadežda Stojković
Elektronski fakultet Univerziteta u Nišu

IZVEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na sednici Senata Univerziteta Crne Gore održanoj 10. 3. 2021. godine imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izveštaja za izbor u akademsko zvanje za oblasti Anglistika – Metodika nastave (6 časova) i Anglistika – Engleski

jezik na Filološkom fakultetu (2 časa). U skladu sa dostavljenom dokumentacijom na Konkurs objavljen u listu „Pobjeda“ od 30. 12. 2020. godine za izbor u akademsko zvanje za oblasti **Anglistika – Metodika nastave i Anglistika – Engleski jezik na Filološkom fakultetu** javile su se dve kandidatkinje, **dr Marija Mijušković i dr Branka Živković.**

Kandidatkinja **dr Marija Mijušković** diplomirala je 2001. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću i stekla je zvanje diplomiranog profesora engleskog jezika i književnosti. Na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu je odbranila magistarsku tezu pod nazivom *Usvajanje leksike engleskog kao stranog jezika kod djece ranog uzrasta (istraživanje između teorije i prakse)* u decembru 2008. godine, čime je stekla zvanje magistra filoloških nauka. Doktorirala je u novembru 2016. godine na Filološkom fakultetu u Nikšiću odbranivši doktorsku disertaciju na temu *Metakognitivne strategije u obradi i razumijevanju teksta*, čime je stekla zvanje doktora filoloških nauka.

Dr Marija Mijušković u pogledu stepena obrazovanja u potpunosti ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja i ima odbranenu doktorsku disertaciju iz oblasti metodike nastave za koju je konkurs primarno raspisan.

Kandidatkinja **dr Branka Živković** diplomirala je 2005. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću i stekla je zvanje diplomiranog profesora engleskog jezika i književnosti. Na istom fakultetu je odbranila magistarsku tezu pod nazivom *Analiza žanra: apstrakti naučnih radova u političkim naukama* u julu 2010. godine, čime je stekla zvanje magistra lingvističkih nauka. Doktorirala je 2016. godine na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore odbranivši doktorsku disertaciju na temu *Funkcionalne strukture i njihovi lingvistički eksponenti u diskursu univerzitetskih predavanja*, čime je stekla zvanje doktora filoloških nauka.

Dr Branka Živković u pogledu stepena obrazovanja ispunjava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Na osnovu uvida u dokumentaciju **dr Marije Mijušković** može se konstatovati da je kandidatkinja objavila 22 naučna rada, od čega je jedan rad objavljen u časopisu *Porta Linguarum* kategorije Q2 i devet radova u časopisima kategorije Q5. Sem toga, kandidatkinja je objavila jedan rad u monografiji međunarodnog značaja, osam radova u zbornicima sa međunarodnih konferencija i tri rada u zbornicima sa nacionalnih konferencija, sve štampano u celini. Svi radovi su uredno navedeni i priloženi u okviru prijave na konkurs za izbor u akademsko zvanje. Većina radova dr Marije Mijušković bavi se temama iz oblasti metodike nastave engleskog jezika kao stranog, kao što su metakognicija i metakognitivne strategije, testiranje, razvoj veštine čitanja i veštine pisanja. Pored toga, kandidatkinja ima i nekoliko radova koji se bave književnim temama, mahom iz oblasti američke književnosti, što ukazuje na multidisciplinarnost u njenim naučnim istraživanjima i svest o značaju književnosti u nastavi engleskog jezika kao stranog.

Iz dostavljene bibliografije kandidatkinje dr Marije Mijušković naročito bih izdvojila i detaljnije analizirala tri rada: Mijušković, M., Simović S. (2016). The 21st Century English Language Reading Classroom in Montenegro: the Influence of Metacognitive Strategies on University Students' Attitudes Regarding the Process of Reading in English. *Porta Linguarum*, 26, 23–36; Mijušković, M. (2014). Assessment in the EFL Reading Classroom. *Folia Linguistica et Litteraria: Journal of Language and Literary Studies*, 9, 29–43; Mijušković, M. (2019). Attitudes Towards Interactive Lecturing Techniques Among Montenegrin University Students. In Lokman, C. and Sogutlu, E. (Eds), *6th ICELL International Conference on English Language and Literature* (74–80). Tirana: University College Bedër.

U prvom radu, objavljenom u eminentnom međunarodnom časopisu *Porta Linguarum*, koji se indeksira u indeksnim bazama Web of Science i Scopus, kandidatkinja analizira uticaj upotrebe metakognitivnih strategija na stavove studenata o procesu čitanja na engleskom jeziku kao stranom. Na metodološki zasnovan i jasno definisan način dr Marija Mijušković (sa koautorom S. Simović) sprovela je istraživanje među studentima, rezultate statistički obradila i prezentovala na jasan i koncizan način. Zaključak do koga su autori

došli u ovom istraživanju jeste da studenti koji su u većoj meri primenjivali metakognitivne strategije izražavaju pozitivniji stav prema veštini čitanja na engleskom, što sem teorijskih, ima i značajne praktične i stručne implikacije, a to je značaj razvoja metakognicije u nastavi engleskog jezika kao stranog.

Drugi rad kandidatkinje dr Marije Mijušković, objavljen u časopisu *Folia Linguistica et Litteraria* kategorije Q5, bavi se ocenjivanjem veštine čitanja u nastavi engleskog jezika kao stranog, sa ciljem da ispita upotrebu dnevnika čitanja i uticaj ove strategije na uspeh na testu čitanja. Ovaj oblik formativnog ocenjivanja pokazao se kao veoma pogodan za postizanje većeg uspeha u razvoju veštine čitanja, pošto je eksperimentalna grupa ostvarila značajno veći uspeh u ovoj oblasti. Kao i u prethodnom radu, dobijeni rezultati imaju izrazite pedagoške implikacije i služe kao jasna uputstva za razvoj veštine čitanja u nastavnom procesu.

U trećem radu objavljenom u međunarodnom konferencijskom zborniku dr Marija Mijušković istražuje stavove studenata Univerziteta Crne Gore prema interaktivnim tehnikama u predavanjima, što je od velikog značaja za obrazovanje budućih nastavnika engleskog jezika kao stranog i bitan doprinos časovima metodike nastave engleskog jezika. U svom istraživanju kandidatkinja je pomoću upitnika ustanovila da su studenti koji su bili izloženi interaktivnim tehnikama u predavanjima na časovima kasnije prepoznali njihov značaj i da je to u velikoj meri uticalo na njihov proces učenja i usvajanja sadržaja.

Pored objavljenih radova kandidatkinja dr Marija Mijušković ima i bogat naučno-stručni rad: recenziranje radova u eminentnim naučnim časopisima (*Društvena istraživanja* Q1, *Folia Linguistica et Litteraria* Q5, itd.), te učešće u jednom međunarodnom naučnom projektu (*Towards a Common European Framework for Language Teachers*). Kandidatkinja je takođe bila predsednica Komisije u izradi programa za Engleski jezik za Filološku, Opštu i Matematičku gimnaziju, što svedoči o njenim metodičkim kvalifikacijama.

Na osnovu rečenog može se konstatovati da kandidatkinja dr Marija Mijušković u pogledu naučnostručnog rada ispunjava sve potrebne uslove za izbor u akademsko zvanje propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja pošto je prvi autor u radu kategorije Q2 (12 poena) i ima više od 6 poena iz primarne oblasti naučno-istraživačkog rada za koju se bira (metodika nastave).

Na osnovu uvida u dokumentaciju **dr Branke Živković** može se konstatovati da je kandidatkinja objavila 18 naučnih radova, od čega je jedan rad objavljen u časopisu *Revista Signos* kategorije Q1 i šest radova u časopisima kategorije Q5. Sem toga, kandidatkinja je objavila jedan rad u monografiji međunarodnog značaja, dva rada u monografijama nacionalnog značaja, četiri rada u zbornicima sa međunarodnih konferencija i jedan rad u zborniku sa nacionalne konferencije, sve štampano u celini. Svi radovi su uredno navedeni i priloženi u okviru prijave na konkurs za izbor u akademsko zvanje. Većina radova dr Branke Živković bavi se temama iz oblasti analize diskursa, kao što su diskurs akademskih predavanja, osobine istraživačkih radova, osobine apstrakata, itd. Pored toga, kandidatkinja je objavila jedan stručni rad u koautorstvu iz oblasti metodike nastave engleskog jezika za koju je konkurs primarno raspisan (Vuković-Stamatović, M., Bratić, V., Đurović, Z., Dževerdanović-Pejović, M., Knežević, Ž. and Živković, B. (2020). English for Science. In: Vuković Stamatović, M. and Božović, P. (Eds.), *From texts to handouts and textbooks: Developing teaching materials for LSP*, Seminar proceedings (A collection of original LSP teaching and learning materials), compiled and edited within the Erasmus+ Re-FLAME project, pp. 36–48).

Iz dostavljene bibliografije kandidatkinje dr Branke Živković naročito bih izdvojila i detaljnije analizirala tri rada: Živković, B. (2014). Analiza žanra: apstrakti naučnih radova i univerzitetska predavanja. U: S. Perović (ur.) *Analiza diskursa: teorije i metode* (135–156). Podgorica: Univerzitet Crne Gore, Institut za strane jezike; Živković, B. and Vuković-Stamatović, M. (2021). Is investigating discipline-specific academic lecture introductions a goal worth pursuing? A corpus-based study of the rhetorical organization of mathematics lecture introductions. *Revista Signos. Estudios de Lingüística*, 54 (105), 120–140; Živković, B. (2012). Ograđivanje u apstraktima naučnih radova. U: S. Perović (ur.) *Zbornik radova sa druge konferencije Društva za primijenjenu lingvistiku „Mi o jeziku, jezik o nama“* (77–85). Podgorica: Društvo za primijenjenu lingvistiku Crne Gore.

Prvi rad pod naslovom „Analiza žanra: apstrakti naučnih radova i univerzitetska predavanja“ preglednog je tipa i u njemu kandidatkinja dr Branka Živković prvo opisuje na osnovu pregleda

literature žanrovske osobine apstrakata naučnih radova, vrste apstrakata i njihovu strukturu, dok u drugom delu rada govori o univerzitetskom predavanju kao žanru i daje njihove definicije, stilove i strukture.

Drugi rad, objavljen u časopisu kategorije Q1, istražuje funkcionalnu organizaciju i jezičke osobine uvodnih akademskih predavanja iz oblasti matematike. Istraživanje je korpusnog tipa i analizira 100 predavanja iz oblasti matematike održanih na prestižnom američkom univerzitetu MIT. Autorka dr Branka Živković sa koautorkom dr Vuković-Stamatović je utvrdila da u ovim predavanjima preovlađuju dve obavezne funkcije: uspostavljanje okvira predavanja i stavljanje teme u širi kontekst, s tim da se potonja funkcija realizuje u većoj meri u uvodnim predavanjima.

Treći rad se takođe bavi analizom diskursa, tačnije apstraktima naučnih radova i zasniva se na korpusnoj analizi 48 apstrakata na engleskom jeziku iz tri oblasti političkih nauka. U radu se autorka dr Branka Živković fokusira na funkciju ograđivanja i posmatra koje strategije autori u ovim apstraktima koriste. Rezultati istraživanja ukazuju na to da su najčešće strategije strategija indeterminacije, strategija depersonalizacije i strategija subjektivizacije.

Pored objavljenih radova kandidatkinja dr Branka Živković uredila je jednu monografiju međunarodnog značaja (*Academic Discourse Across Cultures*) i recenzirala radove u naučnim časopisima (*Folia Linguistica et Litteraria Q5, Logos & Littera*). Sem toga, kandidatkinja je lektorirala jednu monografiju, učestvuje u aktivnostima Ispitnog centra Crne Gore i učestvovala je u nekoliko stručnih konferencija i seminara iz oblasti metodike nastave engleskog jezika. Kandidatkinja takođe navodi učešće u osam projekata, od čega se samo jedan bavi temom metodike nastave stranih jezika.

Na osnovu rečenog može se konstatovati da kandidatkinja dr Branka Živković u pogledu naučnostručnog rada ispunjava potrebne uslove za izbor u akademsko zvanje propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanja za oblast Anglistika – Engleski jezik, ali ne i za oblast Anglistika – Metodika nastave koja je u navedenom konkursu zastupljena sa značajno većim brojem časova (75%).

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Marija Mijušković započela je svoju pedagošku karijeru u predškolskoj ustanovi J. P. U. „Dragan Kovačević” u Nikšiću 2001. godine, a od 2003. godine aktivno je angažovana u visokoškolskom obrazovanju, prvo kao honorarna saradnica na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, a onda i kao saradnica u nastavi od septembra 2009. godine za vežbe jezičke grupe predmeta na SP Engleski jezik i književnost. Školske 2014/15. godine počinje da drži predavanja iz Metodike nastave engleskog jezika na SP Engleski jezik i književnost u Nikšiću i u Beranama, a od septembra 2017. godine drži predavanja i vežbe na SP Engleski jezik i književnost za predmete Osnovi metodike nastave stranih jezika, Metodika nastave engleskog jezika sa školskim radom, Nastavni sadržaji u predškolskom i osnovnom obrazovanju (Obrada jezičkih i književnih sadržaja), Nastavni sadržaji u srednjoškolskom obrazovanju (Obrada jezičkih i književnih sadržaja). Pored toga, drži časove engleskog jezika na studijskim programima Srpskog jezika i književnosti, Ruskog jezika i književnosti, Francuskog jezika i književnosti, Italijanskog jezika i književnosti, Nemačkog jezika i književnosti, te Primjenjene fizioterapije, i Psihologije.

Kandidatkinja dr Marija Mijušković je bila stipendista letnje škole u Holandiji (Erasmus + program), gde je pohađala obuku u vezi sa primenom savremenih metoda i tehnika u nastavi stranog jezika („How to Become an Excellent Lecturer”, avgust 2017). U Evropskom centru za moderne jezike u Gracu, pohađala je seminar u okviru projekta o nastavničkim kompetencijama u jezičkom obrazovanju („Towards A Common European Framework for Language Teachers”, oktobar 2018), a na Univerzitetu Humboldt u Berlinu pohađala je seminar pod nazivom „English as a Medium of Instruction” u okviru projekta Open Dialogue Opportunities and Challenges in Training Future Educators (novembar 2019).

U okviru programa nastavničke mobilnosti Erasmus + boravila je u Poljskoj na Univerzitetu u Šćećinu (2019), gde je držala predavanja studentima i gimnazijalcima, kao i u na Univerzitetu Ca' Foscari u Veneciji (2019), gde je kao gostujući profesor držala predavanja iz metodike nastave engleskog jezika studentima osnovnih, master i doktorskih studija.

Kandidatkinja dr Marija Mijušković je takođe bila mentorka na 15 odbranih specijalističkih radova, čije se teme isključivo bave

oblašću metodike nastave engleskog jezika kao stranog. U pogledu kvaliteta pedagoškog rada kandidatkinja je ocenjena visokim ocenama (od 4,69 do 5), što se vidi u izveštaju prodekana na nastavu priloženog u konkursnoj dokumentaciji.

Na osnovu svega navedenog potvrđuje se da kandidatkinja dr Marija Mijušković u pogledu pedagoške sposobnosti ispunjava sve potrebne uslove za izbor u akademsko zvanje propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanja, kako za oblast Anglistika – Metodika nastave, tako i za oblast Anglistika – Engleski jezik.

Dr Branka Živković počela je svoju karijeru kao prevodilac, a potom je radila u dve osnovne i jednoj srednjoj školi. U periodu od 2006. do 2008. godine radila je kao honorarni saradnik u nastavi na Institutu za strane jezike Univerziteta Crne Gore i izvodila nastavu engleskog jezika struke na Pravnom, Ekonomskom i Fakultetu političkih nauka. Anagažman honorarnog saradnika na Filozofskom fakultetu započela je 2006. godine, a od septembra 2008. zasnovala je radni odnos kao saradnik u nastavi po ugovoru o radu. Na studijskom programu Engleski jezik i književnost Filološkog fakulteta izvodi nastavu iz predmeta Savremeni engleski jezik 3 – Nivo C1.1 (Prevod na engleski jezik) i Savremeni engleski jezik 4 – Nivo C1.2 (Prevod na engleski jezik), Funkcionalna i Transformaciona sintaksa (vežbe), Prevod ekonomskih tekstova sa engleskog jezika sa osnovama terminologije i Prevod pravnih tekstova sa engleskog jezika sa osnovama uređivanja teksta i revizije (vežbe). Akademске 2017/18. i 2018/19. godine držala je predavanja iz Savremenog engleskog jezika 3 – Nivo C1.1 (Gramatika) i Savremenog engleskog jezika 4 – Nivo C1.2 (Gramatika), a 2019/20. predavanja i vežbe iz Prevođenja ekonomskih tekstova sa engleskog jezika i Prevođenja pravnih tekstova sa engleskog jezika. Izvodila je i vežbe iz Fonetike i Fonologije engleskog jezika i Jezika struke I i II (Prevod na engleski i sa engleskog jezika).

Što se tiče udžbenika koje kandidatkinja dr Branka Živković navodi u svojoj prijavi, ti poeni se ne mogu priznati, jer ona nije autor nijednog od navedenih udžbenika, te je u zbirnom pregledu broj poena u ovoj kategoriji umanjen za 4. U pogledu kvaliteta pedagoškog rada kandidatkinja je ocenjena visokim ocenama (od 4,14 do 5), što se vidi u izveštaju prodekana na nastavu priloženog u konkursnoj dokumentaciji.

Na osnovu svega navedenog zaključuje se da kandidatkinja dr Branka Živković u pogledu pedagoške sposobnosti ispunjava potrebne uslove za izbor u akademsko zvanje propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanja za oblast Anglistika – Engleski jezik, ali ne i za oblast Anglistika – Metodika nastave.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

Dr Marija Mijušković

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKIRAD	27		27	83,2		83,2
2. UMJETNIČKI RAD	2		2	8		8
3. PEDAGOŠKI RAD	17		17	25		25
4. STRUČNI RAD						
UKUPNO	46		46	116,2		116,2

Dr Branka Živković

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	40		40	102		102
2. UMJETNIČKI RAD	0		0	0		0
3. PEDAGOŠKI RAD	2		2	5		5
4. STRUČNI RAD						
UKUPNO	42		42	102		107

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Nakon detaljne analize opsežne dostavljene dokumentacije konstatujem da kandidatkinja **dr Marija Mijušković** u pogledu stepena obrazovanja, naučnoistraživačkog rada i pedagoške osposobljenosti **ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje** saglasno Zakonu o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutu Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje. Kandidatkinja ima doktorat iz oblasti iz koje je većina časova (metodika nastave 75%), ima velik broj naučnih radova iz te oblasti, kao i iskustvo u nastavi iz metodike nastave i drugih predmeta iz oblasti Anglistika – Engleski jezik, te mentorstva na specijalističkim radovima i ukupno 116,2 poena.

Nakon detaljne analize opsežne dostavljene dokumentacije konstatujem da kandidatkinja **dr Branka Živković** u pogledu stepena obrazovanja, naučnoistraživačkog rada i pedagoške osposobljenosti **ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje** po Zakonu o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutu Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje. Međutim, kandidatkinja iz prvo navedene oblasti metodike nastave, koja je u konkursu zastupljena sa 75% časova, nema doktorat, nema naučne radove sem jednog, niti ima nastavno iskustvo pošto dosad nije držala časove iz ove oblasti. Sem toga, dr Branka Živković ima manje bodova (107) od dr Marije Mijušković (116,2).

Iz tog razloga u čvrstom uverenju predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Mariju Mijušković izaberu u akademsko zvanje docent za oblasti Anglistika – Metodika nastave i Anglistika – Engleski jezik na Filološkom fakultetu i sa njom zasnuju radni odnos.

RECENZENT

prof. dr Biljana Radić-Bojanić
vanredni profesor
Odsek za anglistiku, Filozofski fakultet
Univerzitet u Novom Sadu, Srbija

IZVJEŠTAJ RECENZENTA**I OCJENA USLOVA**

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore broj 03-110/2-1 od 10. 03. 2021. imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast: Anglistika — metodika nastave i Anglistika — engleski jezik, na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, za kandidatkinje **dr Mariju Mijušković** i **dr Branku Živković**.

Kandidatkinje dr Marija Mijušković i dr Branka Živković javile su se na *Konkurs za izbor u akademsko zvanje za oblast Anglistika – metodika nastave i Anglistika – engleski jezik*, na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, objavljenom na sajtu Zavoda za zapošljavanje i u dnevnom listu "Pobjeda" od 30. 12. 2020. godine.

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA**Dr Marija Mijušković**

Dr Marija Mijušković je osnovne studije engleskog jezika i književnosti završila 2001. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, magistarsku tezu pod nazivom *Usvajanje leksike engleskog kao stranog jezika kod djece ranog uzrasta (istraživanje između*

teorije i prakse) odbranila je na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu 2008. godine, a doktorirala 2016. godine na Filološkom fakultetu u Nikšiću, odbranivši disertaciju na temu *Metakognitivne strategije u obradi i razumijevanju teksta*. Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, Univerziteta Crne Gore, angažovana od 2003. godine, a od 2009. radi kao saradnica u nastavi. Uvid u priloženu dokumentaciju pokazuje da kandidatkinja dr Marija Mijušković, u skladu sa *Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja koji su potrebni za izbor u akademsko zvanje.*

Dr Branka Živković

Dr Branka Živković je osnovne studije engleskog jezika i književnosti završila 2005. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Magistarsku tezu pod nazivom *Analiza žanra: apstrakti naučnih radova u političkim naukama* odbranila je na istom fakultetu 2010. godine, dok je doktorsku disertaciju *Funkcionalne strukture i njihovi lingvistički eksponenti u diskursu univerzitetskih predavanja* odbranila na Filološkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, 2016. godine. Od 2006. do 2008. radila je kao honorarni saradnik u nastavi na Institutu za strane jezike Univerziteta Crne Gore i izvodila nastavu engleskog jezika struke na Pravnom fakultetu, Ekonomskom fakultetu i Fakultetu političkih nauka. Kao honorarni saradnik angažovana je na Filozofskom fakultetu u Nikšiću od 2006. godine, dok je 2008. godine zasnovala radni odnos kao saradnica u nastavi. Uvid u priloženu dokumentaciju pokazuje da kandidatkinja dr Branka Živković u skladu sa *Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje, ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja koji su potrebni za izbor u akademsko zvanje.*

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

(Rezime recezenta o naučnoistraživačkom radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada za koja recezent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno *Mjerilima za izbor*)

Dr Marija Mijušković

Naučnoistraživačka djelatnost kandidatkinje dr Marije Mijušković usmjerena je na oblast Anglistika – Metodika nastave. Istraživanjem u okviru svog doktorata koji se odnosio na metakognitivne strategije u obradi i razumijevanju teksta, dala je značajan naučni doprinos metodici nastave stranog jezika u Crnoj Gori. Njen naučnoistraživački rad predstavila kroz analizu tri odabrana rada iz tog opusa.

Prvi rad je poglavlje u monografiji međunarodnog značaja: *Mapping the Importance of Metacognitive Strategies in Foreign Language Reading Classroom* (in Nikčević-Batričević, A. and Knežević, M. (eds.) Monografska publikacija sa IX međunarodne konferencije "Visions and Revisions: Mapping the World of Anglo-American Studies at the Turn of the Century", Cambridge Scholars Publishing, pp. 243–253, 2014). U ovom radu kandidatkinja je napravila uvid u najsavremenije modele strategijskog pristupa za razvijanje i unapređenje vještine čitanja u nastavi engleskog jezika. U tekstu je posebno analizirala model strategijskog pristupa čitanju izabравši metakognitivnu grupu jezičkih strategija, čime je sistematizovala i objedinila posebno značajno istraživačko pitanje i povezala ga sa aktuelnim konceptom cjeloživotnog učenja (*učiti kako se učiti*). Kandidatkinja je pokazala da dobro poznaje i razumije kompleksne procese jezičke vještine čitanja, što je posebno uočljivo tokom analize modela metakognitivne grupe jezičkih strategija i usmjeravanjem na značaj njihove primjene i njihove povezanosti sa konceptom cjeloživotnog učenja. Dodatni kvalitet ovog poglavlja predstavlja i metodološko znanje kandidatkinje, koja je sveobuhvatnim, jasnim i preciznim korišćenjem literature ukazala na osobenosti metakognitivnog modela i jezičke grupe strategija za učenje, odnosno, čitanje s razumijevanjem. U tom kontekstu treba istaći tematsku podjelu ovog poglavlja na tri glavne cjeline: *Benefits of Metacognition, Issues with Using Metacognition as a Reading Teaching Strategy, Effective Use of Metacognitive Strategies*. U svakoj od ovih cjelina nalaze se najvažniji elementi savremenog metakognitivnog modela strategijskog pristupa razvijanju jezičke vještine čitanja, ali i pedagoške implikacije koje mogu biti korisne, kako u praksi, tako i za dalja ispitivanja u ovoj oblasti.

Drugi rad dr Marije Mijušković koji izdvajam je *Metacognitive Strategies that Enhance Reading Comprehension in the EFL University Classroom (Uticaj metakognitivnih strategija na efikasno*

razumijevanje teksta u univerzitetnoj nastavi stranog jezika), (Andragoške studije, br. 1, Beograd, str. 145–174). Razlog za poseban osvrt na ovaj rad je izvanredan metodološki i naučni pristup u obradi teme koja se dominantno odnosi na obje oblasti koje su predmet ovog konkursa: Anglistika – metodika nastave i Anglistika – engleski jezik. U radu je dat prikaz najznačajnijih i najefikasnijih jezičkih strategija za unapređivanje jezičke vještine čitanja. Strategije su, u skladu sa njihovim specifičnostima, raspoređene u tri veće grupe: *Centering your learning* (Usmjeravanje na učenje), *Arranging and planning your learning* (Planiranje učenja) i *Evaluating your learning* (Evaluacija procesa učenja), a zatim, s ciljem detaljnije analize i boljeg uvida u njihove posebnosti, razvrstane u odgovarajuće podgrupe. Obradena temu i način na koji je prezentirana u ovom radu ukazuju da kandidatkinja posjeduje široko znanje iz metodike nastave engleskog jezika i da ta znanja pravilno pozicionira i uklapa u kontekst univerzitetne nastave. Značaj strategijskog pristupa u nastavi engleskog jezika u opštem smislu, kao i u nastavi čitanja, jasno se prepoznaju u tekstu i potvrđuju sveobuhvatno poznavanje problematike iz oblasti metodike nastave engleskog jezika i strategijskog pristupa nastavi engleskog jezika kao stranog. U istraživačkom smislu, jedna od najzahtjevnijih aktivnosti jeste dizajniranje istraživanja, s obzirom na to da široka oblast jezičkih metakognitivnih strategija zahtijeva od autora suštinsko poznavanje materije, razdvajanje od ostalih tipova jezičkih strategija i opredjeljenje za jednu od četiri jezičke vještine koja će biti u fokusu istraživanja. U ovom radu kandidatkinja je pokazala obimno i utemeljeno znanje iz metodike nastave engleskog jezika, analizirajući i ispitujući efikasnost strategijskog modela u univerzitetnoj nastavi čitanja. Istraživanje je realizovano na jezičkoj grupi predmeta na Studijskom programu za engleski jezik i književnost.

Posljednji rad koji izdvajam za ovi izvještaj je *American Romanticism. Poe and "The rationale of Verse"* (in Šarka Bubikova (ed.) *American & British Studies Annual. Volume 9*. University of Pardubice, Pardubice, pp. 65–75). Kao koautorka ovog rada, kandidatkinja je pokazala da se odlično snalazi u izboru i analizi metoda i tehnika koje se primjenjuju u nastavi književnosti engleskog govornog područja. U ovom članku je na osnovu referentne literature iz oblasti metodike nastave književnosti prikazala poseban metodički pristup analizi pjesničkog jezika Edgara Alana Poa. Autorka je u dijelu rada koji se odnosi na metodologiju istraživanja, na sistematičan način predočila istraživanje koje slijedi u odnosu na različite vrste i specifičnosti pjesničkog jezika u poeziji Edgara Alana Poa. Takav pristup omogućio je pravilnu analizu i definisanje opšteg pristupa analizi pjesničkog jezika u američkoj poeziji tog perioda.

Osim detaljnije analiziranih radova, dr Marija Mijušković je objavila rad u eminentnom međunarodnom časopisu indeksiranom na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama (Q2), i značajan broj radova u međunarodnim časopisima čija sadržina se odnosi na oblast metodike nastave engleskog jezika, kao i na oblast engleskog jezika i književnosti. Učesnica je više međunarodnih naučnih skupova čija se tematika većinom odnosila na metodički pristup u nastavi engleskog jezika i književnosti (evaluacija udžbenika engleskog jezika, individualizacija i diferencijacija u nastavi engleskog jezika, psiholingvistika u nastavi stranog jezika, primjena kompjutera za testiranje znanja iz engleskog jezika i dr.), a radovi su objavljeni u cjelini. Takođe, učesnica je i naučnih skupova na nacionalnom nivou, radovi su objavljeni u cjelini, čime je dat značajan doprinos unapređenju nastave engleskog jezika u Crnoj Gori.

Naučnoistraživački rad kandidatkinje dr Marije Mijušković obuhvata i recenziranje radova objavljenih u međunarodnim, regionalnim i nacionalnim časopisima, kao i u zborniku kao produktu međunarodne naučne konferencije. Učesnica je međunarodnog naučnog projekta *Towards a Common European Framework for Language*, Evropskog centra za moderne jezike iz Graca.

Kandidatkinja je bila gostujući profesor na Univerzitetu Ca' Foscari, Venecija (oktobar 2019), kao i predsjednica Komisije za izradu Programa za predmet Engleski jezik za filološku, opštu i matematičku gimnaziju Takođe, u okviru svog pedagoškog rada, bila je mentor studentima specijalističkih studija u izradi diplomskog rada.

Uvidom u klasifikacionu bibliografiju, kao i pregledom i analizom priloženih radova, može se zaključiti da su naučnoistraživački rad kandidatkinje, kao i njeno radno iskustvo u potpunosti vezani za naučne oblasti na koje se konkurs odnosi. Naučnoistraživačka djelatnost kandidatkinje usmjerena je na ključnu oblast konkursa Anglistika – metodika nastave kojoj je posvećeno 75 % od ukupnog broja časova opredijeljenih za ovaj izbor, kao i tema njenog doktorata. Takođe, kandidatkinja je u prethodnom periodu izvodila nastavu iz oblasti engleskog jezika, a posjeduje referencu iz

druge oblasti obuhvaćene konkursom Anglistika – engleski jezik, stoga konstatujem da **dr Marija Mijušković u odnosu na svoj naučnoistraživački rad u potpunosti ispunjava uslove konkursa za izbor u akademsko zvanje.**

Dr Branka Živković

Naučnoistraživačka djelatnost kandidatkinje dr Branke Živković usmjerena je na oblast Anglistika – engleski jezik. Njena doktorska disertacija o temi *Funkcionalne strukture i njihovi lingvistički eksponenti u diskursu univerzitetnih predavanja* značajan je doprinos na polju analize diskursa u Crnoj Gori. Naučnoistraživački rad kandidatkinje predstavio kroz analizu tri odabrana rada iz tog opusa.

Prvi rad je poglavlje u monografiji *Analiza konverzacije: od sociologije do lingvistike* (u: *Analiza diskursa: teorije i metode*, ur. Perović, S., Univerzitet Crne Gore, Institut za strane jezike, 2014). U ovom radu autorka ističe činjenicu da analiza diskursa predstavlja interdisciplinarni pristup predmetu istraživanja, pa svoje izlaganje navedene problematike započinje koristeći šematski prikaz različitih pristupa konverzaciji iz ugla nekoliko naučnih disciplina, trasirajući na taj način dalju elaboraciju ključnog problema koji se u ovom tekstu tretira. U nastavku rada autorka na zanimljiv i sistematičan način izlaže specifičnosti stanovišta u skladu sa posebnostima svake od navedenih nauka – sociologije, sociolingvistike i filozofije u odnosu na konverzaciju, detaljno razmatrajući različite pristupe u okrilju svake od njih – njihove posebnosti, prednosti, nedostatke, te podršku i doprinos lingvističkim istraživanjima navedenog pojma i njegove suštine, imajući u vidu činjenicu da se sve ljudske djelatnosti odvijaju u određenom prirodnom i društvenom kontekstu. U okviru cjeline koja se odnosi na analizu konverzacije iz ugla lingvistike, autorka navodi stanovišta karakteristična za analizu verbalne interakcije koja se primjenjuje u lingvističkom ispitivanju kompleksnih struktura i mehanizama kojim funkcioniše jezik u upotrebi, usmjeravajući se na strukturalno-lingvistički, sistemsko-funkcionalni i socijalno-semiotički pristup, dajući isrovremeno detaljan pregled i opis svakoga od njih. Iz navedenih razmatranja slijedi zaključak da je, u skladu sa sa posebnostima jezika, u istraživanju jezičke konverzacije moguće koristiti široki spektar raznovrsnih pristupa kojima se može analizirati jedna forma govora – počev od sociologa, zatim sociolingvisti i filozofa, do strukturalno-lingvističkog pristupa. Stoga je interdisciplinarni pristup istraživanju određene forme govora jedini način da se ta forma analizira i izuči sveobuhvatno, što je stanovište većine savremenih pristupa u proćavanju jezika i njegovih manifestacija u različitim okolnostima.

Drugi rad dr Branke Živković koji izdvajam za ovaj izvještaj jeste *Evaluacija u diskursu univerzitetnih predavanja: evaluativni pridjevi i amplifikatori* (Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku, Novi Sad: Matica srpska, 57(2), 2014). Dr Branka Živković se prva na našim prostorima počela baviti usmenim akademskim diskursom, što zahtijeva obiman posao prikupljanja jezičkog materijala snimanjem govornika u izvornom ambijentu (sala ili amfiteatar), nakon čega slijedi njegovo transkribovanje, selekcija i kategorizacija, te analiza (kvantitativna i kvalitativna) i, konačno, izvođenje relevantnih zaključaka. U ovom radu autorka se bavi evaluativnim pridjevima i amplifikatorima kao leksičkim sredstvima kojima se evaluacija u univerzitetnim predavanjima izražava u velikoj mjeri. Istraživački korpus činilo je osam akademskih predavanja iz lingvistike na engleskom jeziku koja su većinom preuzeta iz korpusa britanskog govornog područja akademskog engleskog jezika, a navedne jedinice analizirane su pomoću programa Ant Conc 3.2.4. Istraživanje je pokazalo da u svakoj ispitanoj kategoriji prednjače centralizovani pridjevi, te da najveću frekvenciju imaju oni koji izražavaju procjenu. Što se tiče amplifikatora, konstatovana je češća upotreba pojačivača u odnosu na maksimizatore, što ukazuje na činjenicu da evaluacija, iako vrlo izražena, kako autorka zaključuje, nije prenaplašena, već ostaje u granicama skromnosti i karakteriše je neutralni ton. Pridjeve izdvojene prema njihovoj frekvenciji, autorka vrlo uspješno tumači u kontekstu engleskog jezika i akademskog diskursa univerzitetnih predavanja što su ključne odrednice istraživanog fenomena.

Treći rad koji izdvajam nosi naslov *Evaluativni pridjevi u predavanjima iz lingvistike na Univerzitetu Crne Gore* (*Filolog, časopis za jezik, književnost i kulturu* V, 2014). Kako sam već istakla, kandidatkinja se prva na našim prostorima počela baviti istraživanjem govornog akademskog diskursa, a posebno diskursom univerzitetnih predavanja, koji je, samo sporadično istraživani i na anglosaksonskom području. U tekstu o kojem govorimo predstavljeni su rezultati istraživanja usmiereni na kategoriju evaluativnih pridjeva, kojima se ukazuje na bitne aspekte navedenog diskursa. Istraživački korpus zasnivao se na predavanjima iz lingvistike

snimljenim na Univerzitetu Crne Gore, zatim transkribovanim i obrađenim kvantitativnom i kvalitativnom analizom iz perspektivne diskursa i korpusne lingvistike. Kao polazna osnova u kategorisanju evaluativnih pridjeva, korišćena je semantička podjela koju su uveli lingvisti Sveilz i Berkova. Učestalost evaluativnih pridjeva ispitivana je pomoću programa AntConc 3.2.1.w, a dobijeni rezultati kvalitativno su interpretirani. Pridjevi su razvrstani u nekoliko kategorija: pridjevi koji izražavaju relevantnost, zatim procjenu, odstupanje i estetsku privlačnost. Rezultati istraživanja pokazuju da se najčešće koriste evaluativni pridjevi kojima se izražava procjena, zatim oni koji izražavaju relevantnost, dok su na trećem mjestu oni koji izražavaju veličinu i odstupanje (po 14%). Najmanje frekventni su pridjevi koji se odnose na privlačnost. Značajno veću frekventnost od svih ispitivanih grupa imaju centralizovane realizacije u odnosu na njihove polarizovane varijante. Autorka zaključuje da je evaluacija prisutna u univerzitetkim predavanjima, ali nije prenaplašena, već je odlika neutralnija dimenzija. Kandidatkinja je, u navednim radovima, pokazala izuzetnu uspješnost u organizaciji i realizaciji jezičkog istraživanja, te analizi i tumačenju rezultata i, konačno, u izvođenju utemeljenih zaključaka.

Osim tri analizirana teksta, dr Branka Živković objavila je vrijedne radove u naučnim monografijama međunarodnog i nacionalnog značaja. Takođe, objavila je rad u međunarodnom časopisu indeksiranom na WoS listi (Q1), kao i u drugim međunarodnim časopisima. Kandidatkinja je učesnica više međunarodnih naučnih skupova i skupa na nacionalnom nivou, od čega je pet radova objavljeno u cjelini, a dva saopštenja štampana u izvodu. Tematika i sadržina ovih radova odnosi na engleski jezik, oblast – nauka o jeziku. Naučnoistraživački rad kandidatkinje dr Branke Živković obuhvata i uredništvo monografije međunarodnog značaja, kao i recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima i u zborniku radova sa nacionalne konferencije.

Stručna djelatnost kandidatkinje obuhvata lekturu, članstvo u udruženjima profesora jezika (ESSE, Društvo za primijenjenu lingvistiku, Udruženje anglista Crne Gore MONTESE, Crnogorsko udruženje tumača) i aktivnosti u Ispitnom centru Crne Gore gdje je bila angažovana kao obučeni ocjenjivač za maturske i stručne ispite i testove na takmičenjima iz engleskog jezika. Učesnica je stručnih konferencija (Britanski savjet, ELTAM) i predavač na seminarima. Članica je užeg projektnog tima, radnih grupa i predavač u više međunarodnih projekata, što je zaista bogat i dragocjen dio njene radne biografije. Takođe, učesnica je više programa obuke i seminara organizovanih u okviru navedenih projekata.

Uvidom u klasifikacionu bibliografiju, kao i pregledom i analizom priloženih radova, može se zaključiti da su naučnoistraživački rad kandidatkinje dr Branke Živković, tema doktorata, kao radno iskustvo u potpunosti vezani za naučnu oblast Anglistika – engleski jezik, koja procentualno obuhvata 25% od ukupnog broja časova opredijeljenih ovim konkursom, dok reference koje se odnose na oblast Anglistika – metodika nastave koja je konkursom zastupljena nedostaju. **Dr Branka Živković, u odnosu na svoj naučnoistraživački rad ispunjava uslove konkursa za izbor u akademsko zvanje za oblast Anglistika – engleski jezik, ali ne i za oblast Anglistika – metodika nastave koja je u navedenom konkursu zastupljena sa značajno većim brojem časova (75%).**

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Dr Marija Mijušković

Kandidatkinja dr Marija Mijušković primjenom najsavremenijih nastavnih metoda, tehnika i nastavnih sredstava, stalno inovira svoju nastavu, demonstrirajući tako studentima interaktivnu i aktivnu nastavu stranog jezika i najbolje puteve saznanja u oblastima koje predaje. Ona ostvaruje intenzivnu saradnju sa vaspitno-obrazovnim institucijama u kojima studenti izvode praksu, pružajući im najbolje mogućnosti za stasavanje u metodički kompetentne nastavnike engleskog jezika i književnosti. Kvalitet njenog pedagoškog rada u anketama studenata, u posljednjih pet godina, visoko je ocijenjen – od 4,69 do 5,00.

Dr Branka Živković

Kvalitet pedagoškog rada kandidatkinje dr Branke Živković u anketama studenata, u posljednjih pet godina, visoko je ocijenjen – od 4,14 do 5,00.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

Dr Marija Mijušković

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			27			83,2
2. UMJETNIČKI RAD			2			8
3. PEDAGOŠKI RAD			17			25
4. STRUČNI RAD						
UKUPNO			46			116,2

Dr Branka Živković

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD						102
2. UMJETNIČKI RAD						0
3. PEDAGOŠKI RAD						9
UKUPNO						111

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

(Jasan zaključak o ispunjenosti uslova za izbor u odgovarajuće zvanje i mišljenje, saglasno Mjerilima za izbor u zvanje)

Dr Branka Živković ispunjava uslove konkursa za izbor u akademsko zvanje u pogledu stepena obrazovanja u skladu sa *Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta Crne Gore*, kao i u dijelu naučnoistraživačke djelatnosti koja se odnosi na oblast Anglistika – engleski jezik predviđene *Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje* (2019). Međutim, nedostaju reference, tema doktorata, kao i iskustvo u odnosu na prvo navedenu oblast konkursa Anglistika – metodika nastave koja je obuhvaćena sa 75% časova predviđenih ovim konkursom.

Dr Marija Mijušković ispunjava sve predviđene uslove za izbor u akademsko zvanje u pogledu stepena obrazovanja u skladu sa *Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje* (2019), što znači da tematika njenog doktorata, naučnoistraživačkih referenci i iskustvo koje posjeduje u izvođenju nastave na predmetnim disciplinama koje su dio ovog konkursa, u potpunosti odgovaraju oblastima za koje se bira, tj. oblastima za koje je konkurs raspisan. **Zbog svega navedenog prednost dajem dr Mariji Mijušković i predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da kandidatkinju dr Mariju Mijušković, izabere u zvanje docenta.**

RECENZENT

Doc. dr Dušana Popović
Filološki fakultet, Nikšić

R E F E R A T

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Industrijski inženjering** na Mašinskom fakultetu

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 14.12.2020. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR JELENA ŠAKOVIĆ JOVANOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 18. 09. 1974. godine na Cetinju, gdje sam završila osnovnu školu i gimnaziju (programersko matematički smjer) sa odličnim uspjehom. Dobitnik sam nagrade "LUČA".

Školske 1993/94, upisala sam Mašinski fakultet u Podgorici, koji završavam 2000. godine, kao prvi student iz generacije i sa prosječnom ocjenom 8.61 (osam šezdeset jedan). Diplomski rad pod nazivom "Upravljanje zalihama" odbranila sam sa ocjenom 10. Bila sam korisnik stipendije "Željezara-Nikšić" za studente sa prosjekom iznad 8.5 u trajanju od tri godine.

Poslijediplomske studije sam upisala 2000. godine na smjeru Proizvodno mašinstvo, usmjerenje Upravljanje proizvodnim i poslovnim sistemima. Ispite na poslijediplomskim studijama sam položila sa prosječnom ocjenom 9.64. Magistarski rad pod nazivom "Primjena ICT na modeliranje kvantifikovanja aspekata životne sredine", javno sam odbranila 29.08.2005.godine.

Doktorsku disertaciju na temu: "Model unapređenja sistema upravljanja zaštitom životne sredine primjenom multisoftervera", odbranila sam 16.11.2009. godine na Mašinskom fakultetu u Podgorici. Za doktorsku disertaciju sam dobila međunarodnu nagradu TRIMO.

Međunarodnu saradnju i usavršavanje sam ostvarila kroz obuke od strane ISO međunarodne organizacije za standardizaciju, Slovenačkog SIQ, Njemačkog TÜV-u, kao i kroz boravke na Univerzitetu Evri u Parizu-Francuska, Mašinskom fakultetu u

Ljubljani-Slovenija, Mašinskom fakultetu u Pragu-Češka, Tehničkom univerzitetu u Beču i Institutu za mehatroniku u Beču. Kao član ili rukovodilac radnog tima, učestvovala sam u nacionalnim i međunarodnim naučnim projektima i brojnim stručnim i ostalim međunarodnim projektima (Tempus, Erasmus+, IPA, Cosme).

Moj dosadašnji naučno – istraživački rad rezultirao je objavljivanjem radova u međunarodnim časopisima i prezentacijama na međunarodnim i domaćim naučnim skupovima.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Radni odnos na Mašinskom fakultetu sam zasnovala 2000. godine u zvanju saradnika. U zvanje saradnika u nastavi izabrana sam 2006. godine na predmetima: Programiranje, Inženjerska ekonomija, Organizacija i menadžment, Organizacija i menadžment u saobraćaju.

Senat Univerziteta Crne Gore je na sjednici održanoj 30. 09. 2010. godine donio Odluku kojom sam izabrana u zvanje docenta za predmete: Programiranje, Proizvodni menadžment, Industrijska dinamika na Mašinskom fakultetu i Primjena računara u vrtiću na Filozofskom fakultetu.

U zvanje vanrednog profesora na predmetima Programiranje, Proizvodni menadžment, Održavanje, Industrijska dinamika na Mašinskom fakultetu u Podgorici i Primjena računara u vrtiću na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, sam izabrana Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-1337 od 16.05.2016. godine.

Pored nastave na ovim predmetima, izvodim nastavu i na drugim predmetima na Mašinskom fakultetu, na sva tri nivoa studija.

Pored angažovanja u nastavi i angažovanja u različitim komisijama, obavljam i poslove Rukovodioca studentskog programa Mašinstvo i Koordinatora za međunarodnu saradnju na Mašinskom fakultetu.

**KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA
KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA**

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	14,5
Broj referenci*broj bodova	/	/	/	1*7	1*2,5+ 1*5	
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		104.65
Broj referenci*broj bodova	1*6+1* 3+1*7+ 1*3,5+1 *3,5	7*4+8*2+ 2*4+4*2	1*0,75+ 10*0,5+ 6*0,35+ 1*0,3+5 *1,5+8* 0,75	/		
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		48.8
Broj referenci*broj bodova		9*0,65+4*0 ,5+1*0,4+9 *2+11*1	6*0,5+11*0 ,3+5*0,25+ 8*0,5			
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje			1.4.1.	1.4.2.		6
Broj referenci*broj bodova			6*1	/		
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.		5
Broj referenci*broj bodova		2*2	1*1			
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						178.95
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		14
Broj referenci*broj bodova	1*6+1* 3	1*5				
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.		
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						19
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga			4.1.1.	4.1.2.		
Broj referenci*broj bodova						

4.2. Urednik ili koeditor	4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	6
Broj referenci*broj bodova	1*6			
4.3. Stručni članak			4.3.1.	
Broj referenci*broj bodova				
4.4. Objavljeni prikazi			4.4.1.	
Broj referenci*broj bodova				
4.5. Popularno-stručni članci			4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova				
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost			4.6.1.	
Broj referenci*broj bodova			1*8+ 1*20	
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST				34

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1 NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST				
Autorske naučne monografije				
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja			UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vujović, A., Krivokapić, Z., Stefanović, M., Pešić, V. and Jovanović, J. (2018). <i>Integrated Lake Basin Management for Lake Skadar/Shkodra</i> . In: Barceló, D., Kostianov, A. (Ed.). <i>The Skadar/Shkodra Lake Environment – The Handbook of Environmental Chemistry</i> . Publisher: Springer, Cham – Switzerland. Vol. 80, pp. 447-457. ISBN: 978-3-319-99249-5 (print), 978-3-319-99250-1 (online) - Potvrda autora o autorstvu (drugi autor)	6	3	
Radovi u naučnim časopisima				
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju)			UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jovanović, J., Mijailović, Đ., Đorđević, A., Stefanović, M. (2020). <i>Application of Prototyping Microprocessor Board and Cloud System to Teach Industry 4.0 Concepts</i> , International Journal of Engineering Education, 36(3), pp. 929-939. ISSN 0949-149X.	10	10	
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa po Scopusovom rangiranju)			UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Saković Jovanović, J., Fragassa, C., Krivokapić, Z., Vujović, A. (2019). <i>Environmental Management Systems and Balanced Scorecard: An Integrated Analysis of the Marine Transport</i> , Journal of Marine science and Engineering, 7 (4), 119. ISSN 2077-1312.	8	8	
2.	Saković Jovanović, J., Vujadinović, R., Mitreva, E., Fragassa, C., Vujović, A. (2020). <i>The Relationship between E-Commerce and Firm Performance: The Mediating Role of Internet Sales Channels</i> , Sustainability, 12(17), 6993. ISSN 2071-1050.	8	8	
3.	Krivokapić, Z., Vučurević, R., Kramar, D., Saković Jovanović, J. (2020). <i>Modelling Surface Roughness in the Function of Torque When Drilling</i> , Metals, 10 (3), 337. ISSN 2075-4701.	8	2	
4.	Vujović, A., Krivokapić, Z., Stefanović, M., Jovanović, J. (2019). <i>Development of Expert System by using Logical Comparative Conclusion in the Function of Organizational Performance Improvement</i> , Technical Gazette, 26(2), pp. 373-380. ISSN 1330-3651.	8	2	
5.	Vujović, A., Jovanović, J., Krivokapić, Z., Peković, S., Soković, M., Kramar, D. (2017). <i>The relationship between innovations and quality management system</i> , Technical Gazette, 24(2), pp. 551-556. ISSN 1330-3651.	8	1.33	
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama			UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Saković Jovanović, J., Avdalović, P. Vujović, A., Krivokapić, Z. (2019). <i>Approach to the creation of a simulation management model based on an example of selected electric power system</i> , International Journal of Mechanical and Production Engineering (IJMPE), 7(9), pp. 69-74. ISSN 2320-2092.	4	4	
2.	Vujović, A., Bogdanović Vujović, M., Krivokapić, Z., Saković Jovanović, J. (2019). <i>Quality improvement of health care by applying of engineering methods and techniques</i> , International Journal of Mechanical and Production Engineering (IJMPE), 7(9), pp. 61-68. ISSN 2320-2092.	4	1	

3.	Vučijak, B., Pašić, M., Jovanović, J. , Idrizi, A., Xhevdet, T., Kurbanov, E., Bajrić, H., Kadrić, E., Gojković, R. (2018). <i>Practices in entrepreneurship education in South East Europe and Russia</i> , International Journal for Quality Research 12(3), pp. 741-756. ISSN 1800-6450.	4	0.44
4.	Mitreva, E., Taskov, N., Krivokapić, Z., Jovanović, J. (2018). <i>Building Partnership with Suppliers of Macedonian Companies</i> , Quality Access to Success, 19(163), pp. 43-47. ISSN 1582-2559.	4	1
5.	Jovanović, J. , Krivokapic, Z., Vujovic, A., Avdalovic, P. (2017). <i>Correlation between Knowledge Management and Standard ISO 9001</i> , International Scientific Journal Innovation - Innovations in discrete productions, 5(2), pp. 52-57. ISSN: 1314-8907	4	4
6.	Mitreva, E., Taskov, N., Krivokapić, Z., Jovanović, J. (2017). <i>The key to Macedonian competitiveness success</i> , Quality access to success, 18 (161), pp. 59-64. ISSN 1582-2559.	4	1
7.	Jovanović, J. , Krivokapić, Z., Vujović, A., Cvetić, T. (2016). <i>Evaluation of quality of life of students</i> , International Journal for Quality Research, 10(4), pp. 813-822. ISSN 1800-6450.	4	4
8.	Vujović, A., Krivokapić, Z., Grujičić, R., Jovanović, J. , Pavlović, A. (2016). <i>Combining FEM and Neural networking in the design of optimization of traditional Montenegrin chair</i> , FME Transactions, 44(4), pp. 374-379. ISSN 1451-2092.	4	1
9.	Vujović, A., Krivokapić, Z., Jovanović, J. , Kijanović, G. (2016). <i>Production Optimization Using Agent-Based System</i> , International Journal for Quality Research, 10(1), pp. 193-204. ISSN 1800-6450.	4	1.33
10.	Stanovčić, T., Bačović, M., Peković, S., Jovanović, J. , Savović, I. (2016). <i>The Role Of Human Resource Practices On Profits Generated By The Innovations: The Role Of Top Management Support And Regularity Of Employees Meetings</i> , International Journal for Quality Research, 10(4), pp. 839-846. ISSN 1800-6450.	4	1
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Vujović A., Šaković Jovanović J. , Vukčević M., Martić S. (2020). <i>Unapređenje kvaliteta obrazovanja kroz prizmu ISO 9001 i ISO 21001</i> , Kvalitet i izvrsnost, 7-8, pp. 27-30. ISSN 2217-852X.	2	1
2.	Krivokapić, Z., Jovanović, J. , Vujović, A. (2020). <i>Uporedna analiza značajnosti ličnih osobina provjerivača i principa provjere u skladu sa standardom ISO 19011:2018</i> , Kvalitet i izvrsnost, 5-6, pp. 28-33. ISSN 2217-852X.	2	1
3.	Vujović, A., Šaković Jovanović J. , Krivokapić, Z. (2019). <i>Poboljšavanje kvaliteta u visokom obrazovanju primenom studije praćenja</i> , Kvalitet i izvrsnost, 5-6, pp. 44-47. ISSN 2217-852X	2	1
4.	Krivokapić, Z., Jovanović, J. , Vujović, A. (2018). <i>Sertifikacija sistema menadžmenta – isto ili.... Kvalitet & izvrsnost</i> , 7-8, pp. 15-17. ISSN 2217-852X.	2	1
5.	Krivokapić, Z., Vujović, A., Jovanović, J. (2018). <i>Da li je kvalitet u krizi? Kvalitet i izvrsnost</i> , 1-2, pp. 41-45. ISSN 2217-852X.	2	0.66
6.	Jovanović, J. , Krivokapić, Z., Vujović, A. (2016). <i>Analiza inovativnosti u organizacijama koje zadovoljavaju HACCP principe</i> , Kvalitet i izvrsnost, 1-2, pp. 34-37. ISSN 2217-852X.	2	2
7.	Vujović, A., Perović, M., Krivokapić, Z., Jovanović, J. (2016). <i>Trendovi razvoja industrijskog inženjeringa – put ka održivom razvoju</i> , Kvalitet & izvrsnost, 7-8, pp 38-44. ISSN 2217-852X.	2	0.5
8.	Jovanović, J. , Miličević, V. (2016). <i>Pristup upravljanju održavanjem kao jednom od ključnih makro procesa u Termoelektrani Pljevlja</i> , Kvalitet i izvrsnost, 7-8, pp. 60-63. ISSN 2217-852X.	2	2
9.	Jovanović, J. , Krivokapić, Z., Vujović, A. (2016). <i>Ocjena značajnosti uticaja na životnu sredinu primenom neuronskih mreža i AHP</i> , Analitički hijerarhijski proces. Primena u energetici, zaštiti radne i životne sredine i obrazovanju, Istraživačko razvojni centar „Alfatec“, pp. 115-132, ISBN 978-86-80616-00-1.	2	2
10.	Jovanović, J. , Krivokapić, Z., Vujović, A. (2015). <i>Sistem menadžmenta zaštitom životne sredine u duhu standarda iso 14001: 2015</i> , Kvalitet i izvrsnost, 9-10, pp. 57-59. ISSN 2217-852X.	2	2
11.	Vujović, A., Perović, M., Krivokapić, Z., Jovanović, J. (2015). <i>Razvoj inženjeringa. uloga i značaj u savremenim poslovnim sistemima</i> , Kvalitet i izvrsnost, 9-10, pp. 72-77. ISSN 2217-852X, 9-10.	2	0.5
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Avdalović, P., Šaković Jovanović, J. , Peković, S., Vujović, A., Krivokapić, Z. (2019). <i>ISO 9001:2015 as a framework for creation of a simulation model for business processes</i> . In: Proceedings of the International Conference of Experimental and Numerical Investigations and New Tehnologies, CNNTech 2019, Zlatibor, Srbija, 3-5.07.2019, pp. 427-442. ISBN 978-3-030-30852-0.	2	1

2.	Saković Jovanović, J., Peković, S., Bošković, B. (2019). The State of Service Related Competences in Montenegro, In: Proceedings of the Entrenova – Enterprise Research Innovation Conference, 12-14. 09. 2019, Rovinj, Hrvatska, 5(1), pp. 340-347, ISBN 1849-7950.	2	2
3.	Jovanović, J., Avdalović, P., Krivokapić, Z., Vujović, A. (2018). AHP method application in the correlation analysis of knowledge management and requirements of ISO 9001:2015. In: Proceedings of 34th International Scientific Conference on Economic and Social Development – XVIII International Social Congress (ISC-2018), Moscow, Rusia, 18-19. 10. 2018. pp. 147-155. ISSN 1849-7535.	2	2
4.	Vujović, A., Krivokapić, Z., Jovanović, J., Bogdanović, M. (2018). Application of robots in the function of improvement of quality of medical services. In: Proceedings of 34th International Scientific Conference on Economic and Social Development – XVIII International Social Congress (ISC-2018), Moscow, Rusia, 18-19. 10. 2018. pp. 1-10. ISSN 1849-7535.	2	0.66
5.	Krivokapić, Z., Jovanović, J., Simović, S. (2018). Sistemi upravljanja bezbjednošću drumskog saobraćaja – ISO 39001, XX Naučno stručni skup: Sistem kvaliteta uslov za uspješno poslovanje i konkurentnost, 28-30.11.2018, Kopaonik, Srbija, str. 223-231. ISBN 978-86-80164-07-6.	2	1
6.	Vujović, A., Grujičić, R., Anđić, B., Krivokapić, Z., Grujičić, S., Jovanović, J., (2018). Development of the Multi-Criteria Evaluation Model. In: Proceeding of 2nd International Conference on Education, Management and Applied Social Science (EMASS 2018), Wuhan, Kina, 7-8. 02. 2018. pp. 154-160. ISBN 978-1-60595-543-8.	2	0.33
7.	Jovanović, J., Krivokapić, Z., Vujović, A. (2018). Approach of the entrepreneurship development at the University of Montenegro, In: Proceedings of 4th international scientific conference, COMETA2018 - Conference on Mechanical Engineering Technologies and Applications, 27-30.11.2018. East Sarajevo-Jahorina, RS, BIH, pp. 747-753. ISBN 978-99976-719-4-3.	2	2
8.	Peković, S., Jovanović, J., Krivokapić, Z., Vujović, A. The State of Entrepreneurship and Innovativeness in Montenegro. In: Proceedings of Entrenova – Enterprise Research Innovation Conference, Dubrovnik, Croatia, 7-9. 09. 2017. Dubrovnik, Hrvatska, 3(1), pp. 437- 445. ISSN 1849-7950	2	1
9.	Peković S., Jovanović J., Bačović M., Stanovčić T. (2016). The relationship between quality management and firm performance: the case of in developing countries, In: Proceedings of ICQME 2016, Petrovac 28-30. 09. 2016. Crna Gora, pp. 318-339, ISBN 978-9940527-495.	2	1
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jovanović, J., Peković, S., Krivokapić, Z., Vujović, A. (2016). Development of innovations in Montenegrin Organizations, In: Book of abstracts of the Entrenova – Enterprise Research Innovation Conference, 8-9.09. 2016. Rovinj, Hrvatska, 2(1), pp. 28-30, ISSN 1849-7969	0.5	0.5
2.	Peković, S., Bačović, M., Jovanović, J., Stanovčić, T. (2016). Quality Management Practices and Inventory Days: The Contingency approach, In: Book of abstracts of the Entrenova – Enterprise Research Innovation Conference, 8-9.09. 2016. Rovinj, Hrvatska, 2(1), pp. 94-96, ISSN 1849-7969.	0.5	0.16
Stručne monografije i knjige		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
S6 Stručna knjiga izdata kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jovanović, J., Vujović, A., Krivokapić, Z., Peković, S., Kramar, D., Soković, M. (2015). Inovacije i inovativnost, SaTCIP: Vrnjačka Banja, 127 strana, ISBN: 978-86-6075-057-2.	1	0.16
2.	Bertoncelj, A., Bervar, M., Jovanović, J., Krivokapić, Z., Meško, M., Naraločnik, A., Nastav, B., Peković, S., Roblek, V., Stanovčić, T., Trnavčević, A., Vujović, A. (2015). Održivi razvoj-Ekonomski, društveni i aspekti životne sredine, SaTCIP: Vrnjačka Banja, 262 strane, ISBN: 978-86-6075-058-9.	1	0.08
Uređivačka i recenzentska djelatnost		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
R9 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate u inostranstvu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Aleksić, A., Nestić, S., Savković, M., Mijović, N., Komatina, N., Cvetić, T. (2020). Osnovi preduzetničkog menadžmenta i ekonomije, Fakultet inženjerskih nauka u Kragujevcu, Srbija. Odluka o imenovanju recenzenta br. 01-1/1697-27 od 18.06.2020. godine. Recenzija od 25.06.2020. godine.	0.5	0.5
2.	Marić, B., Medaković, V., Moljević, S. (2020). Upravljanje remontom tehničkih sistema uz podršku softvera za upravljanje projektima, Mašinski fakultet, Univerzitet u Istočnom Sarajevu. Odluka o imenovanju recenzenta br. 1309-C/20 od 11.11.2020. godine. Recenzija od 25.11.2020. godine.	0.5	0.5
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Journal of Marine Science and Engineering, ISSN 2077-1312 (2020) – jedna recenzija	2	2
2.	Sustainability, ISSN 2071-1050, (2020) – jedna recenzija	2	2
3.	Technical Gazette, ISSN: 1330-3651, (2020) – jedna recenzija	2	2

R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Periodicals of Engineering and Natural Sciences, ISSN 2303-4521, (2020) – jedna recenzija	0.5	0.5
2.	International Journal for Quality Research, ISSN: ISSN 1800-6450, (2019) – jedna recenzija	0.5	0.5
R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Cometa - Conference on Mechanical Engineering Technologies and Application, 26-28. 11. 2020, Jahorina, BIH (2020) – 3 rada	0.2	0.6
2.	Cometa - Conference on Mechanical Engineering Technologies and Application, 27 – 30. 11. 2018, Jahorina, BIH (2018) – 1 rad	0.2	0.2
3.	Qfest – Quality Fest 2017, 26-28. 10. 2017, Jahorina, BIH (2017) – 5 radova	0.2	1
4.	Cometa - Conference on Mechanical Engineering Technologies and Application, 7-9.12.2016, Jahorina, BIH (2016) – 2 rada	0.2	0.4
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Bilateralni projekat: Razvoj modela za poboljšavanje performansi poslovnih procesa primjenom benchmarkinga na primjeru inovativnosti, između Univerziteta Goce Delčev, Štip i Univerziteta Crne Gore, Mašinski fakultet Podgorica, 2016/2017. god	4	4
I10 Rukovođenje međunarodnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Bilateralni projekat: Istraživanje razvoja preduzetništva i preduzetničkih kompetencija u inženjerstvu između Mašinskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani i Mašinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, 2021/2022. god	6	6
2.	Erasmus + Rebus - REady for BUSiness - Integrating and validating practical entrepreneurship skills in engineering and ICT studies. Univerzitet Crne Gore Mašinski fakultet. Broj projekta: 573664-EPP-1-2016-BA-EPPKA2-CBHE-JP. Lokalni koordinator.	6	6

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST			
Udžbenici			
P2 Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Jovanović J., Perović, M. (2015). <i>Proizvodni menadžment</i> . Univerzitet Crne Gore - Mašinski fakultet, Podgorica, 2015, 171 strana, ISBN 978-9940-527-42-6.	4	4
2.	Krivokapić, Z., Jovanović, J., Vujović, A., Peković, S. (2016). <i>Kvalitet u turizmu</i> . Univerzitet Crne Gore - Mašinski fakultet, 290 strana. ISBN: 978-9940-527-47-1.	4	2
P8 Gostujući profesor na univerzitetima u okruženju koji nisu rangirani u prvih 500		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	University Goce Delčev – Faculty of tourism and business logistics, Skopje, Macedonia (2018)	2	2
Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)			
P9 Na doktorskim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Doktorska disertacija: <i>Upravljanje poslovnim procesima elektroenergetskih organizacija na bazi prediktivnog simulacionog sistema</i> , kandidat Petar Avdalović, Odluka br. 03-665/3 od 16.05.2016. godine.	4	4
P11 Na specijalističkim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Darko Voinović (08/16), <i>Održavanje sistema za vodosnabdijevanje doo "Vodovod i kanalizacija</i> , specijalistički rad, decembar 2017.	1	1
2.	Veljko Miličević (07/15), <i>Upravljanje održavanjem u Termoelektrani Pljevlja</i> , specijalistički rad, oktobar 2016.	1	1
3.	Dragan Joksimović (08/15), <i>Upravljanje rezervnim djelovima u funkciji održavanja u Termoelektrani Pljevlja</i> , specijalistički rad, decembar 2016.	1	1
P17 Kvalitet pedagoškog rada		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	U skladu sa Odlukom Vijeća Mašinskog fakulteta u Podgorici, broj 2706 od 24.12.2020. godine	do 5	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	52	185	98.61	277.56
2 STRUČNI RAD	3	31	6.24	40.24
3. PEDAGOSKI RAD	8	12	20	39
UKUPNO	63	228	124.85	356.8

PREGLED NAJVAŽNIJIH NAUČNIH DJELA PROF. DR JELENE ŠAKOVIĆ JOVANOVIĆ

- Jovanović, J., Krivokapić, Z.** (2006). *The Application of an Atypical Neural Network when Quantifying the Modeling of Environmental Aspects*, Journal of Mechanical Engineering, 52(6), 392-403. ISSN 0039-2480.
- Diaye, M., **Jovanović, J.**, Krivokapic, Z., Pekovic, S., Vujovic, A., (2008). *Difficulties in ISO 9001 implementation in Manufacturing and Service Organizations: Empirical Evidence from Serbia-Montenegro*, International Journal for Quality Research, 2(1), pp. 35-40. ISSN 1800-6450
- Sokovic, M., **Jovanović, J.**, Krivokapić, Z., Vujović, A. (2009). *Basic Quality Tools in Continuous Improvement Process*. Journal of Mechanical Engineering, 55 (5), pp. 1-9. ISSN 0039-2480
- Jovanović, J.** (2020). *Upravljanje zaštitom životne sredine primjenom sistema strateškog menadžmenta – Balanced Scorecard*, poglavlje u monografiji Upravljanje lancima snabdijevanja: Multidisciplinarni pristup unapređenju performansi, Fakultet inženjerskih nauka, Univerzitet u Kragujevcu, pp. 263-284, ISBN 978-86-86663-89-4.
- Jovanović, J.**, Krivokapic, Z., Vujovic, A. (2013). *Evaluation of environmental impact using backpropagation neural network*, Kybernetes, 42(5), pp. 698-710. ISSN 0368-492X.
- Jovanović, J.**, Kafel, P., Krivokapić, Z., Vujović, A. (2013). *Procjena nivoa zrelosti primjenom alata za samoocjenjivanje*, Kvalitet & izvrsnost, II (1-2), str 28-31. ISSN 2217-852X
- Jovanović, J.**, Shah, H., Vujović, A., Krivokapić, Z. (2014). *Application of MCDM methods in evaluation of environmental impacts*, International Journal for Quality Research, 8 (4), pp. 517-532, ISSN 1800-6450.
- Jovanović, J.**, Krivokapić, Z., Vujović, A. (2015). *Sistem menadžmenta zaštitom životne sredine u duhu standarda iso 14001: 2015*, Kvalitet i izvrsnost, 9-10, pp. 57-59. ISSN 2217-852X
- Vujovic, A., **Jovanović, J.**, Krivokapić, Z., Peković, S., Soković, M., Kramar, D. (2017). *The relationship between innovations and quality management system*, Technical Gazette, 24(2), pp. 551-556. ISSN 1330-3651.
- Vujović, A., Krivokapić, Z., Stefanović, M., Pešić, V. and **Jovanović, J.** (2018). *Integrated Lake Basin Management for Lake Skadar/Shkodra*. In: Barceló, D., Kostianov, A. (Ed.). *The Skadar/Shkodra Lake Environment – The Handbook of Environmental Chemistry*. Publisher: Springer, Cham _ Switzerland. 80, pp. 447-457. ISBN: 978-3-319-99249-5 (print), 978-3-319-99250-1 (online)
- Avdalović, P., **Šaković Jovanović, J.**, Peković, S., Vujović, A., Krivokapić, Z. (2019). *ISO 9001:2015 as a framework for creation of a simulation model for business processes*. In: Proceedings of the International Conference of Experimental and Numerical Investigations and New Tehnologies, CNNTech 2019, Zlatibor, Srbija, 3-5.07.2019, pp. 427-442. ISBN 978-3-030-30852-0.
- Šaković Jovanović, J.**, Fragassa, C., Krivokapić, Z., Vujović, A. (2019). *Environmental Management Systems and Balanced Scorecard: An Integrated Analysis of the Marine Transport*. Journal of Marine science and Engineering, 7 (4), 119. ISSN 2077-1312.
- Jovanović, J.**, Mijailović, Đ., Đorđević, A., Stefanović, M. (2020). *Application of Prototyping Microprocessor Board and Cloud System to Teach Industry 4.0 Concepts*, International Journal of Engineering Education, 36(3), pp. 929-939. ISSN 0949-149X.
- Šaković Jovanović, J.**, Vujadinović, R., Mitreva, E., Fragassa, C., Vujović, A. (2020). *The Relationship between E-Commerce and Firm Performance: The Mediating Role of Internet Sales Channels*, Sustainability, 12(17), 6993. ISSN 2071-1050.

IZVEŠTAJ RECENZENTA

I OCENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu dokumentacije dostavljene na konkurs za izbor u akademsko zvanje za oblast Industrijski inženjering konstatujem da je dr Jelena Šaković Jovanović završila Mašinski fakultet 2000. godine, stekla zvanje najprije magistra tehničkih nauka 2005. godine a zatim i doktora tehničkih nauka 2009. godine nakon čega je izabrana najprije u zvanje docenta a zatim i vanrednog profesora Univerziteta Crne Gore. Na bazi gore navedenih podataka kao i uslova definisanih Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, konstatujem da kandidat ispunjava sve formalne i pravne uslove u pogledu stepena obrazovanja, za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Nakon prethodnog izbora u akademsko zvanje, dr Jelena Šaković Jovanović, ostvaruje značajne rezultate u naučnoistraživačkoj oblasti, koji predstavljaju prirodni nastavak i nadogradnju prethodno postignutih rezultata. Oblast njenog istraživanja je Industrijski inženjering sa posebnim osvrtom na analizu i primjenu metoda i tehnika iz oblasti multikriterijumskog odlučivanja, menadžmenta performansama, neuralnih mreža i integrisanih sistema menadžmenta. Kandidatkinja uspijeva da na sistematičan način ostvari sinergiju gore navedenih podoblasti što rezultira relevantnim rezultatima koji su svrsishodni i naučno utemeljeni. Kandidatkinja svoj rad bazira na primjeni savremenih metoda i tehnika na podacima pretežno dobijenim u ambijentu realnog eksperimenta, što obezbjeđuje praktičnu primjenljivost i aktuelnost dobijenih rezultata. Validaciju svog naučnoistraživačkog rada, kandidatkinja ostvaruje kroz učešće na brojnim konferencijama u zemlji i inostranstvu, ali i kroz objavljivanje radova u međunarodnim časopisima.

Radovi pod rednim brojevima Q2-1, Q2-2, Q2-4, K2-9 ukazuju na njeno interesovanje i zapažene rezultate u oblasti menadžmenta performansama konkretno u dijelu istraživanja različitih modela menadžmenta performansama ali i istraživanja uticajnih elemenata na unapređenje poslovnih performansi. Primjena metoda multikriterijumskog odlučivanja je u radu Q2-1 zastupljena u izboru najpovoljnijeg modela upravljanja a u radu Q2-9 u dijelu utvrđivanja jačine korelacije između oblasti standarda sistema menadžmenta kvalitetom i poslovne izvrsnosti.

Istakao bih i rad pod rednim brojem Q1-1 u kojem se ukazuje na neophodnost uvođenja inovacija u edukaciji budućih inženjera u smislu pripreme za prilagodjavanje trendovima koje nosi Industrija 4.0. U radu je sprovedeno istraživanje na uzorku od 76 studenata koji su učestvovali u rešavanju izabranih realnih problema, primjenom ICT-a dobijajući na taj način ne samo teorijsko već i praktično primjenljivo i duboko utemeljeno znanje. Dobijene povratne informacije u smislu zadovoljstva studenata i funkcionalnosti znanja u različitim sferama ukazuju na neophodnost primjene savremenih metoda i ICT u svrhu edukacije i pripreme budućih inženjera za tržište rada.

Značaj primjene ekspertnih sistema i vještačkih neuralnih mreža i njihova primjenljivost u različitim realnim problemima je tema koja je obrađena u radovima Q2-4, Q5-8 i Q6-9. U radu Q6-9 je korišćena Feed Forward Beckrpopagation neuronska mreža koja je trenirana na velikom setu podataka u cilju predviđanja izlaznih rezutata. Za potrebe treniranja neuronske mreže i uspostavljanja matematičkih korelacija ulaznih veličina korišćen je Java programski jezik.

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Jelena Šaković Jovanović je završila Mašinski fakultet Univerziteta Crne Gore 2000. godine nakon čega nastavlja magistarske a zatim i doktorske studije. Magistarski rad je odbranila 2005. godine na Mašinskom fakultetu u Podgorici. Doktorsku disertaciju je na istom fakultetu odbranila 2009. godine. Uvidom u uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja kao i na bazi uvida u biografske podatke kandidatkinje i dostavljenih dokaza, zaključujem da dr Jelena Šaković Jovanović ispunjava sve formalne i suštinske uslove u pogledu stepena obrazovanja, za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Na osnovu analize klasifikacione bibliografije i priloženih radova, može se zaključiti da je naučnoistraživačka aktivnost dr Jelene Šaković Jovanović veoma plodna i vezana za oblast Industrijski inženjering. Kvalitet njenog rada pokazuje izuzetan opus radova nakon prethodnog izbora od kojih 7 u kategorijama Q1, Q2 i M2. Iz priložene bibliografske dokumentacije dr Jelene Šaković Jovanović, vidi se da ona svoj naučnoistraživački kapacitet potvrđuje objavljivanjem u brojnim naučnoistraživačkim časopisima i na skupovima kako međunarodnog tako i domaćeg karaktera.

Od imponzantnog opusa naučnoistraživačkog rada kandidatkinje, izdvojio bih rad Q2-1 orijentisan na definisanje i izbor najpovoljnijeg modela za upravljanje organizacijom koji obuhvata i metriku orijentisanu na zaštitu životne sredine. U radu su prikazani modeli bazirani na strateškom sistemu menadžmenta performansama - Balanced Scorecard izgrađeni u softverskom programu QPR a koji su ocenjivani primjenom AHP metode multikriterijumskog odlučivanja u softverskom programu Expert Choice. Ova metoda multikriterijumskog odlučivanja je korišćenja u radovima Q2-4, Q6-9, K2-3 koji se odnose na izgradnju ekspertnog sistema, ocjenu značajnosti aspekata životne sredine i utvrđivanje korelacije menadžmenta znanjem i zahtjeva standarda sistema menadžmenta.

Radovi Q2-5, Q5-2, Q5-5, Q5-7, Q6-1 su orijentisani na istraživanje korelacije kvaliteta i različitih aspekata značajnih za održivi razvoj organizacije kao i na analizu mogućnosti unapređenja kvaliteta poslovnih procesa sa aspekta najbolje svjetske prakse utemeljene u različitim sistemima menadžmenta i uz primjenu različitih metoda i tehnika. U radu Q2-3 se sprovodi poređenje rezultata dobijenih eksperimentalnim putem sa rezultatima modela na bazi vještačkih neuralnih mreža i modela regresione analize i ukazuje na značaj primjene vještačkih neuralnih mreža. Dr Jelena Šaković Jovanović je i autor dijela naučne monografije M2-1 kod renomiranog međunarodnog izdavača Springer. Ovo poglavlje je orijentisano na analizu mogućnosti razvoja integrisanog sistema menadžmenta kvalitetom u funkciji ostvarivanja dobiti za širi spektar zainteresovanih strana sa aspekta procesnog, sistemskog i integralnog pristupa u upravljanju sistemima menadžmenta kvalitetom.

Kandidatkinja aktivno učestvuje i u naučnoistraživačkim projektima kako kao rukovodilac tako i kao član radnog tima. Značajna je njena aktivnost u recenziranju knjiga studentskog karaktera i u recenziranju radova za međunarodne časopise i konferencije.

Imajući u vidu navedeno, konstatujem da dr Jelena Šaković Jovanović, u pogledu naučnoistraživačke sposobnosti ispunjava sve predviđene uslove za izbor u zvanje redovnog profesora.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Jelena Šaković Jovanović je u prethodnom periodu izvodila nastavu na predmetima koji pripadaju oblasti Industrijski inženjering. U dosadašnjem radu je pokazala visok nivo sposobnosti i želje da efikasno prenosi znanje na studente, da im pomaže pri izradi završnih radova, ispoljavajući visok nivo pedagoške osposobljenosti što je i potvrđeno od strane Vijeća Mašinskog fakulteta. Od izbora u zvanje vanrednog profesora, kao autor/koautor je objavila dva univerzitetska udžbenika: Proizvodni menadžment i Kvalitet u turizmu i imala predavanje na inostranom univerzitetu. Značajni su i njeni rezultati u dijelu angažovanja kao mentora. Na bazi navedenog ali i kroz

Jedan dio radova je orjentisan na kvalitet, sisteme menadžmenta i inovacije kao npr radovi pod rednim brojevima Q2-5, Q6-6, K2-1, koji ukazuju na njeno interesovanje za praćenje savremenih trendova pružajući doprinos u dijelu definisanja pravaca za unapređenja koja vode održivom razvoju i kontinuitetu poslovanja.

Potvrda kvaliteta naučnoistraživačkog rada je angažovanje kandidatkinje u međunarodnim naučnoistraživačkim projektima i povjerenje koje joj je ukazano da recenzira knjige studentskog karaktera i radove pripremljene za međunarodne časopise i konferencije.

Gore navedena obrazloženja ukazuju na zaključak da kandidatkinja dr Jelena Šaković Jovanović u dijelu naučnoistraživačke djelatnosti ispunjava sve uslove za izbor u zvanje redovnog profesora.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

O kvalitetu pedagoške delatnosti kandidata dr Jelene Šaković Jovanović, može se govoriti sa više aspekata. Dva univerzitetska udžbenika u ulozi autora/koautora, predavanje na inostranom univerzitetu, mentorstvo ali i ocjena kvaliteta pedagoškog rada su dovoljan pokazatelj kvaliteta pedagoške osposobljenosti. Ukupni broj bodova ali i broj bodova od poslednjeg izbora u ovoj kategoriji, ukazuju na privrženost kandidata i njenu punu osposobljenost za pedagoški rad. U skladu sa prethodno navedenim, može se zaključiti da u pogledu pedagoške osposobljenosti, dr Jelena Šaković Jovanović zadovoljava uslove za izbor u zvanje redovnog profesora.

ANALIZA STRUČNOG RADA

U periodu od prethodnog izbora u akademsko zvanje, kandidat pokazuje i angažovanje u oblasti stručnog rada o čemu govori učešće u međunarodnim projektima i objavljivanje stručnih knjiga.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	133	52	185	178.95	98.61	277.56
3. PEDAGOŠKI RAD	28	3	31	34	6.24	40.24
4. STRUČNI RAD	4	8	12	19	20	39
UKUPNO	165	63	228	231.95	124.85	356.8

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na bazi uslova definisanih Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, kao i na bazi prethodno iznesenih stavova o biografiji i bibliografiji kandidata, zaključujem da su stečeni svi uslovi da se dr Jelena Šaković Jovanović promovise u zvanje redovnog profesora Univerziteta Crne Gore.

S obzirom da je kandidat ostvario veoma dobre rezultate u sve tri ocenjivane kategorije, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Vijeću Mašinskog fakulteta u Podgorici i Senatu Univerziteta Crne Gore da kandidata dr Jelenu Šaković Jovanović **izabere u zvanje redovnog profesora** za oblast Industrijski inženjering.

RECENZENT

Prof. dr Miladin Stefanović
Redovni profesor Univerziteta u Kragujevcu
Fakultet inženjerskih nauka - Kragujevac

direktnu višegodišnju saradnju sa dr Jelenom Šaković Jovanović, mišljenja sam da pokazuje punu pedagošku osposobljenost.

ANALIZA STRUČNOG RADA

U oblasti stručnog rada dr Jelena Šaković Jovanović je takođe pokazala rezultate kako učešćem u međunarodnim projektima, tako i objavljivanjem stručnih knjiga.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKIRAD	133	52	185	178.95	98.61	277.56
3. PEDAGOŠKI RAD	28	3	31	34	6.24	40.24
4. STRUČNI RAD	4	8	12	19	20	39
UKUPNO	165	63	228	231.95	124.85	356.8

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u priloženu dokumentaciju, na bazi gore iznijetih činjenica i dugogodišnje saradnje sa dr Jelenom Šaković Jovanović, izražavam ubjedenje da kandidatkinja ispunjava sve predviđene uslove za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora. Analizom dostavljene dokumentacije lako je uočljivo da kandidatkinja pokazuje uspjehe kako u naučno-istraživačkom tako i u pedagoškom i stručnom radu.

Sa velikim zadovoljstvom predlažem Vijeću Mašinskog fakulteta u Podgorici i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Jelenu Šaković Jovanović **izabere u zvanje redovnog profesora** za oblast Industrijski inženjering.

RECENZENT

Prof. dr Zdravko Krivokapić
Redovni profesor Univerziteta Crne Gore
Mašinski fakultet Podgorica

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Prof. dr Jelena Šaković Jovanović je diplomirala 2000. godine, magistrirala 2005. godine i odbranila doktorsku disertaciju 2009. godine na Mašinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. U zvanje docenta izabrana je 2010. godine a u zvanje vanrednog profesora 2016. godine. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju a na osnovu Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, Statuta Univerziteta Crne Gore i Uslova i kriterijuma za izbor u akademska zvanja, može se jasno zaključiti da kandidatkinja ispunjava sve uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Prof. dr Jelena Šaković Jovanović je u periodu od izbora u zvanje vanrednog profesora 2016. godine ostvarila značajne rezultate u naučnoistraživačkom radu objavivši, između ostalog, šest radova u međunarodnim časopisima u oblastima Q1 i Q2 kao i jedno poglavlje u monografiji međunarodnog značaja.

Na osnovu analize dostavljene klasifikacione bibliografije i priloženih dokaza, navodim da kandidatkinja svoja istraživanja sprovodi u oblasti Industrijskog inženjeringa (a što je i moja oblast rada) sa afinitetom ka identifikaciji mogućnosti poboljšavanja organizacionih performansi, primjeni metoda višekriterijskog odlučivanja, metoda i tehnika kvaliteta, uspijevajući da izvrši verifikaciju i validaciju rezultata u realnim poslovnim sistemima i procesima proizvodnih i uslužnih organizacija. Kao primjer izdvajam

rad Q2-1 u kojem se analiziraju prednosti i nedostaci različitih modela strateškog sistema menadžmenta performansama baziranih na realnim podacima i vrši izbor najpovoljnijeg rešenja primjenom AHP metode višekriterijskog odlučivanja. Organizacione performanse, faktori koji na njih utiču i pristupi za njihovo poboljšavanje u poslovnim sistemima su problematika i radova označenih sa Q2-2, Q2-4, K2-9.

Vrlo kvalitetni i značajni su i radovi Q5-1 i K2-1 orijentirani na analizu i modeliranje poslovnih procesa sa ciljem istraživanja mogućnosti kreiranja prediktivnog simulacionog modela koji bi omogućio efikasnije i efektivnije upravljanje poslovnim sistemima. Ovakav model bi integrirao sve aspekte rada složenog poslovnog sistema (tehničko-tehnološke, ekonomske, ekološke, regulatorne), čime bi se stvorila osnova za vršenje eksperimenta u svrhu predviđanja stanja tog sistema i donošenje objektivnih i nepristranih poslovnih odluka.

Kandidatkinja je i autor radova koji se bave istraživanjem inovacija i inovativnosti u poslovnim sistemima Q2-5, Q5-10, K2-8, K4-1. Poticanje inovacija u cilju poboljšanja ovom performansi vodi održivom razvoju organizacije i kontinuitetu poslovanja.

Posebno bih izdvojio rad označen sa Q5-3, koji je objavljen kao rezultat istraživanja na projektu REBUS od strane predstavnika partnerskih organizacija Zapadnog Balkana i Rusije. REBUS projekt je i dio okvira našeg zajedničkog rada, jer sam za taj projekt bio međunarodni projekt koordinator, dok je prof. dr Jelena Šaković Jovanović bila rukovodilac za Univerzitet Crne Gore i postizala vrhunske rezultate te dala ogroman doprinos uspjehu projekta. U radu su prikazani rezultati sveobuhvatnog istraživanja o statusu poduzetničkog učenja u partnerskim zemljama i data usporedna analiza dobivenih rezultata na osnovu kojih su generirane i preporuke za unapređenja na ovom polju, naročito u dijelu edukacije studenata.

Osim brojnih radova na međunarodnim konferencijama, dr Jelena Šaković Jovanović je od prethodnog izbora ostvarila učešće u međunarodnim projektima, kao rukovodilac i član projektnog tima. Također je ostvarila zapažene rezultate i kao recenzent knjiga i radova za međunarodne časopise i konferencije.

Sve navedeno nedvosmisleno ukazuje da dr Jelena Šaković Jovanović u oblasti naučnoistraživačkog rada ispunjava sve potrebne uslove za izbor u zvanje redovnog profesora na Univerzitetu Crne Gore.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Osam navedenih referenci ostvarenih u ovoj kategoriji pokrivaju sve neophodne aspekte kvaliteta pedagoške djelatnosti, od mobilnosti nastavnika, pisanja udžbenika, mentorstva, ali i odlične ocjene od strane korisnika – prije svega studenata, ali i fakultetskog Vijeća. Značajan doprinos u ovoj kategoriji predstavlja udžbenik Proizvodni menadžment, koji ovu problematiku studiozno analizira. Na osnovu ličnog iskustva u radu sa kandidatkinjom samo manjim dijelom opisanog gore, ali i na bazi analize dostavljenih referenci u ovoj kategoriji, tvrdim da prof. dr Jelena Šaković Jovanović ima jako visok nivo pedagoških sposobnosti, kakav je potreban za izbor u zvanje redovnog profesora.

ANALIZA STRUČNOG RADA

Pored naučnoistraživačkog i pedagoškog rada prof. dr Jelena Šaković Jovanović svoje sposobnosti stalno i uspješno dokazuje i u dijelu stručnog rada, izvrsnim učešćem u međunarodnim projektima i objavljivanjem odličnih stručnih knjiga.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKIRAD	133	52	185	178.95	98.61	277.56
3. PEDAGOŠKI RAD	28	3	31	34	6.24	40.24
4. STRUČNI RAD	4	8	12	19	20	39
UKUPNO	165	63	228	231.95	124.85	356.8

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svih gore navedenih činjenica a u skladu sa Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, moje mišljenje je da prof. dr Jelena Šaković Jovanović u cijelosti ispunjava sve predviđene uslove za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora.

Stoga predlažem Vijeću Mašinskog fakulteta u Podgorici i Senatu Univerziteta Crne Gore da prof. dr Jelenu Šaković Jovanović izabere u zvanje redovnog profesora za oblast Industrijski inženjering.

RECENZENT

prof. dr Branko Vučijak, redovni profesor
Mašinski fakultet Univerziteta u Sarajevu

SADRŽAJ:**1. REFERATI ZA IZBOR U ZVANJA****Filološki fakultet**

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast:

Italijanistika – Italijanski jezik 1

ReferatI za izbor u akademsko zvanje za oblast

Anglistika – Metodika nastave/Anglistika

– Engleski jezik 6

Mašinski fakultet

Industrijski inženjering 25